A nagyobbat vidd!
BURGER KING
Menük közepes krumpli és üdítő helyett most nagy krumplival és nagy üdítővel csak +40 Ft
A Nagyáruháznál

XXXV. évf. 9. szám 20 forint 1995. október. 17.

Szegedi EGYETEM

Kulturális-közéleti kéthetilap

Belül

- **Cs. Gyímesi Évát,** a kolozsvári Babes-Bolyai egyetem professzorát október 3-án avatták a JATE díszdoktorává. Interjúnk vele készült. *(Interjú a 3. oldalon)*
- **1956 október 23.** Nemzeti ünnepünkre emlékezik Dr. Varga Károly, a TTK dékánja. *(7. old.)*
- **Napló.** Ebben a számunkban dr. Novák Zoltán, gyermekgyógyász osztja meg mindennapjait olvasóinkkal. *(12. old.)*

Hökosz kontra hallgatóság?

Egyszer fent, egyszer lent

Fotó: Varga Gábor

Diákok demonstrálnak. Mi lesz a kétezerrel?

Az utóbbi hét tandíjjal kapcsolatos fejleményeiről szóló cikkek az 5. oldalon olvashatók.

Horn megegyezett a rektorokkal

A JATE idén nem szed alaptandíjat?

Péntek 13-án *Horn Gyula* kiegyezett a rektorokkal és a főiskolai főigazgatókkal abban, hogy a diáktüntetésen megszületett megállapodás értelmében az 1995/96-os tanévben nem lesz kiegészítő tandíj a magyar felsőoktatásban. A JATE-t *Rácz Béla*, az egyetem általános rektorhelyettese képviselte a tárgyaláson. Rácz Béla kérdésünkre elmondta, hogy a lényegre törő, rövid megbeszélésen a kormányfő kijelentette, hogy 1996. szeptember 1-ig felfüggeszti a kormányhatározat kiegészítő tandíjra vonatkozó részeit. Március 31-ig a diákokkal egyeztetve el kell készülnie az új tandíjrendeletnek, amelyben a tanulmányi és szociális szempontok alapvetőek lesznek. Ezzel párhuzamosan szintén március 31-ig módosítják a felsőoktatási törvényt a felsőoktatás fejlesztési koncepciójának meghatározásával, és a hallgatók egyéni és kollektív jogainak újraszabályozásával. Elhangzott ismét az is, hogy az alaptandíj összege szeptemberig nem emelkedik.

Az 55 magyar felsőoktatási intézményből 51 már eldöntötte, hogy az első félévben nem szed kiegészítő tandíjat, számukra tehát januárig nem jelent változást a megállapodás. Januártól kezdve az alaptandíj a felsőoktatásba kerül vissza, de a diákok követelésével ellentétben nem jut közvetlenül az intézményhez, hanem központilag osztják majd el. Januárig azonban a hallgatók pénze a költségvetést gazdagítja. Ezzel kapcsolatban Rácz Béla elmondta, hogy egyelőre nincs semmilyen közvetlen utasítás arra, hogy az egyetemnek kötelessége lenne beszednie az alaptandíjat. Amíg erre nincs szabályozás, addig az egyetem nem fog tenni semmit, tehát nem ellenőrzi és nem szankcionálja, hogy valaki befizette-e vagy sem a tandíjat.Az egyetem vezetése a három dékánnal úgy foglalt állást, hogy mivel a pénz januárig nem a felsőoktatásba kerül vissza, addig a tandíj adónak tekinthető. Az egyetemnek pedig nem feladata, hogy nagy költségek árán az állam számára adót hajtson be – mondta a JATE általános rektorhelyettese. A kérdés csak az, hogy mikor érkezik a kormánytól az utasítás az alaptandíj beszedésére, és ez visszamenő hatályú lesz-e. ●

Simon László

Szegedi közlekedési körkép

Dzsumbuj

A téma az utcán hever, és mindenki belebotlik, ha akarja, ha nem, legalább egy felbontott utcakő formájában. A közlekedés, úgy is, mint eljutni a város egyik pontjáról a másikra, busszal, autóval, biciklivel avagy gyalog, legtöbbünknek napi – akár többszöri – programot jelent. Nem mindegy, hogy mennyi idő alatt, milyen körülmények között tesszük meg a kilométeradagjainkat. Szeged közlekedése sokak szerint botrányos, bizony sokan tépik a hajukat, néha még a hivatalos szervek is. Változtatni persze nehéz, pénz erre sincs több, mint másra, ugyanakkor minden relatív, biztos vannak városok, ahol irigylik a szegedi állapotokat. Összeállításunkban igyekeztünk több szempontot magába foglaló körképet adni a város közlekedési viszonyairól.

JÁSPER FERENC – ÖKRÖS CSABA

Amikor a mai városszerkezetet kialakították, azt hitték, hogy a modern, körutas, sugárutas konstrukció majd megkönnyíti a közlekedést. Aztán jöttek az autók, egyre többen és többen lettek, és valóban, Szeged egészen sokáig elboldogult velük, és még a tömegközlekedésre sem lehetett panasz. Ma azonban már más a helyzet.

Az ügy sokkal összetettebb, mint gondolnánk. Kezdve onnan, hogy a főútvonalak a Közúti Igazgatóság, ezzel szemben a mellékútvonalak az önkormányzat kezelésében vannak, csakúgy, mint a felsővezetékek és a villamospályák. Viszont a tömegközlekedést is két vállalat, a Szegedi Közlekedési Társaság (SZKT) és a Tisza Volán működteti, egyenként 110-120 járművel, amelyek kétharmada van kint egyszerre az utakon. Az önkormányzat, mint 100%-os tulajdonos, az SZKT költségvetésének (923 millió a terv 1995-re) mintegy 35%-át fedezi, tudtuk meg *Nemes László* ügyvezető igazgatótól. 10% bérbeadásból, egyéb külső munkákból származik, míg a maradék 55% kétharmada a menetdíjakból, a többi pedig állami kiegészítésből. Az 1994 júniusától kft-ként működő és 657 embert foglalkoztató cég más forrásokat nemigen vehet igénybe, az önkormányzat – a vagyont féltve talán – nem ad erre lehetőséget. Azért volt szükség az átalakulásra, mert így a tulajdonosi és az ellátási funkció szétválik, a társaság igazgatója nagyobb önállóságot élvez, jóváhagyás nélkül vehet fel 15 millió forintig rövid lejáratú hiteleket, más üzleti vállalkozásokat pedig ötvenmilliós nagyságrend felett kell csak ellenjegyeztetnie. A céggel egyébként nem volt soha problémája a közgyűlésnek ill. a felügyelőbizottságnak, a legutóbbi könyvvizsgálat sem talált hibát, és a tavalyi mérleget is „csont nélkül" elfogadták. A Tisza Volán a közös munka ellenére jelent némi konkurrenciát, hisz a kombinált bérletekből származó közös bevételek és a párhuzamos járatok az érdekek ütközését is jelentik.

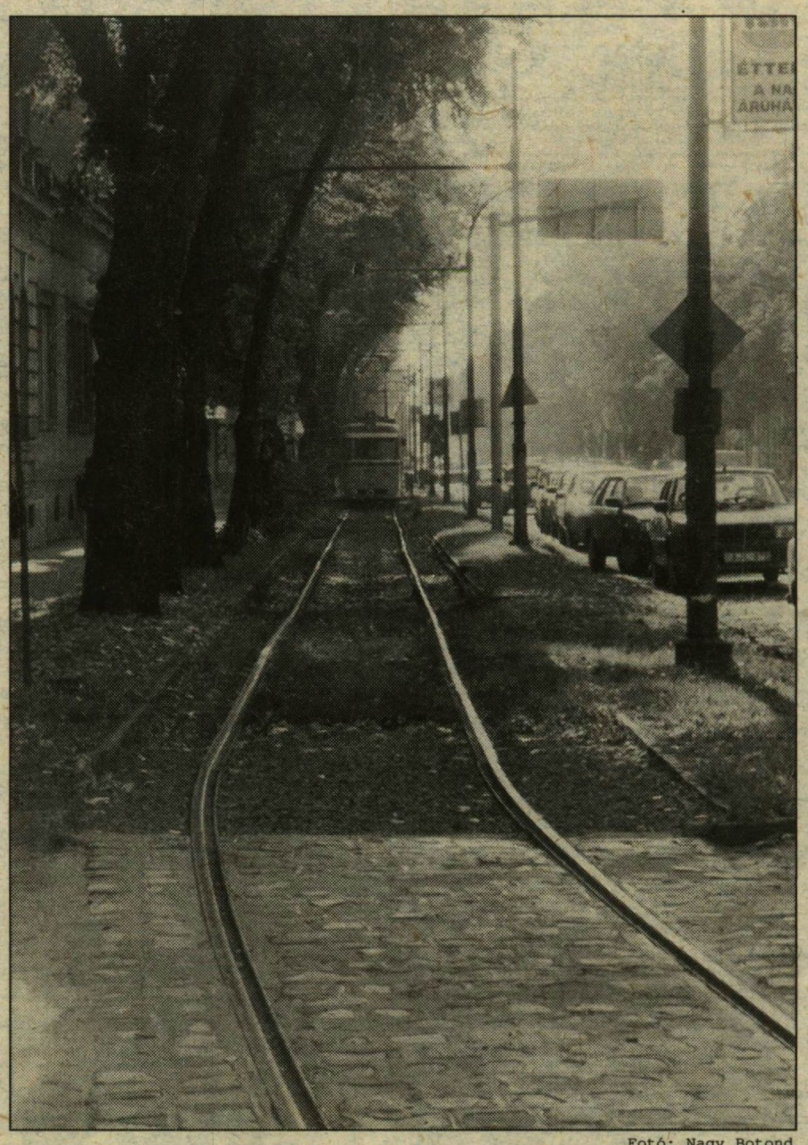

Fotó: Nagy Botond

Egyenetlen sínpár. Holt vágányon?

Nemes László elmondta, hogy a lakossággal igyekeznek bővíteni a kapcsolatokat, külön irodát állítottak fel a panaszok kezelésére, nagyobb hangsúlyt fektetve azok megelőzésére. Rendszeresen tartanak konfliktuskezelő tréningeket a sofőröknek (208-an vannak), hiszen a járművek napi 160 ezer utast szállítanak, és délutánra már nem biztos, hogy marad elég türelem... A férőhely-kihasználás egész napra kivetítve mintegy 18%-os, ez talán meglepő, de vannak azért üresen kongó járatok. Ennek ellenére nem terveznek járatösszevonást vagy -megszüntetést (marad a 36 villamos, a 20 autóbusz és az 52 troli a forgalomban), viszont a jegyárak emelkednek, mégpedig január elsejétől kb 20-24%-kal, legalábbis ez a plánum van most a közgyűlés előtt.

(Folytatás a 8. oldalon)

HÍREK – INFORMÁCIÓK

VISSZHANG

Szerkesztőségünk fenntartja a levelek rövidített közlésének jogát

Egyetemi könyvtári kölcsönző
Most sokat várunk vagy keveset?

A Szegedi Egyetem szeptember 19-i számában megjelent egy könyvtári témát tárgyaló - amúgy alapos -írás (Könyvvel könnyebb). E cikk végén említődik, hogy az új számítógépes rendszer bevezetése majd megoldja a „mindenki által kifogásolt várakozási időt". Természetesen bárkinek, a hírlapírónak is joga van nehezményezni a várakozást, s mi is csak reménykedünk, hogy azt tényleg számottevően csökkenteni tudjuk majd. Mégis, mivel ez a vélemény újabban többször is felbukkant oktatói és hallgatói körökben egyaránt, s nem is mindig az említett cikk barátságos kontextusában, talán érdemes pár szavas kommentárt fűzni a dologhoz, hogy rövid legyek, pontokba szedve:

1. A forgalom elképesztő arányú növekedése miatt a korábbi 10-15 perces várakozás valóban eléri kritikus helyzetekben a háromnegyed, sőt, az egy órát is. Ehhez nincs is mit hozzátenni, talán csak azt, hogy igen alacsony fizetésű (mondjuk 14-16.000 bruttó) raktárosaink és kölcsönzős kollégáink tényleg a kimerültségig hajtva magukat, dolgoznak. Az ismert okokból létszámfejlesztésre nem gondolhatunk.

Van úgy, hogy ezernél is több olvasó tér be naponta a könyvtárba egy nap, volt olyan, hogy egyszerre 600 embert (!) irattunk be. S van olyan is, mikor a kölcsönzőben 35-40-en várnak, s aznap estig talán 400-an is megfordulnak majd itt.

2. Az ország más ilyen zárt raktári rendszerű könyvtárai nagyon irigylik még ma is a nálunk jellemző várakozási időket. Nem tudom, tudják-e, hogy a bécsi könyvtárakban kb. fél napot kell várni? Vagy hogy a hatszáz éves brit egyetemi könyvtárakban ez az idő természetes? Hogy keletebbre ne is nézzünk.

3. Több hétbe telik, míg a hallgatók elsajátítják azt a szemléletet, hogy itt olvasni is lehet, s három oldalért nem érdemes egy órát várni és hazacipelni mondjuk egy tanulmánykötetet. Addig ők nap mint nap kitartóan tolonganak a kölcsönzőben. Aztán több ezer új olvasónak be is kell iratkoznia. Szóval mindez most folyik, most év elején.

4. Igyekszünk a hallgatókat arra ösztönözni, hogy a kérőlapok leadása után hasznosítsák az előre látható várakozási időt, s később térjenek vissza a kölcsönzőbe érdeklődni. A raktárból felkért könyvekkel megvárjuk a hallgatókat. Mindezt megszokni persze idő kell, hiszen sokan más típusú és méretű könyvtárakat használtak eddig.

5. Végül: nagyon szeretjük a munkánkat, mindenkit szívesen látunk, igyekszünk megújulni is. Nagy sikernek értékeljük, hogy a gazdasági helyzet ellenére folyamatosan tudunk kortszerűsíteni, immár évek óta. De azt is világosan látni kell, hogy az egyetem és főként az Universitas már túlnőtte ezt a könyvtárat, s ezen jelenleg csak kölcsönös türelemmel tudunk segíteni.

Mindez persze nem jelenti azt, hogy bármilyen épkézláb ötlet, hasznos megjegyzés vagy éppen kritikus szó ne találna nálunk értő fülekre.

Dr. Kokas Károly
JATE Egyetemi Könyvtár
az Olvasószolgálati Osztály vezetője

Mintha benne lennék

Lássuk be: a HÖKOSZ népszerűsége nagyot zuhant. Ha érdeklődni szeretnénk, hogy merre találjuk, jobban tesszük, ha egyből a békához fordulunk. Kérdéses ugyanakkor, hogy ugyanazzal a górcsővel szabad-e vizsgálni az intézményi HÖKök hallgatói elismertségét. Ha a debreceni HÖKnek is benne volt a keze a cívisvárosbeli hallgatók parlament előtti fellépésében, bizonyos, hogy az ottani HÖK ismét képes lesz egy csettintésre tüntetésbe vinni a tömeget. De mi a helyzet a többivel?

Október 6-án, este 9 körül felállt a pulpitusra egy alkoholos befolyásoltságú veszprémi hallgató, s világgá kürtölte: a tüntetéssorozatot egy mocskos szervezet, a HÖKOSZ szervezte. Csak ennyit tudott mondani, mert Szabó Laci egy teátrális mozdulattal kezet fogott vele.

Mondjon bárki bármit, szerintem ez a jelenet volt a tüntetés fordulópontja. A fél perces parolát és a HÖKOSZ elnök – valószínűleg – szúrós szemeit a srác nem állta és miután saját, veszprémi sorstársa is pellengérre állította, a tömeg nem engedte, hogy folytassa beszédét.

Anonymus

Örökre gyászban, *Sz. E., 1995. okt. 3.*

Nemrégiben Pécsett tartották meg a Depeche Mode-rajongók találkozóját. Mi is ott voltunk. Fekete volt minden, hisz velőig romlottak vagyunk, talpig gyászban, nemcsak a lelkünk, hanem a ruhánk is fekete. Levelet írtunk Dave-nek, hogy csak így tovább, próba szerencse, mi is kacérkodunk a gondolattal, hogy a gyász teljes legyen.

Mert ez egy filozófia, melynek lényegét nem leírni, hanem érezni kell.

Orsi

Városi Televízió Szeged
VTV SZEGED
Stúdió:
6720 Szeged,
Feketesas u. 11.
Tel.: 493-693, 322-044

HÖK-választás

Helyre, tétre

Az idén hatodik alkalommal rendezik meg a JATÉ-n a Hallgatói Önkormányzati választásokat. Az október 16-18-ig a Kari Tanulmányi Osztályokon és Tanácstermekben megrendezett első fordulót a szünet miatt a november 6-8-ig sorra kerülő második forduló követi. A tandíj-ügy miatt háttérbe szoruló szavazás tétje, hogy az első fordulóban jelölt, majd delegálását aláíró és ezzel azt elfogadó képviselőjelöltek közül ki jut be a három Kari, illetve Egyetemi Tanácsba (E.T.), s az Egyetemi (EHÖK), illetve Kari Hallgatói Önkormányzatokba (HÖK).

Az EHÖK alapszabályzata szerint a hallgatók egyenlő, közvetlen és titkos választásokon választják meg képviselőiket. Az első fordulóban az egyetemi hallgatók jelölhetik ki, kiket szeretnének látni az önkormányzati testületekben. A jelölést követő második fordulóban a megválasztható tanácstagok számánál háromszor több fő indulhat, mégpedig azok, akik a legtöbb szavazatot kapták. Mivel az ET egynegyedét, de legalább egyharmadát a hallgatók képviselői alkotják, karonként 2-2 egyetemi tanácstagot, ill. 1-1 póttagot kell választani. A Kari HÖKökben pedig a Kari Szabályzatoknak megfelelő számú képviselőt lehet megválasztani (BTK 15+2, ÁJTK 9+3, TTK 10+3).

A négy testület (3 HÖK + EHÖK) 51 hallgatójára tavaly 81 induló jutott, a szavazásnál viszont lényegesen kisebb volt a vállalkozó kedv. A BTK-n a közel kétezer hallgatóból 400-an sem, a TTK kb. ugyanennyi diákjából pedig mindössze kétszer ennyien szavaztak a második fordulóban. Az ÁJTK-n közel 600-an voksoltak.

Annak ellenére, hogy a választás a Szabályzat szerint a résztvevők számától függetlenül érvényes, a választásokkal szembeni érdektelenség, amely a HÖKök legitimitását is megkérdőjelezi, az idén valószínűleg változni fog. A tandíj körüli események egyrészt az önkormányzati képviselet fontosságát mutatták meg, másrészt felélesztették a megállapodással elégedetlen csoportok HÖK-posztokra irányuló ambícióit. Bár a Hökosz Közgyűlés még a HÖK-választások előtt lezajlik, az alternatív megoldást sürgető csoportok egyelőre javaslataikat hosszú távon csak mint HÖK-képviselők érhetik el. ● -ok-

JATE HÖK

A HÖK arra kéri a tanulókat, hogy azok, akik elvesztették diákigazolványukat vagy a hallgatói kártyájukat, kérdezzék meg az irodán, hogy bevitte-e valaki. Ha nincsenek bent az elveszett igazolványok, akkor adjanak be kérelmet új igazolvány vagy kártya készítésére.

A Hallgatói Iroda a szünet alatt a megszokott időben, 10-15 óra között minden nap nyitva lesz.

A HÖK még egyszer kéri a hallgatókat, hogy ellenőrizzék az átlagaikat, mert ha későn jön rá valaki, hogy rosszul számolták ki a tanulmányi eredményét, nem biztos, hogy tudnak segíteni. Amennyiben valakinek nem stimmelnek az átlagai, az a tanulmányi osztályon kért iskolalátogatási papíron feltüntetett jó eredménnyel kérheti a helyesbítést.

SZÉF

A főiskolán továbbra is fizetnek alapot, vidékieknek 3800, szegedieknek 3300 Ft-ot – legalább is februárig. Az ösztöndíjak összegét továbbra is évfolyamonként és szakonként határozzák meg, 3,5-ös átlag alatt senki sem kaphat ösztöndíjat. A 20 százalékos tandíjmentességi keretet megpróbálják kihasználni. Mentességre elsősorban tanulmányi átlag (4-es átlag felett) és szociális helyzet alapján lehet pályázni. A pályázatokat szakonként és évfolyamonként a csoportvezetők bírálják el.

Október 4-én és 5-én a tüntetésekre nem adtak ki szünetet a főiskolán. A hiányzások igazolt hiányzásnak számítottak.

A Hallgatói Iroda valószínűleg rövid időn belül irodát nyit az IAESTE nemzetközi diákszervezettel közösen.

JGYTF HÖK

Az 1995/96-os tanévben csak októbertől osztanak ösztöndíjat a főiskolán. A kiszámolt ösztöndíjak és a szociális támogatásra szóló pályázat végeredménye a HÖK iroda melletti faliújságon lesz megtalálható.

Október 19-én küldöttgyűlést tartanak a tandíjkérdéssel kapcsolatban. A helyszín és az időpont a plakátokon fel lesz tüntetve.

Október 20-tól vehetik át a csoportvezetők a tanulmányi osztályon a szeptemberi-októberi tandíjakat (összesen 4000 Ft-ot) október 31-ig.

Hallgatói felháborodások

Nagy felzúdulást váltott ki a hallgatók körében, hogy szeptemberben nem osztottak ösztöndíjat a főiskolán. A HÖK döntését Barabás Barna azzal indokolta, hogy a kormányrendelet bevezetésével megszűnt az alanyi jogú juttatás. Hogy mégis megkaphassák a diákok, másnak kellett elkeresztelni. Így az ösztöndíjkeretből beiratkozási segélyként minden hallgató 4000 Ft-ban részesült. A negatív visszajelzések Barabás Barna szerint abból adódnak, hogy a küldöttek nem tájékoztatták a tanulókat. Ezért szükség volt egy újabb gyűlésre, ahol Telek István HÖK-elnök pontosan elszámolt a pénz felhasználásáról. Az októberi ösztöndíjfizetéseknél azok kapnak pénzt, akiknek az átlaguk 3,0 felett van, valamint szociális támogatást kapnak azok, akiknek rászorultsági alapon megítélték. A következő hónapban, 9-én esedékes ösztöndíjkifizetés mellett 2 szociális támogatást osztanak.

SZOTE HÖK

Október 20-án a Tisza Szállóban 19 órai kezdettel Gólyabált rendez a SZOTE. Jegyek a Hallgatói Irodán kaphatók.

Prudentia Alapítvány

Az alapítvány kuratóriuma elbírálta a szeptemberben beérkezett pályázatokat. A pályázati eredmények megtekinthetők a Hallgatói Irodán. A kuratórium továbbra is várja a pályázatokat. A kuratórium várhatóan legközelebb november 1-én ül össze, űrlap és pályázati kiírás felvehető a Hallgatói Irodán.

A ***Hallgatói Vásárlói Klub*** két új taggal bővült. A Carscool BT autóiskola nem csak az elméleti képzés tandíjából ad 50% kedvezményt, hanem a gyakorlati képzésből is ad 10% kedvezményt (műszaki+gyakorlat). Érdeklődni lehet a 326-846-os telefonszámon!

A Somogyi u. 21 szám alatt megnyílt a JEANSBOX farmerbolt, a bolt teljes áruválasztékára 5% kedvezmény biztosítanak HVK kártyára.

Az alapítvány ***Fénymásoló Szalon***jában eredeti Walt Disney képeslapokat lehet kapni, érdeklődj a pultnál!

A ***JATE Klub Kávézó***ban október 16-tól minden nap délelőtt 10-től forró péksüteményekkel várunk benneteket!

Reklám TOTÓ

Olvasd a hirdetéseket, megéri!

1. Mi van a „Toldi ucca 4-ben"?
a) a Nagyáruház b) a Virág cukrászda c) az Eldorádó
2. Mit kapsz a Burger King-ben plusz 40 Ft-ért?
a) egy kis krumplit és egy kis üdítőt b) menüket nagy krumplival és nagy üdítővel c) a menükhöz jár még egy fagyi is
3. Milyen üzlet a Demetrios?
a) utazási iroda b) vegyeskereskedés c) menyasszonyiruha kölcsönző
4. Mi a BÜRO Tech Trade Kft. aktuális ajánlata egyetemistáknak?
a) írógépszalagok felújítása b) iratfűzés ingyen c) lézernyomtató tonerek töltése
5. Milyen kedvezményt ad az Újszegedi Autósiskola hallgatói kártyára?
a) 1% b) 10% c) 15%
6. Mi található a Gogol u. 6. alatt?
a) Tankönyvbolt b) Copy-Shop c) Impulzus CD
7. Hány darab matricát kell összegyűjtened, hogy részt vehess a Tempó Taxi, a Délmagyarország és a KM Tours játékán?
a) 10 b) 5 c) 50

A megfejtéseket ***november 4-ig*** *juttassátok el a Szegedi Egyetem Szerkesztőségébe. A helyes megfejtők közül egy szerencsés 1000 forintot nyer. Nevét következő számunkban közöljük. Az előző számunkban megjelent Reklám TOTÓ megfejtői közül* **Fekete Anikónak** *(6640 Csongrád, Hegyi Antal u. 17.) kedvezett Fortuna, nyereményét szerkesztőségünkben Palásti Mártától veheti át. Gratulálunk!*

Szegedi EGYETEM
Kulturális-közéleti kéthetilap
A kommunikáció szak lapja
JÓZSEF ATTILA TUDOMÁNYEGYETEM

Főszerkesztő: Andok Mónika ***Felelős szerkesztő:*** Hegedűs Szabolcs ***A szerkesztőbizottság tagjai:*** Hegedűs Szabolcs (Universitas), Jásper Ferenc (Kultúra), Ökrös Csaba (Szeged), Máthé Adrienn, Könczöl Rita (Szempont), Nagy Botond (Fotó) ***Rovatvezetők:*** Csikász Brigitta (Hírek), Fülöp Attila (Interjú), Magyar Sándor (Zene), Balogh Lídia (Mix) ***Kiadói Tanács:*** Dr. Szajbély Mihály *(felelős kiadó)*, Dr. Havas Henrik, Mikola Gyöngyi, Andok Mónika, Hegedűs Szabolcs ***Tördelőszerkesztő:*** Ökrös Csaba ***Reklám és terjesztés:*** Palásti Márta ***A szerkesztőség címe:*** JATE BTK 6722 Szeged, Egyetem u. 2-6. II. em. Tel.: 62/321-111/4366-es mellék, 62/312-311, fax: 312-311 ***Megjelenik*** kéthetente egyszer 7000 példányban ***Ára:*** 20 Ft, kapható a Délhír Rt. újságárusainál, egyetemi könyvárusoknál, alternatív terjesztőknél ***Előfizethető*** a szerkesztőség címén. ***Nyomda:*** Szegedi Nyomda, termelésirányító: Puskásné Hunya Ágnes 6723 Szeged, Makkosházi krt. 1. ISSN 0230 791 X

INTERJÚ

„Én nem tudok innen elmenni”

Cs. Gyímesi Éva, a kolozsvári Babes-Bolyai Egyetem professzora

1995. október 3-án avatták a JATE díszdoktorává Cs. Gyímesi Évát, aki előadásában elmondta, hogy mivel a magyarországi díjak, elismerések mindig ugyanazon kevesekre jutnak, a méltatlanul mellőzöttek iránti szolidaritásból megfordult a fejében, hogy udvariasan bár, de visszautasítja a címet. Aztán mégsem tette, és szívesen állt szerkesztőségünk rendelkezésére is.

KÖNCZÖL RITA – JÁSPER FERENC

– Mit jelent önnek az, hogy nem értelmiségi családból származik? Mit hozott otthonról?

– Édesapám magánúton tanult, nem voltak meg a feltételei, hogy értelmiségi legyen. Ha az lett volna, nagyon jó pedagógus lett volna. Úgy értett az emberekkel való kommunikációhoz, ahogyan kevesen közülünk. Tőle tanultam – sok más között – azt, hogy mindenféle előítéletet igyekszem kikapcsolni. A naivitásig, a becsaphatóságig bízom abban, akivel beszélek, és nem szoktam hinni a mendemondáknak. Mi, első generációs értelmiségiek sokszor küzdünk bizonyítási kényszerrel, sajnos ez sokakról messze lerí.

– Mit akarnak bizonyítani?

– Akinek a szülei is értelmiségiek, és már otthon megkapja az általános műveltséget, hamar otthon érzi magát az ún. magas kultúrában. Én nem vagyok híve a magas- és tömegkultúra megkülönböztetésének, azt szeretném, hogy mindenki úgy élje meg a maga emberi teljességét és szabadságát, ahogyan azt igényli. A tömegkultúra ugyanazt a szabadságélményt nyújthatja, mint egy bonyolultabb regény elolvasása. Aki viszont ebbe született bele, annak nincs szüksége arra, hogy bizonyítsa: birtokában van a tudásnak. Sok ilyen első generációs értelmiségi van, aki úton-útfélen szerepelni szeret.

– Politizálni?

– Ez csak az egyik formája. Én tanár lettem, mivel azt éreztem, hogy emberekkel kell majd dolgoznom. Nem tudom, ez mennyire jelenti azt a közeget, amelyben megnyilatkozhat az ember személyisége, önérvényesítési vágya. Egy biztos: tíz évig reszketett a lábam, mikor bementem órára, azután éreztem csak úgy, hogy ez az én világom, és tudtam igazán feloldódni. Meg kellett tanulnom, hogy tudjam, mit nem tudok, és hogy vannak olyan kérdések, amelyekre nem tudok válaszolni.

– Irodalomtudósnak vagy tanárnak érzi inkább magát?

– Azt hiszem, inkább tanár vagyok. Jó az a tudat, hogy én legalább annyira, sőt nagyobb mértékben függök a tanítványaimtól, mint ők tőlem. Ez a viszony aszimmetrikus, sajnos sok tanár a tekintélyével próbálja függésben tartani azokat, akikkel dolgozik. Bennem – ösztönösen vagy tudatosan, nem tudom – mindig az volt, hogy az új évfolyamok megjelenése az egyetemen olyan kihívás, amelyre lehetetlen nem válaszolni, következésképp a parancs: meg kell újulni! Évente. Nem mondhatom el mindig ugyanazt, mert belefásulok, megunom magam. Soha nem szerettem a „favágást”. Amikor annak idején ketten maradtunk a tanszéken tanárok, tapasztaltam, mi az, hogy „diszciplína”. Hatalmas fegyelem, amikor az ember akkor is megpróbál energikusan beszélni valamiről, ha azt nem igazán szereti. Nem lehet semmit meggyőződés nélkül tanítani.

– Miként történhetett meg, hogy ilyen kevesen maradtak? Elvándorlás, vagy kifejezetten elüldözték az embereket?

– Egészen pontosan „befagyasztották” a tanszékeket. Ha valaki elment vagy meghalt, nem vettek fel a helyére senkit. Jó kollégáim választották az emigrációt, és akik elmentek, nem egyszerűen űrt, hanem terhet is hagytak maguk után.

– Mi a véleménye azokról, akik elvándoroltak? Hiszen nem is igazán emigráció ez, kissé furcsa ugyanis az anyaországba kivándorolni.

– Én soha senkit nem ítéltem el azért, mert ezt az utat választotta, hiszen nem azonos teherbíróképességgel születtünk. A szülőföldön maradásban sok irracionális elem van, ami egyszerűen átadhatatlan. Én, mivel nem gyártottam ideológiát abból, hogy otthon maradtam, elég irracionális választás, hogy az ember megy vagy marad, ezért nem is vártam azoktól sem, akik elmentek, hogy ezt tegyék. Erdély számomra olyan... olyan az ottani téboly, mint az én vérem. Én nem tudok innen elmenni. Ha valaki ezt a misztériumot így érzi, hogy ott a helye, lehet magyarázni, hogy megmaradás, hősiesség... Nem! Ezek üres szavak! Az a tér és idő, amelybe az ember születik – egy algebrai egyenlet. Az x az én életem, az ismeretlen, amit ott és akkor a két ismert tényező segítségével kell kiszámítani. A kaland akkor az igazi, ha ott, az adott feltételek között számítom ki. Egy mondás szerint világunkban a legnagyobb kaland: megmaradni ott, ahol születtünk. A kollégáimnak, akik visszajönnek, örülök, csakúgy, mint annak, amit elértek. Az Isten nem nemzetnek, hanem embernek teremtett minket, aki szabad akarattal dönt a sorsa felől, és joga van mindenkinek ott és úgy kibontakoztatni talentumát, ahol és ahogyan akarja.

– Önnek sem lehetett könnyű elviselni az állandó megfigyelést, lehallgatást. Mennyire változtatja meg az embert, ha éveken keresztül követik, és „poloska” van a falba építve?

– Azért remélem, hogy normális vagyok *(nevet)*. Nem tudom... Kell egyfajta keménység...De az az erő, amely segített, nem az én erőm volt, hanem Isten adott erőt és szabadságot, hogy elviseljem. Lehet, hogy paradox, de én a Securitate kihallgatószobájában jöttem rá, hogy van Isten. És attól fogva nem féltem, jöhettek utánam, kihallgathattak, csinálhattak, amit akartak. Az igazságom tudata, egy emberi ésszel felfoghatatlan dolog volt ez. Még akkor is, ha az ember néha meginog. Olyan ez, amikor a tenger felszínén dúlnak a viharok, a mélyben azonban nyugalom van.

– 1989-90 mindkét ország történetében fordulópont. Nálunk az emberek többsége azt gondolta, és sokan még most is így vélik, hogy Romániában a forradalom gyökeres változásokat hozott. Valóban így van ez?

– Furcsa, összetett élmény ez, és történelmileg még feldolgozatlan. El kell különíteni két dolgot. Nyilvánvaló, hogy Romániában is megértek ekkorra a fordulat feltételei. Voltak, akik ezt meg is jósolták, Soros György elmélete például egészen zseniális volt. A társadalomban alkotott valóságkép és a valóság között akkora lesz a különbség, hogy bekövetkezik a krach. Mint a tőzsdén. Romániában volt a leglátványosabb a változás, amikor az emberek öntudatosan azt mondták: elég volt. Azok a fiatalok, akik a golyók elé álltak, valóban forradalmat csináltak. Ezt a hitet tőlük elvenni nem lehet. Persze tudjuk azt, hogy az eseményt hatalmas manipuláció övezte, amelynek áldozatai lehettek ők is. A történteknek ezt az interpretációját a román értelmiség egy része már elvégezte. Úgy látják, hogy az Iliescu-vezetés már előzőleg megalkotta a forgatókönyvet, és aztán már csak egy szikra kellett. Félő, hogy Tőkés püspök úr szerepét is manipulálni tudta ez a hatalom. Ez nem kisebbíti persze az ő hatalmas emberi kiállását, csak elhelyezi egy történelmi kontextusban. Ez egy lehetséges értelmezés.

– Mi jellemzi a mai állapotokat?

– A helyzet kétségtelenül változott. Nincs diktatúra, kezdetleges, balkáni demokrácia uralkodik az erőszakszervezetek erősen jelen vannak. A kormány és a kormánypártok úgymond a nép nevében gyakorolják a hatalmat, és elnyomnak minden kisebbséget, kezdve a nagyon gyenge román ellenzéktől a magyar kisebbségig, amely elnyomatása a leglátványosabb. Az új titkosrendőrség munkálkodását nem érezzük annyira a bőrünkön, lehet, hogy vannak, de nem látjuk őket. A román közéletben most mindent el lehet mondani. Ezzel szemben ott van a politikai kultúra teljes hiánya, a káosz, az értékrendek teljes zűrzavara uralkodik. Kiszámíthatatlanok a különböző rétegek, a többség vagy a kisebbség reakciói. Ott is folyamatban van a prekapitalista tőkefelhalmozás, ami még erőszakosabb, még inkább korrupt, mint másutt. Nem véletlen, hogy a Caritas és más, majdhogynem maffiaszerű szervezetek át tudtak verni milliókat. Annak ellenére, hogy ilyen a helyzet, én remélem, hogy a viszonyok átláthatóbbá válásával, a társadalom tagolódásával valamikor rend lesz. Az, hogy én megérem-e, nem biztos, talán majd az unokáim. De a történelem nem emberi léptékkel gondolkodik. Átéltük a tatárdúlást, átéltük Mohácsot, átéljük ezt is. Ez a nép megmarad! ●

Fotók: Városi Televízió, Paletta

Életrajz:

Cs. Gyímesi Éva irodalomtörténész, kritikus. 1945 szeptember 11-én született Kolozsváron. 1963 és 1968 között a kolozsvári egyetem magyar nyelv és irodalom szakos hallgatója. 1968-ban gyakornoknak nevezik ki a Magyar Nyelvtudományi Tanszéken. Doktori disszertációját stílustörténetből írja. Közben stilisztikát, irodalomtörténetet, vogul nyelvet tanít, végül az irodalomelméletnél állapodik meg. 1977-ben a tanársegédi munka után előadó (lektor) lett. 1983 és 1989 között a szekuritáté állandó megfigyelés alatt tartja. 1989-ben előléptették professzorrá, második éve tanszékvezető. Az erdélyi egyetemi képzés gondjainak megoldására életre hívta a *Collegium Transylvanicum Alapítványt*. 1990-ben Finnországban a Ponkkala Alapítvány díjával tüntették ki, 1991-ben megkapja az Ius Humana-díjat, majd 1992-ben a Kolozsvári Írók Társaságának díját.

Család: Férje Cseke Péter, a *Korunk* szerkesztője, egyetemi adjunktus. Két gyermekük van, Péter és Zsuzsa Anikó. Mindketten kolozsvári egyetemisták.

Művei: *Mindennapi nyelvünk*. Kriterion, 1975; *Találkozás az egyszerivel. Kísérlet mai líránk értelmezésére*. Kriterion, 1978; *Teremtett világ. Rendhagyó bevezetés az irodalomba*. Kriterion, 1983; *Álom és értelem. Szilágyi Domokos lírai létértelmezése*. Kriterion, 1990: *Gyöngy és homok*. Kriterion, 1991; *Honvágy a hazában*. Pesti szalon, 1993.

ERDÉLY MAGYAR EGYETEME

A XVI. századi előzmények után 1872-ben tudományegyetem létesült Kolozsváron, Erdély fővárosában. 1867-ben a kiegyezés után a magyar politikai elit természetesnek tartotta, hogy csak magyar egyetem létezzen Erdélyben, hiszen a kiegyezéssel visszaállt a magyar szupremácia a kisebbségek felett. 1918 után fordult a kocka, a román katonaság megszállta az egyetemet. A tanárok és diákok nagy része Magyarországra távozott, Szegeden folytatta tanulmányait, a kolozsvári egyetem jogutódjaként létrehozott Ferenc József Tudományegyetemen. A két világháború között az 1927-től „Kolozsvári I. Ferdinánd Király Tudományegyetem” nevet viselő intézmény szimbóluma lett az Erdély fölötti román uralomnak. A második bécsi döntés után a román tanári kar és hallgatóság menekült el. 1944 őszén ismét bizonytalanná vált a magyar egyetem helyzete. A román kiugrás után megérkezett a budapesti katonai vezetéstől a kiürítési parancs, amit az egyetem vezetése megtagadott. A szovjet megszállás vezetése támogatta a magyar törekvéseket, napirendre tűzte a magyar nyelvű felsőoktatás helyzetének rendezését. Egy 1945 májusában hozott királyi törvényrendelet azonban szinte teljesen kiszorította a régi vezetést és az új hatalom bizalmát élvező emberekre bízta a kolozsvári magyar egyetem sorsát. Ezt követően fokozatosan háttérbe szorultak a magyar érdekek, olyannyira, hogy 1959-ben egyesítették a román egyetemmel, így jött létre a Babes-Bolyai Egyetem. Az 1945-ben elvesztett önállóságot a mai napig nem sikerült visszaszereznie az intézménynek, és azóta gyakorlatilag folyamatosan napirenden van az önálló magyar egyetem újraindításának kérdése, különösen a rendszerváltást követően.

UNIVERSITAS

Láthatatlan Kollégium

Kincs, ami van

Vajon melyik egyetemista, főiskolás társunkból lesz halhatatlan tudós? Várható-e, hogy a tandíj és az albérlet kifizetése miatt éjszakai sörgyári munkát vállaló, „agyban nagy", de szülőben szegény elsős diák az európai átlagmérték szerint optimális 30 résztvevőre növekedett szemináriumon egyeztetni tudja tanulmányának részleteit a Budapestről hetente egyszer lejáró tanárával? Persze, hogy várható. Úgy is fogalmazhatnék, hogy elvárható. Csak éppen nem teljesíthető. Segítségre van tehát szüksége.

Hazánkban jelenleg egy 80 négyzetméternyi iroda, egy bérelt tanterem, valamint három alkalmazott adja a legtöbb segítséget az évente kiválasztott 20 diáknak. Bence Györgynek, az ELTE filozófus professzorának, Princz Gábornak, a Postabank és Takarékpénztár RT. elnök-vezérigazgatójának, illetve Dr. Veér Andrásnak, az Országos Pszichológiai és Neurológiai Intézet főigazgató-főorvosának köszönhető, hogy 1992 májusában létrejött egy alapítvány, amely már júniusban fedezni tudta a felvett kísérleti évfolyam diákjának taníttatási költségeit. 26 tanulóval elindult a Láthatatlan Kollégium pályafutása.

Erdélyi Ágnes, a Láthatatlan Kollégium igazgatónője, az ELTE Filozófia Tanszékének docense megörült a készülő interjúnak, hiszen vidéken kevésbé ismerik a Kollégiumot.

MAGYAR SÁNDOR

– Mit jelent a kollégium nevében az, hogy láthatatlan?

– Azt, hogy nincs épülete, nem egy fizikai helyet jelent, hanem kiváló diákok és kiváló tanárok együttműködését. Helyünk nincs, ha mindannyian együtt akarunk lenni, bérelnünk kell valamilyen helyet. Ezt tettük október 3-án is, amikor *Göncz Árpád* köztársasági elnök úr meglátogatta a kollégiumot. Itt fogalmazta meg *dr. Bence György*, a kollégium egyik alapítója a láthatatlanság lényegét: „Most itt van a Láthatatlan Kollégium, mert itt gyűltünk össze."

– Mi a Kollégium célja?

– Szeretnénk, hogy diákjaink választott szakterületük legjobbjaivá – kiváló tudósokká, tanárokká, vagy gyakorlati szakemberekké – váljanak és széles látókörűek legyenek. Ehhez elengedhetetlen feltétel a magas szintű nyelvtudás megszerzése: a legnehezebb feladata egy láthatatlannak, hogy az amerikai egyetemeken felvételi követelményként szereplő TOEFL nyelvizsgát két éven belül le tudja tenni. Emellett legalább még egy, a – szakterületéhez elengedhetetlen – nyelv biztos ismeretét is meg kell szereznie.

– Kik jelentkezhetnek kollégistának?

– Két alapvető kikötésünk: csak a humán és társadalomtudományi karokon tanuló egyetemistáktól fogadunk el jelentkezést, és csak első és másodéves hallgatók jelentkezhetnek.

– Mit kérnek Önök a felvételi vizsgára?

– Dokumentumokat és tanári ajánlásokat kérünk, valamint elbírálásra kerülő munkákat: egy

dolgozatot, valamint az összes addigi dolgozat, publikáció, és fontosabb munka címét és rövid leírását, továbbá egy bemutatkozó esszét.

– A hatalmas tanulnivalón kívül még mi az, amivel egyedül a Láthatatlan Kollégium büszkélkedhet Magyarországon?

– Az, hogy rendkívül sok lehetőséget kínálunk diákjainknak. A Láthatatlan Kollégium Alapítvány átlagosan mintegy havi 60 ezer Ft-ot költ egy diákra. Ennek egy részét a tanuló közvetlenül megkapja ösztöndíjként, a többi pedig tanárokra, nyelvtanárokra vagy nyelvtanfolyamokra, utazási költségekre, szállásköltségre, vagy sportra megy el. A képzés tutorális rendszerre épül. Ez a következőt jelenti: a diákkal egyeztetve megkeressük a témájához legjobban értő tanárt, akit a Kollégium felkér, hogy vállalja az általában heti konzultációk formájában történő tutorálást. A tutor állítja össze a tanulmányi tervet, és ő írja elő a feladatokat. Tapasztalataink szerint a tutor és a diák között többnyire kollegiális viszony szokott kialakulni. A félév végén mind a tutornak, mind a diáknak beszámolót kell készítenie, és értékelnie kell az elvégzett munkát.

– 3-4 év alatt csak egy tutora van a diáknak?

– A diákok általában 3-4 szemesztert töltenek el egy tutorral. A cél az, hogy a teljes tanulmányi idő – 3-4 év – alatt a diák több tutortól is tanuljon. Arra is van mód, hogy a diák egyszerre több tutorral álljon kapcsolatban: a tutor jelzi, ha a hallgatónak további konzultációkra van szüksége, és ilyenkor a Kollégium felkéri a megfelelő szakembereket konzulensnek. Egy tutornak lehet 2 vagy 3 diákja is, de a tutorális képzés azt jelenti, hogy mindegyikkel egyénileg foglalkozik.

– Előfordult-e már, hogy valaki nem tudta teljesíteni a követelményeket?

– Eddig négy felvételi vizsgán összesen 86 diákot vettünk fel, ebből öten már befejezték tanulmányaikat, 71 diák pedig ma is a Kollégium tagja. Összesen tehát 10 diáktól váltunk meg 3 év alatt, és csak 4 esetben tanulmányi okból.

– Gondolom, óriási a túljelentkezés.

– Inkább számokkal válaszolnék: idén február közepéig közel 400 jelentkezés érkezett, de végül csak 200 hallgató nyújtott be pályázatot és közülük 95-en jutottak szóbelire.

– Jelenleg mekkora a vidékiek aránya a felvettek körében?

– Az első évben 3, a második és harmadik évben 1-1, idén viszont már 4 hallgató jutott be a vidéki egyetemekről. A legfőbb baj az, hogy nem pályáznak elegen a vidéki intézményekből. Ezért igyekszünk személyesen is toborozni jelentkezőket: tavaly Debrecenben, idén Pécsett és Szegeden, a Móra Kollégiumban személyesen is agitáltunk.

– Hol beszélhet Önökkel egy szegedi hallgató?

– Kapcsolatban vagyunk Erdélyi Ágnessel, a Móra Kollégium igazgatónőjével és a JATE Néprajzi Tanszékén dolgozik egyik tutorunk, Barna Gábor. Tőlük lehet információt kérni, illetve levélben lehet hozzánk fordulni.

Szegeden sem ismeretlen e figyelemre méltó intézmény, bár közismertsége még igen szűk körű, tagjai között pedig csupán egyetlen hallgatótársunkat találjuk. *Türk Attila* harmadéves bölcsész (történelem-régészet-magyar őstörténet) az a diák, akinek tavaly sikerült bekerülnie a „Láthatatlanok" táborába. Ez láthatóan semmiben sem változtatta meg, mégis furcsa volt, mikor először ő kérdezett.

– Mit gondoltál első hallásra a Láthatatlan Kollégiumról?

– Azt, hogy egy misztikus elitképző egyesület, ami azért láthatatlan, mert titkos.

– Talán sokan gondolják ezt még ma is. Meglátásom szerint ennek oka pusztán az információhiány, hiszen bárki megpróbálhatja a felvételit.

– Te honnan értesültél a létezéséről?

Fotó: Nagy Botond

– Két régész szaktársam részt vett a szegedi tájékoztatón és elmesélték nekem az elhangzottakat.

– Milyen munkával jutottál be?

– Dolgozatom címe „A Kárpát-medencei avarság eredete, régészeti leletanyaguk belső-ázsiai párhuzamai. Zsuan-zsuanok, türkök." volt. Számos elméleti kérdés mellett megpróbáltam képmellékletekkel illusztrálni a feltételezhető összefüggéseket. A dolgom itt már nem volt nehéz, ugyanis három korábbi – *Márton Alfréd, Kürti Béla* és *Lőrinczy Gábor* szemináriumaira készített – dolgozat összeszerkesztéséből állt. Itt kell megköszönnöm e három oktatómnak, azt a folyamatos segítséget amit tőlük kaptam, s kapok most is.

– Kit választottál tutornak?

– Bálint Csanádot, az MTA Régészeti Intézetének igazgatóját.

– Hallottam, hogy a postára adása kisebb kálvária volt.

– Igen, akkor minden összejátszott ellenem. Otthon, Egerben készítettem a dolgozatot, amikor a számítógép hardverhibája miatt egy csomó oldal elszállt. Húsvét napján kellett gépírónőt fogadni, akinek éjjel-nappal diktáltam. Végül a postára adás utolsó napján, este 19 óra 55 perckor kikúszott az utolsó lap is a nyomtatóból. Az édesapám azonban hiába száguldotta át a várost 100-zal, amikor bezárták előttünk a postát. Miután hiába könyörögtem egy kis antibürokráciáért, apu elindult Budapestnek, hogy az egyik nonstop postán még fel tudja adni. Én akkor már 3-4 napja nem aludtam és ez aznap sem ment. Inkább elmentem egy házibuliba és csak másnap reggel tudtam meg, hogy a kocsi Gödöllő alatt órákra lerobbant. De akkor délután már arra koncentráltam, hogy le ne késsem a szegedi vonatomat, ugyanis másnap felvételiztem Magyar Őstörténet szakra.

– Nehéz három év van előtted.

– Meg kell csinálni, nincs mese. ●

Cím: Láthatatlan Kollégium, Pf. 43. Budapest. 1922. Telefon: 06-1-201 98 72.

„Az integrációt nem biztos, hogy fel kell gyorsítani"

mondja Dr. Mészáros Rezső, az Universitas új elnöke

Az Universitas egyesülések a '90-es évek elején alakultak Magyarországon azokban a városokban, ahol több egyetem és főiskola található. A cél az volt, hogy a külföldi campusok mintájára egy olyan szervezeti forma jöjjön létre, amely összefogja ezeket az intézményeket, illetve egyetlen intézménnyé szervezi azokat. Sokan kételkednek abban, hogy hazánkban ez egyáltalán megoldható-e, hiszen sok dolog – így például az intézmények közötti szabad átjárás – megvalósíthatatlannak tűnik, konkrét tervek pedig egyáltalán nincsenek. A szegedi Universitas új, soros elnöke Dr. Mészáros Rezső, a JATE rektora, őt kérdeztük feladatairól és a szegedi helyzetről.

ALBERT MÓNIKA

– Rektor úr, melyek az elkövetkezendő év legfontosabb feladatai?

– Úgy tűnik, hogy 1997-re létre kell hozni az Universitas egy magasabb szervezeti formáját, tehát a szegedi felsőoktatási intézmények integrációja felé vezető úton egy nagyobb lépést kell tennünk. A jelenleg különálló intézmények együttműködésében egyre nagyobb összhangot kell teremtenünk, ki kell alakítanunk a diákok részére a szabad átjárást az intézmények között. Szintén fontos feladat, hogy pályázatok útján megszerezzük az ehhez szükséges anyagi támogatást.

– Változott-e az Universitas jogállása?

– Nem, az Universitas továbbra sem jogi szervezet, hanem egyesülés, ezért nem rendelkezhet önálló bankszámlával. Így egyik tagintézményének kell intéznie a pénzügyeket. Kezdetben ezt a JATE vállalta magára, és azóta is a JATE számlájára utalja át a minisztérium az Universitasnak szánt összeget. Ha az egyesülésből szövetség lesz, jogi felhatalmazásokat kap, és ez a probléma megoldódik.

– Hogyan lehetne felgyorsítani a szövetséggé válás folyamatát?

– Nem biztos, hogy ezt a folyamatot fel kell gyorsítani. A Szegedi Egyetemi

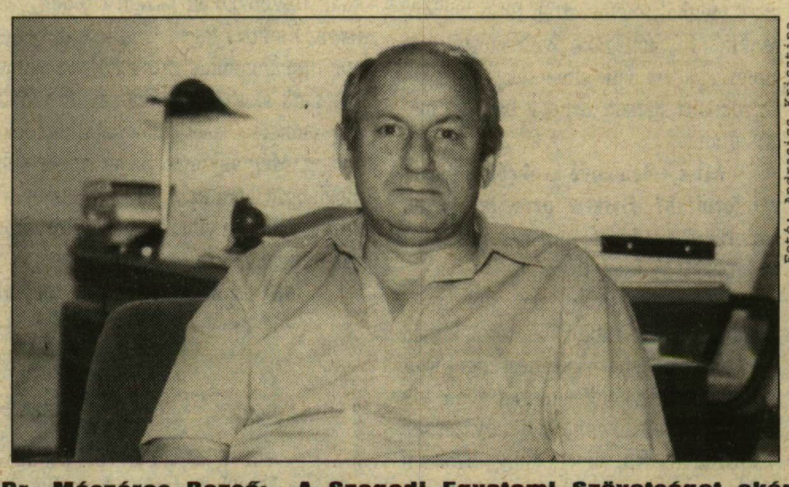

Fotó: Andrasics Krisztina

Dr. Mészáros Rezső: „A Szegedi Egyetemi Szövetséget akár már holnap létre lehetne hozni, de biztos, hogy nem működne."

Szövetséget akár már holnap létre lehetne hozni, de biztos, hogy nem működne. Előbb a megfelelő infrastrukturális, gazdasági alapokat kell megteremteni, valamint az ügykezelés sincs még olyan szinten, ami ideális lenne. Először tehát a szövetség működési modelljét kell megalkotni, de nem külföldről átvenni, hiszen ott az egész szerkezete teljesen más. Ha a szövetség a közeljövőben létre is jön, még további 5-10 évre van szükség a teljes integrációig.

– A szovjet csapatok kivonulása után a kormány a volt laktanyákat az Universitas egyesülések rendelkezésére bocsátotta. Hogyan halad a szegedi laktanya ügye?

– A laktanya tiszti szállásait diákszállásokká kívánjuk átalakítani, ez azonban lassan halad, mert az épületek nagyon leromlott állapotban vannak, és kevés a pénz. Anyagi támogatást csak az államtól vagy a FEFÁ-tól (Felsőoktatási Fejlesztési Alapítvány) kaphatunk. Ez utóbbitól kaptunk pályázat útján pénzt, ebből finanszíroztuk a belső telefonvonalak kiépítését, a könyvtárfejlesztési programot, a számítástechnikai berendezéseket és a nyelvi labor kialakítását. Hogy a laktanya átalakításához mennyi támogatást kapunk, azt még nem lehet tudni, így a sorsa még kétséges.

– Milyen más alternatíva merülhet fel a JATÉ-s diákok jobb kollégiumi elhelyezése érdekében?

– A JATE 19,3%-os kollégiumi ellátottsága az országban a legrosszabbak közé tartozik. Ha a kollégiumi férőhelyek számát 4-5000-re tudnánk emelni, akkor megfelelnénk az országos átlagnak, ez azonban körülbelül 1 milliárd forintba kerülne. Ha a hallgatók által fizetett tandíj tényleg a felsőoktatásban marad, és annak fejlesztésére fordítható, akkor be fogunk adni egy kollégiumi építési pályázatot, hogy segíthessünk a helyzeten. Erre akár már jövőre sor kerülhet. ●

UNIVERSITAS

Hökosz kontra hallgatóság?

Egyszer fent, egyszer lent

A Hökosz október 5-i, kormányfővel kötött megállapodását lehet sokféleképpen értelmezni, ám egy biztos: sikerült megosztania az amúgy sem egységes egyetemi polgárságot. A polarizálódott helyzetben a diákok nem ritkán türelmetlenül és a tolerancia teljes hiányában próbálják meggyőzni saját igazukról a másik felet, vagy a még kétkedőket. A felszínre törő ellentétekben a megállapodást – s ezzel a Hökosz vezetését is – elfogadó hallgatók és az adójellegű tandíjat elutasító, így többnyire a teljes tandíjmentesség mellett kiálló radikálisabb szárny érvei csapnak össze. Egyelőre azonban, mivel a rektorok pénteken (13-án) elálltak a kiegészítő tandíj 1995/96-os tanévben történő beszedésétől, a Hökosz-vezérkar továbbra is élvezi a mérsékelt többség támogatását. A happy endet úgy látszik még az sem zavarhatja meg, hogy információink szerint az elnökség néhány tagja még az október 5-i tárgyalások előtt lemondott. A jövő héten (21-én) megrendezendő, a hallgatói önkormányzatok képviselőit tömörítő Közgyűlés megállapodást értékelő szavazásából azonban valószínűleg megerősödve kerül ki a Szabó László által vezetett elnökség.

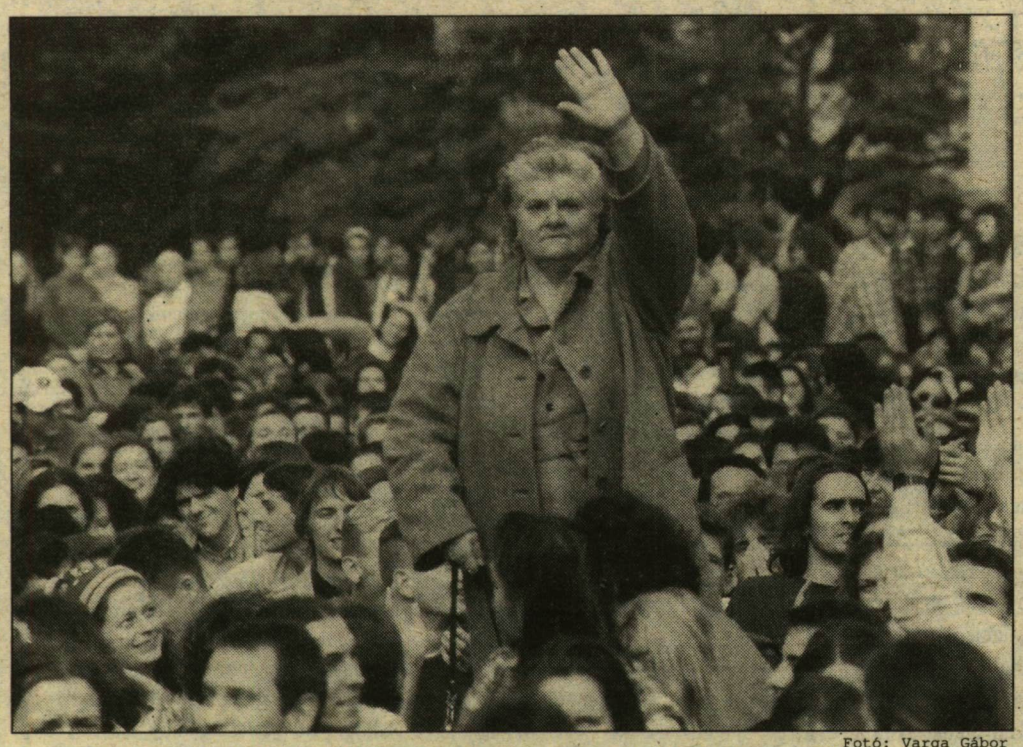

Fotó: Varga Gábor

Nyugdíjas állás. Unokáink is fizetni fogják?

ÖKRÖS CSABA

„Egyértelmű siker, amit elértünk" – mondta *Szabó László*, a Hökosz elnöke a miniszterelnökkel folytatott tárgyalások után a Parlament előtt várakozó mintegy tizenötezer hallgatónak. A diákok azonban korántsem fogadták egyértelmű lelkesedéssel a bejelentést, füttykoncert zúgott a Kossuth téren. A felszínre törő elégedetlenség mögött Szabó László egyértelműen az illúziókeresést és a tájékozatlanságot látja. Elmondása szerint a Hökosz ugyanis már a szeptemberi tárgyalások előtt (sőt, már három éve) lefektette alapelveit, amelyben a tandíj létét – bizonyos feltételek teljesülése mellett – elfogadhatónak tekintette. A megállapodás után már a Kossuth téren formálódó radikális szárny a megállapodást értelmetlennek tartja, hiszen abban nincs semmi konkrétum. Szerintük a Hökosz megegyezett a miniszterelnökkel, Horn Gyula került minden garanciát, csupán azt ígérte meg, ami eddig is létezett. Szabó László szerint viszont a kormány látványosan meghátrált, ő a megállapodást egyértelműen győzelemként értékeli. „Ennyi fér bele, ez a politikai realitás" – mondta.

A megállapodással elégedetlenek azonban elsősorban a tandíj adójellegét kifogásolják. Az biztos, hogy az idén a tandíjbevételekből származó kb. 1 milliárd Ft a költségvetési hiányt enyhíti, hiszen erről a pótköltségvetési törvény rendelkezik. A Hökosz-vezér kihangsúlyozta, hogy ez nem a kormány hatásköre, hanem a Parlamenté.

A már politikai kérdéssé váló tandíj-ügyből a Hökosz vezetők – saját állításuk szerint – kihozták a maximumot. Fő célkitűzésük az általuk kidolgozott differenciált tandíjrendszer bevezetése volt. (Eszerint aki jól tanul, ösztöndíjat kap, aki rosszul, tanulmányi alapú tandíjat fizet. Emellett a szociálisan rászorulóknak helyi szinten lehetővé teszi a támogatást.) Míg tandíjkoncepciójukat – amely számításaik szerint ugyanannyi bevételt eredményezne, mint a kormány által preferált alaptandíjból származó bevétel – az egyeztetések folyamán a Művelődési Minisztérium (MKM) teljes mértékben elutasította, Horn Gyula azonban a kétezres alaptandíj befizetéséért cserébe elfogadta.

A pénteki, rektorokkal folytatott tárgyaláson a kiegészítő tandíj 1995/96-os elvetése mellett írásban rögzítették, hogy 1996-ban már a differenciált tandíjrendszert figyelembe véve alkotnak új rendeletet. A miniszterelnök ezen kívül vállalta, hogy a tandíj összege 1996-ban nem változik, a hallgatói egyéni és kollektív jogokat szabályozzák, az MKM pedig a Hökosszal vállvetve a még fellelhető kompenzációs formákat áttekinti és a kormány számára javaslatként előterjeszti.

A rektorokkal történő tárgyalás a vártnál simábban zajlott le. Szabó László a szervezet teljes sikerének mondta az október 13-i megállapodást. Mivel a rektorok már szeptemberben elálltak a 1995-ös kiegészítő tandíj bevételétől, valószínű volt, hogy 1996-ra is megígérik a beszedés elhalasztását. (Hökosz-információk szerint eddig csak egy intézmény határozott a kiegészítő tandíj kivetéséről.) A döntés megerősítette az elnökség vezető pozícióját. Így valószínű, hogy a már egyszer lemondott négy vezető meggondolja korábbi lépését, bár megfigyelők szerint akár maradnak, akár nem, úgyis hitelüket vesztették. Távozásuk azonban nem függ össze azzal a ténnyel, hogy valószínűleg a Hökoszt kérték fel a Bécsben székelő európai önkormányzatok szervezetének jövő évi soros vezetésére, hiszen ez a szervezetnek, nem személyeknek szól.

Kérdőjelek azonban maradtak. 1996 januárjától (a novemberben tárgyalandó költségvetési törvény szerint) a tandíjbevételek egy 6 milliárdos központi alapba kerülnének. Az elégedetlenkedők azonban szívesebben vennék, ha a bevételek saját intézményüknél maradnának. Ez persze csak a nagyobb intézményeknek érné meg, bár nagyobb beruházásokra ebből sem futná. A JATÉ-n ez évi kb. 200 milliót jelentene. Az összköltségvetés 2,4 milliárd. Számolva azzal, hogy a központi alapból többek között néhány vidéki egyetem kollégiumi fejlesztésére is áldoznának, a régmúlt időket idéző újraelosztásos rendszer Szeged (és a hírek szerint az új lágymányosi egyetem) számára előnyösebb lenne. Szabó László azonban még nem tudja, melyik megoldás lenne a jobb. A döntés mindenesetre az MSZP frakció parlamenti lobbizásának sikerén múlik.

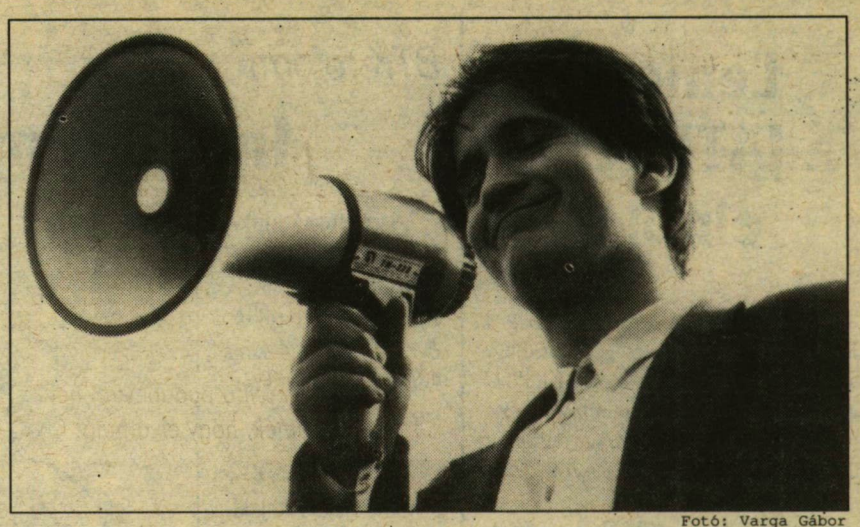

Fotó: Varga Gábor

Jaczkovics alelnök. Értetek mindent?

A Hökosz azonban még egy fegyvert tart a tarsolyában. Alkotmánybírósághoz fordult, bízva abban, hogy a Bokros-csomagban szereplő egységes, kétezer forintos tandíj ellentmond az Alkotmányban lefektetett tanuláshoz való jognak. Amennyiben az Alkotmánybíróság számukra pozitívan dönt, a tandíjat, mint egészet eltörlik.

„A HÖK-öknek ellenőrizni kell a hallgatók álláspontját és nem szabad illúziókat kergetni" – mondja tanulságképpen Szabó László. A radikális szárny szerint viszont a vezetésnek mennie kell. Hitelüket vesztették. Nem az érdekeinket védik, saját karrierjüket építgetik – hangoztatják. Debrecenben a hallgatók szinte egyöntetűen határolják el magukat a tandíj befizetésétől. Pécsett is gyűjtik az aláírásokat. Szegeden, a múlt héten megrendezett fórum után egy spontán szerveződés jött létre *„Szegedi Megoldás"* néven, amely szintén aláírásgyűjtésbe kezdett. Mint azt *Tóth József*, a Megoldás egyik kezdeményezője elmondta, még nincsennek konkrét elképzeléseik, céljuk egyenlőre annak a felmérése, hogy mennyien támogatnák a fizetésmegtagadást, tehát mennyien vannak más álláspontón, mint a Hökosz. Lapzártakor már egy nap alatt több, mint 400 aláírást gyűjtöttek össze. A JATE vezetése akaratlanul is melléjük állt. Információink szerint ugyanis az egyetem az idén nem alkalmaz retorziót a tandíjbefizetést megtagadó hallgatókkal szemben, mivel annak összege a költségvetési hiányt enyhíti.

Bármi lesz is, egy biztos. Az október 21-i Közgyűlésen a HÖK képviselők szavaznak a megállapodásról, s így a vezetőségről. A szegedi Hök minden bizonnyal elfogadja, a debreceni pedig valószínűleg nem. A belső megosztottság pedig csak a Hökosz presztízsét csökkenti és a HÖKök radikalizálódásához vezethet. ●

Felhívás

1. Nem értünk egyet a felsőoktatási intézmények hallgatóit érintő 83/1995-ös kormányrendelettel!

2. Elutasítjuk a HÖKOSZ és a Kormány 1995. október 5-i megállapodását!

3. Elutasítjuk a tandíj befizetésének gondolatát mindaddig, amíg nem születik egy, a hallgatók és az oktatók aktív közreműködésével és egyetértésével létrejött jogi szabályozás!

4. Szolidaritásunkat nyilvánítjuk ki a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen és az ország más felsőoktatási intézményeiben elindult hasonló kezdeményezések iránt!

eSZeM, Szegedi Megoldás

Fotó: Varga Gábor

A Parlament előtt. Szabó Laci megfeszül

Diák- és sajtóvisszhang

A tandíjjal kapcsolatos újabb fórumon gyűltek össze Szeged diákjai múlt hét keddjén a JATE BTK nagyelőadójában. A fórumon a HÖKOSZ-t *Szabó László* elnök, *Skultéty Tamás* alelnök és *Jaczkovics László* alelnök képviselték, a téma a tüntetés utáni „hogyan tovább" volt.

Elöljáróban Szabó László számolt be az október 5-i megállapodásról. A Hökosz elnöke szerint Horn Gyuláék teljesen új, az augusztus 22-kitől eltérő, a diákok számára kedvezőbb ajánlatot tettek. Ezek alapján a '95-96-os tanévben csak 2000 forintos alaptandíjat kell fizetni. A befizetett tandíjakból egy közös, a felsőoktatás fejlesztésére irányuló alapot hoznának létre, amelyből először a Budapest területén található lágymányosi egyetem felépítésére különítenének el 3 milliárdot, majd Szegeden, Pécsett és Debrecenben vásárolnának kollégiumi épületeket. Ez a megállapodás egyelőre átmeneti, erre a tanévre vonatkozik, további tárgyalási alapot képez.

Szabó felszólalása után a diákok mondták el véleményüket. Többen nehezményezték, hogy a Hökosz nem tartott ki a csütörtöki tárgyaláson a megfogalmazott és szórólapokon is osztogatott alapelvei és a tandíj fizetésének megtagadása mellett. Szabó erre azzal válaszolt, hogy a kormány meghátrált, addig sosem emlegetett kedvezményeket tett és így végül kompromisszum született. Ennek eredménye lett a 2000 forintos alaptandíj elfogadása – részükről. És a tárgyalási pozíciót is meg kellett tartaniuk, hogy változatlanul tiltakozhassanak a kormányfőnél, ha valami nem az elképzeléseiknek megfelelően alakul. A hallgatók arra a kérdésre is szerettek volna választ kapni, kinek az érdekeit képviselte a Hökosz a Parlamentben. Skultéty alelnök erre azt a választ adta, hogy ők nem a diákok, hanem a hallgatói önkormányzatok érdekeit képviselik és ezért csak közvetve járnak el a hallgatók érdekeiben. Mások arra lettek volna kíváncsiak, kikkel számolhat még a Hökosz tömegbázisként. Skultéty szerint ha nem állt volna és nem állna mögöttük senki, akkor nem vonultak volna ki a Parlament elé annyian és erre a gyűlésre sem jött volna el senki.

A két és fél órás találkozó egyik utolsó kérdése az volt, hogy a megállapodás után mit tekint legfontosabb feladatának a Hökosz. Szabó László elmondta, most a szervezeten belül sor kerül egy végső egyeztetésre, kidolgozzák konkrét javaslataikat, tervezetüket a tanulmányoktól függő differenciált tandíjrendszerről. Kérik a miniszterelnököt, segítsen feloldani a konfliktust a hallgatói javaslatok alapján, majd a tandíj felhasználásáról az intézmények döntsenek. Bár – tette hozzá az elnök – ez utóbbi csak az ő személyes javaslata. A Hökosz közgyűlése nem döntött még e témában.

Az október 5-i diáktüntetéssel a magyar sajtó is szimpatizált. Az ország legnagyobb napilapjai szinte egytől egyig kiemelt helyen, az első oldalon publikálták összeállításukat az eseményről. A politikai jellegűek tárgyilagosan csak a tüntetés fontosabb mozzanatait, tényeit taglalták, így azt, hogy hányan voltak a Kossuth téren, Budapesten és a vidéki városokban milyen szónoklatok, kiknek a szájából hangzottak el és a pedagógus szakszervezetek, csoportok hogyan fogadták a diákok elégedetlenségét a Bokros-csomag rájuk vonatkozó pontjaival szemben. A bulvárlapokban ugyan megemlítették, hogy akár egy jó bulival is felért a dolog, ám ettől függetlenül egyik orgánum sem írt a Parlament előtt Volvox zenére ugráló diákokról, vagy esetleg arról, hogy sokan természetesen a felfázás elkerülése végett egy csöppnyi alkoholt vittek magukkal. Ám mindegyik bulvárlap örömére vált a megállapodás megkötése. Sikeréről majd csak később tudósíthatnak vagy ítélkezhetnek. ● **Gecse M.**

Lemond a JATE FDSZ elnöke

„Nem kívánom a továbbiakban a JATE FDSZ elnöki tisztségét ellátni, így az október 19-én sorra kerülő Küldöttgyűlésen bejelentem lemondásomat" – nyilatkozta lapunknak *Várkonyi Zoltán*, a JATE Felsőoktatási Dolgozók Szakszervezetének elnöke.

Az 1988 óta elnöklő Várkonyi Zoltántól megtudtuk, hogy nem személyi problémák, ellentétek késztették erre a döntésre. Az eddig elért eredmények sem adhatnak okot elégedetlenségre: a szakszervezet az Egyetemi Tanács tanácskozási jogú tagja (egyet nem értése esetén érdekegyeztető tanácskozást kezdeményezhet), az egyetemi vezetők heti értekezletén teljes jogú tagságot élvez és reprezentatívvá vált intézményként köthette meg Dr. Mészáros Rezső rektorral a szerinte országos szinten is jónak mondható kollektív szerződést.

Más okai vannak e döntésnek. A szakszervezeti vezető időközben a Közalkalmazottak Tanácsának is elnöke, és e két feladatot ma már összeegyeztethetetlennek érzi. A Közalkalmazottak Tanácsának élén egy igen széles kör, többek között a teljes egyetemi polgárság képviseletét kell ellátnia, míg az FDSZ tevékenysége elsősorban a kollektív szerződések előkészítésére vonatkozik.

Másrészt, mint minden szervezetnek, az FDSZ-nek is megújulásra van szüksége új arcokkal, új elképzelésekkel – véli Várkonyi Zoltán, és hozzáteszi: nem lesz könnyű helyzetben az új elnök, mert egyre csökken a szakszervezet presztizse. 1988-ban az egyetemi dolgozók mintegy 60%-a volt FDSZ-tag, ma alig több, mint 20%. Így kétséges, hogy ilyen lecsökkent taglétszámmal a szervezet megfelelően tudja-e a jövőben képviselni a tagok és a tagdíjfizetést – az elnök szerint sokszor felelőtlenül – nem vállalók érdekeit. ● -gr-

UNIVERSITAS

BTK-reform

Intézményesítés

Struktúraátalakításra készül a Bölcsészettudományi Kar. Ennek tervezetéről *dr. Bernáth Árpád* dékánt kérdezte munkatársunk.

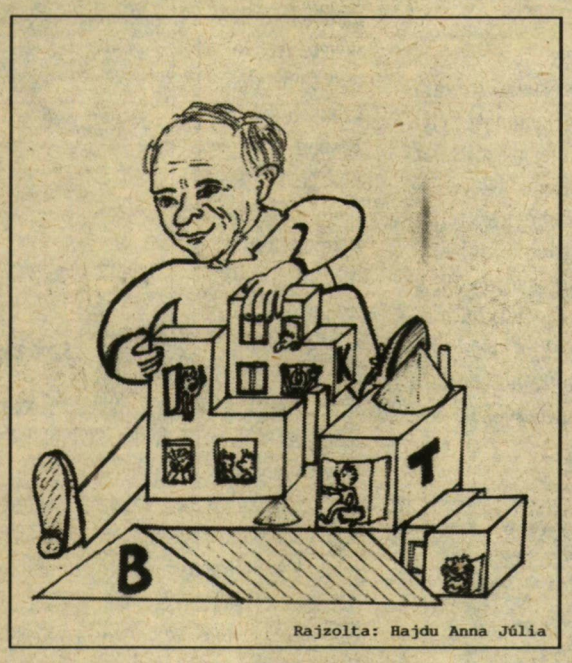

Rajzolta: Hajdu Anna Júlia

A bölcsészkar struktúrájának átalakítása azért szükséges, mert a jelenleg működő két tanszékcsoport (Pedagógiai-Pszichológiai, Magyar Nyelvi és Irodalmi) és 19 tanszék irányítása nehéz feladatot ró a vezetésre. Ez megmutatkozik a Kari Tanács működésében is. Mivel a testületben minden tanszék és a hallgatók is képviseltetik magukat, s mindenkinek joga van felszólalni, az ülések sok időt emésztenek fel, s a Tanács fenntartása is költséges. Bernáth Árpád azt is elmondta, hogy a kar évek óta folyamatosan növekszik, s tanszékek – angol, német stb. – kinövik a tanszéki kereteket. A demográfiai hullám következtében a hallgatói létszám megduplázódott. A dékán szerint hiba volt felbomlasztani a korábbi tanszékcsoporti rendszert, s most valami hasonlóhoz szeretnének visszatérni – esetleg intézményi rendszerben. (A tanszékcsoport elnevezés helyett azért célszerűbb az intézet kifejezést alkalmazni, mert így elkerülhetők a fordítási nehézségek. Lényegét tekintve azonban a két szó fedi egymást.)

Bernáth Árpád azt tartaná ideálisnak, ha annyi tanszékcsoport alakulna, ahány A szakos diploma van. Ez a rendszer viszont nem valósítható meg, mert nagyon sok A szakos diplomát ad ki az egyetem. Ugyanakkor az egyetemi végzettséget bizonyító oklevelek száma és típusa a jövőben változik. Minden valószínűség szerint csökken a tanárként végzettek száma, ellenben növelni kell a gyakorlatorientált kimenetek lehetőségét (pl. könyvtári informatikus, történeti levéltáros stb.).

A struktúraátalakítás anyagi hátterét nehéz megteremteni. Egyedüli forrás a minisztérium és a pályázatok. Az új struktúra egyébként – Bernáth Árpád szerint – igazságosabb lenne, mert nem kerülne többe, mint a jelenlegi rendszer, és jelentős időt takaríthatnának meg. Az átalakítás a hallgatóknak is előnyt jelent: könnyebben tudnak majd tákékozódni a rokon szakok között, és a HÖK-nek kevesebb képviselőt kell delegálnia a Kari Tanácsba. Az akkreditációs bizottság megerősítette: a kar menedzselése jó, mert tudatában van a jelenlegi helyzet tarthatatlanságának, s igyekszik megoldást találni. ● **Csekő Melinda**

Dr. Gyimesi Sándor halálára (1933-1995)

Szeptember utolsó napján úgy két óra tájban – félbehagyva a bizonytalan jövőről szövögetett terveink ki tudja már hanyadik vázlatát – Gyimesi professzor úr a szokásos vidámsággal kezet nyújtott mindnyájunknak, és apró, megfontolt léptekkel elindult. Mielőtt jellegzetes, „mokány-magyar" sziluettjét lassan-lassan elnyelte volna a folyosóvég félhomálya, visszafordult és így szólt: „hát akkor a jövő héten, bogaraim..." Szavahihető embernek ismertük és vártuk a jövő hetet. Október 2-a óta kell tudomásul vennünk, hogy ezt az ígéretét már nem teljesíti. Nem jön, mert nem jöhet többé – váratlanul, hirtelenül, alkotóereje teljében elragadta a halál.

Dr. Gyimesi Sándor 1933. július 30-án született Újfehértón. Az általános iskolát szülőfalujában, a középiskolát Debrecenben, illetve Nyíregyházán végezte. 1954-1958 között a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem magyar-történelem szakos hallgatója, egyúttal az iskolateremtő agrártörténész Szabó István professzor egyik utolsó, igen tehetséges tanítványa, akit mind származása, mind érdeklődése révén szoros kötelékek fűztek a paraszti világhoz. Első jelentős munkáját is Debrecen jobbágyfalvairól írta. A debreceni, a sátoraljaújhelyi, a miskolci levéltár volt a mindenkor nehéz pályakezdés egy-egy fontos állomása. Második diplomáját, a levéltárosi szakképesítést 1960-ban szerezte meg.

Életútja 1964-től elválaszthatatlan a budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem Gazdaságtörténeti Tanszékétől. A fiatal kutató a vidék agrárius világából a városba érkezik, s ez – anélkül, hogy feladná élete végéig tartó agrártörténeti érdeklődését – egy új témára, a városra irányítja figyelmét. Ez az út, és ez a témaválasztás jelenik meg 1971-es kandidátusi értekezésében, amelyet a szakma elismeréssel fogad. Ekkortájt a feudális és a modern város funkcióit, modelljeit összehasonlító Gyimesi Sándor már európai összefüggésekben gondolkodó kutató, aki tisztában van azzal, hogy a magyar jelenségek nem önmagukban, hanem Közép-Európából, közép-európai létünk pedig Európából érthető meg igazán. A gazdaság- és társadalomtörténet, a vidék és a város számos problémakörét boncolgató életmű tartópillére az a felismerés, hogy a közösségi lét szervesen egymásra épülő funkciók összessége és függvénye.

„Első szegedi korszaka", az 1970-es évek derekától számítható tíz esztendő, minden bizonnyal tanári pályafutásának zenitje. Gyimesi Sándor 1974-ben „örökölte meg" Wittman Tibor professzor megüresedett katedráját a Középkori Egyetemes Történeti és Latin-Amerika Története Tanszéken, amelynek 1983-ig volt a vezetője, előbb docensként, majd egyetemi tanárként. Nagy korszak volt ez a szegedi történész hallgatók életében is. Egy évtizedig minden csütörtökön dugig megtelt a VII-es tanterem. A magyarázat egyszerű: „gyimkó-előadás". Kellékei: egy szuggesztív előadó, aki logikusan és érthetően beszél, tárgyi tudása lebilincselő, magabiztos. Mi több, a katedrán álló személy még humoros lélek is, aki oly jókat derül a történelem fintorain. Volt még ezenkívül valami más „titok"? Kálvin írja valahol, hogy „a kenderice, a csalogány, ha szépen is, de értelem nélkül énekelnek. Az embernek pedig éppen az a sajátos adománya, hogy érti azt, amit énekel." Nos, Gyimesi tanár úr titka mindössze annyi volt, hogy a tananyagot, az olykor tényleg nehezen rendszerezhető középkori és újkori egyetemes történelmet nemcsak összességében és összefüggéseiben látta, hanem láttatni is tudta, meg tudta értetni, egyszóval professzori szinten tanított. És a jutalma? Vajon remélhet-e és kaphat-e tanár nagyobb elismerést egyetemi hallgatókkal zsúfolt padsoroknál? Nem. Neki megadatott e jutalom!

Amikor 1984-től Budapestre ment dolgozni, a mindennapi kapcsolatok megszakadni látszottak Szegeddel. 1985-től a Közgazdasági Egyetemen működő Közép- és Kelet-Európai Akadémiai Kutatási Központ vezetője lett. Ám szíve időnként visszahúzta városunkba, hisz néha kurzusokat vállalt egy-egy szemeszterben. Történészhallgatókat és közgazdászokat tanított.

„Második szegedi korszaka" 1994-ben kezdődött. Visszahívtuk, mert vissza kellett hívnunk, hogy segítse az újkori egyetemes történeti oktatás reformját, tanácsaival egyengesse utunkat, tanári szavával nevelje a hallgatók új generációit is. Láttuk: örömmel jött a hívó szóra, s tudományos tanácsadóként nagy energiával vetette bele magát az oktatásba, s egy formálódó szakmai közösség hétköznapjaiba.

Munkássága e második korszakban nemcsak fontos és értékes volt, hanem fájdalmasan rövidre is sikeredett. Hisszük, hogy jól érezte magát közöttünk. Hisszük, hogy hazatért Szegedre. Tudjuk, hogy vallotta, amit Luther is vallott magáról: „akarom, vagy nem akarom: a világ kényszerít rá, hogy napról-napra bölcsebb legyek". Szükségünk volt és szükségünk lenne e bölcsességre...

Gyászol a József Attila Tudományegyetem. Tiszta szívű kollégát, barátot, tanárt veszítettünk el. Egy jó történészt, akinek életében most következett volna a nagy, az összegző művek megírásának kora. De már csak az illékony emlékezet és a szívósabb, papírra vetett emlékezés figyelmeztet: járt közöttünk egy ember, Gyimesi Sándor, akinek távozása valamiféle nagyon nehezen megszokható űrt hagy maga után. Egyúttal azonban kötelezettséget is ró ránk, itt maradókra – kollégákra, barátokra és hallgatóira egyaránt– : szellemisége megőrzésének szép és nehéz kötelezettségét.

JATE
Újkori Egyetemes Történeti Munkacsoport

EMLÉKTÁBLA AVATÁS A KOLLOIDKÉMIA TANSZÉKEN

A szegedi kolloidkémia megalapítója dr. Szántó Ferenc egyetemi tanár születésének 70. és dr. Buzágh Aladár, a hazai kolloidkémia atyjának 100. évfordulója tiszteletére a JATE TTK Kolloidkémia Tanszéke 1995. október 5-én ünnepi megemlékezést tartott, melyet dr. Varga Károly a kar dékánja nyitott meg. Az egybegyűltek előtt dr. Várkonyi Béla nyugalmazott egyetemi docens, dr. Szántó Ferenc munkatársa emlékezett meg a szegedi kolloidkémiai iskola alapító professzoráról. Szántó tanár úr 1952-ben kezdte el egyetemünkön – az akkor még újnak számító – tudományterület oktatását és kutatását, így a szegedi kémiai kutatás új diszciplinával gazdagodott. Fontos talajalkotók, az agyagásványok ipari alkalmazásával kezdtek foglalkozni, a három kis szobából álló, de immár önálló Kolloidkémiai Laboratóriumban. A kutatások eredménye több hazai és külföldi szabadalom gyakorlati megvalósítása lett az olajbányászat, az öntéstechnológia és a növényvédőszergyártás területén. A '60-as évektől kezdve a tanszék kutatási tevékenysége szorosan kapcsolódott a hazai kőolajbányászathoz, a festék- és lakkiparhoz, mely iparágak jelentős összegekkel támogatták a tanszék ezen tevékenységét. A rendszerváltás utan a mecénások száma megfogyatkozott, de a külföldi kutatási projectek teljesítésével ma már új támogatóként áll mellettük a General Electric (USA), illetve a Südcheime AG (Németország), aki a PhD képzést kívánja finanszírozni a tanszéken. 1990-től a Syracusai Egyetemmel, az US–Hungarian Joint Fund támogatásával kolloid félvezető részecskék szintézisével kezdtek foglalkozni és jelentős nemzetközi sikereket értek el e területen, aminek egyik legfontosabb elismerése, hogy 1996 márciusában az amerikai partnerrel közösen a NATO tudományos szimpóziumot rendez a csúcstechnológia szekcióban Szegeden. Az ünnepségen dr. Pungor Ernő akadémikus avatta fel dr. Szántó Ferenc és dr. Buzágh Aladár tanszéki emléktábláját, munkatársai, családtagjai, és szülővárosának, Abony önkormányzatának képviselői jelenlétében. ● **K.R.**

A TAN-TÚRA Air Service őszi ajánlata

	Repülőjegy-áraink	TAN-TÚRA klubtagoknak
Toronto/Montreal	61. 000 Ft	54. 900 Ft
Hongkong	89. 340 Ft	80. 406 Ft
London	27. 500 Ft	24. 750 Ft
Amszterdam	33. 000 Ft	29. 700 Ft
Prága	19. 000 Ft	17. 100 Ft
Frankfurt	25. 300 Ft	22. 770 Ft
Istanbul	28. 000 Ft	25. 200 Ft
New York	60. 000 Ft	54. 000 Ft

Novembertől kéthetente indítunk charterjáratot Bangkokba és Mombasaba:
Bangkok 95. 000 Ft
Mombasa 85. 000 Ft

Repülőjegy áraink budapesti indulással oda-vissza értendők, nem tartalmazzák a repülőtéri illeték összegét. Számítógépes helyfoglalás, azonnali jegykiállítás. Egzotikus körutazások és üdülések Kenyába, Dél-Afrikába, Thaiföldre, az Indonéz-szigetekre, Ausztráliába, Braziliába, az USÁ-ba, Egyiptomba és Izraelbe. Egyénileg utazóknak szállásfoglalás, légibérletek, autókölcsönzés.
Vegye igénybe szolgáltatásainkat!
TAN-TÚRA Air Service
6722 Szeged, Kálvária sgt. 16.
Tel.: (62) 323-287, 325-488

TEMPÓ Taxi 490-490 TÖRZSUTAS

TOURS KM A NAGYÁRUHÁZBAN

DÉLMAGYARORSZÁG

100.000 forintos nyereményjáték

Akar Ön 100.000 forintos külföldi utazást nyerni?
HA: Délmagyarország előfizetői klubkártyával rendelkezik
HA: Legalább 150 forint felett utazik Tempó Taxival, és kér egy matricát a gépkocsivezetőtől
HA: Ebből a matricából ötöt összegyűjt, és azokat egy levelezőlapra felragasztja, valamint ráírja a Délmagyarország előfizetői klubkártyájának számát, majd eljuttatja a Tempó Taxi címére (6723 Szeged, Víztorony tér 1., beérkezési határidő: 1995. XII. 04.)

ÖN RÉSZT VESZ AZ 1995. XII. 6-i SORSOLÁSON!
Mely sorsolás közjegyző jelenlétében történeik. A nyertesek névsorát a Délmagyarországban olvashatja.
1. díj: 100.000 forintos külföldi út
2. díj: 5.000 forintos Tempó Taxi utazási csekk
3. díj: egy Délmagyarország által felajánlott ajándékcsomag

A Tempó Taxi törzsutaskártyájával a legolcsóbban utazhat! A törzsutaskártyát csak kérnie kell!

'56. OKT. 23.

Hagyatékból előkerült, eddig még nem publikált amatőr fotó.

Orosz katona kifigurázása. A forradalom idején több helyen előfordult.

Nemzeti ünnepünk

Fiú az ablaknál

VARGA KÁROLY, A TTK DÉKÁNJA

Emlékeink vannak, emlékezünk. Vajon jól emlékezünk? Egyáltalán, emlékezzünk? – Igen, emlékezzünk!

Az észak-pesti község utcája széles és szilárd, még a páncélosokat is elbírja. A családi ház előtt álló kíváncsi kisfiút kedvelik a katonák. 1944-ben húsvétkor német hadi csokoládét, karácsonykor pedig szovjet barnakenyeret kap az átvonuló tankokból. 1956-ban a műegyetemista fiú már függöny mögül nézi a lezárt tornyú páncélosok haladását, mert tudja, hogy a sértett fenevad ok nélkül is támadhat. Októberben, amikor a tankok kelet felé tartanak, a fiú győztesnek érzi magát. Novemberben, amikor új páncélosok jönnek vissza, már látja, hogy minden elveszett. – Jól emlékszik, hogy 1944-ben mennyire sokan várták hiába az angolokat, tehát 1956-ban sem érdemes a nyugati, nemzetközi segítségre számítani. Az országot újra megszállja a túlerő. Vége annak a csodálatos álomnak, amely a tavaszi politikai vitákkal és az Írószövetség nézeteinek terjesztésével kezdődött a műegyetemisták körében. A tavaszi félév rövid volt, mert a vizsgaidőszakot előrehozták, hogy a dunai nagy árvíz után a fiú és diáktársai Mohács-sziget újjáépítésén dolgozhassanak. Ezt követte a nyári katonai kiképzés. Tehát volt alkalom elég nézeteik egyeztetésére. A politikai változás iránti vágyat fokozta, hogy a táborokban hírzárlat volt. Az újságokat be kellett csempészni, hogy a júliusi lengyel eseményekről a fiú és társai hírt kapjanak. Az őszi félév elején megfogalmazódtak a polgári-demokratikus átalakulást célzó követelések, melyeket október közepén már sokszorosítványként terjeszteni lehetett. Ezek, a mindenki számára világosan érthető célok vezérelték azt az eseménysorozatot, amely október 23-án a diáktüntetéssel indult, és elvezetett a forradalomhoz. – A fiú az ablaknál tudja, hogy a további fegyveres küzdelem reménytelen, hiszen magasabb szintű harcászatból az egyetemen jó kiképzést kapott. Tudja azonban azt is, hogy amint az 1848-as polgári forradalom és szabadságharc emléke, a megtorlás évei után, március 15. nemzeti ünnep lett, el kell jönnie annak az időnek, amikor okt. 23. is nemzeti ünneppé válik.

A fiú már régen nem diák, de 1989. március 15-én is kimegy Szegeden a térre. A Klauzál téren szokványos ünnepségre érkezik. Harminc éven át ilyenekben volt része. A Móra Ferenc Múzeum előtti téren valamivel tartalmasabb az emlékezés. A fiút körülveszi néhány diákja. Az ünneplő tömeg egyre nő és több párhuzamos utcán át, a nemzeti emlékművek megkoszorúzása után, eljut a Dugonics térre. A fiú és a többi ünneplő érzi, hogy ez a rendezvény külsőségeiben és tartalmában egyaránt méltó az ünnephez. A szónokok arról beszélnek, hogy „Mit kíván a magyar nemzet?", és pontosan ez foglalkoztatja a résztvevők ezreit is. Nem véletlen, hogy az 1848-as, az 1956-os és az 1989-es követelések összecsengenek. Hazánk önállóságot, polgári berendezkedést és igazi demokráciát kíván. 1848. március 15. és 1956. október 23. elválaszthatatlan.

Az emberek többsége megelégedettséget, sőt örömet érez, ha jelentősebb társadalmi eseményeknek tanúja, résztvevője, vagy méginkább, alakítója lehet. Ez a lehetőség azonban nem adatik meg mindenkinek. A tér és az idő áthatolhatatlan gátakat emel. Márpedig 1948 és 1956 annyira jelentős fordulót jelent hazánk, illetve a magyar nép életében, hogy ezeket a történelmi eseményeket minden magyar állampolgárnak, legalább képzeletben, át kell élnie. A sok történelmi dokumentum, az irodalmi és a képzőművészeti alkotások nagy segítséget jelentenek a magyar polgári átalakulás eme két nevezetes eseményének átörökítésében. Nagyon hasznos azonban az évfordulók megünneplése is. Különösen akkor, ha nemcsak a történelmi személyiségeket mutatjuk be, és nemcsak a látványos eseményeket idézzük föl, hanem a küzdelmek célját és a polgári átalakuláshoz vezető követelményeket is előtárjuk.

Leszámítva az egyes politikai pártok ünnepkisajátítási törekvéseit, 1956. október 23. harminckilencedik évfordulójának közeledtével sem a lakosság körében, sem a közéletben nem tapasztalok olyan érdeklődést vagy készülődést, amelyet nemzeti ünnepünk megérdemelne. Valószínűleg nem tévedek, ha mindezt a lakosság szinte elviselhetetlen mértékű megélhetési gondjaival magyarázom. Sajnálom, hogy idáig jutottunk. Jobban aggaszt azonban, hogy nem is akarunk igazán ebből az állapotból kikerülni. Honfitársaim magatartása a Panem et circenses-t követelő nép viselkedésére kezd emlékeztetni. Népünk nem tud a szabadságával élni. Elöljáróitól, pártvezéreitől várja a megoldást: a csodát. – Csodák pedig nincsenek. – Ha 1956 szellemében, az 1989-es politikai változások révén a polgári demokráciát választottuk, akkor élni kellene lehetőségeinkkel. De erre nem vagyunk képesek. El kell ismernünk: nem is nagyon lehetünk. A polgári kezdeményezőkészség, az önállóságra való törekvés nem jellemzi lakosságunkat. Elnézést kérek a közhelyért, de mindez az elmúlt negyven év öröksége, hiszen honfitársainkat utasítások végrehajtására nevelték. '56-ra emlékezve először is ezzel a felfogással kellene szakítanunk.

Ha az 1956-os és az 1989-es lehetőségeinket összehasonlítjuk, akkor megállapíthatjuk, hogy a fölemelkedés és fejlődés feltételei a Rákosi éra hatásának ellenére, harminckilenc évvel ezelőtt sokkal jobbak voltak, mint most. Akkor ugyanis még nem halt ki az a generáció, amely ismerte a polgári jogokat és élni tudott volna a lehetőségekkel. Most nem tudunk kivívott szabadságunkkal mit kezdeni. Megriadunk a szokatlan feladatoktól. Nem bízunk képességeinkben. Nem becsüljük nemzeti értékeinket. Nem vesszük komolyan „Szózat"-unkat. – Miért? – Talán mindez anakronisztikus? – Nem hiszem.

Emlékezzünk 1956. október 23-ra! Népünk akkor a mainál sokkal mizerábilisabb életkörülmények között olyan tettet hajtott végre, mely egyedülálló volt Európában. Próbáljuk meg az akkor kitűzött célokat végre megvalósítani! Ne szégyelljük a népünket összetartó eszméket és jelvényeket! Becsüljük meg '56 jelképét, a ráerőszakolt címertől megszabadított magyar trikolort! Ez kell, hogy összefogja kis országunk minden szabad polgárát! ●

DokumenTár

Semmi rendkívüli

BÁDER TAMÁS

1985-ben még teljesen természetes volt, hogy *Berecz János*, az MSZMP KB propagandaügyekért felelős tagja összehívta és megfenyegette az egyetemi lapok főszerkesztőit, külön kiemelve a Szegedi Egyetemet.

Történt ugyanis, hogy lapunk elődje október 23-i számában a címoldalon lehozott egy fotót, amely egy háztetőt ábrázolt, előtérben egy nemzeti színű lobogóval. Ahhoz képest, hogy az ezt megelőző évben a TTK-sok „Róka-Mókája" és Szeged felszabadulásának 40. évfordulója volt a fő téma október 23-án. Ez mindenképp komoly előrelépésnek számított. A pártnak nem tetszett és szólt érte. Nincs ebben semmi rendkívüli.

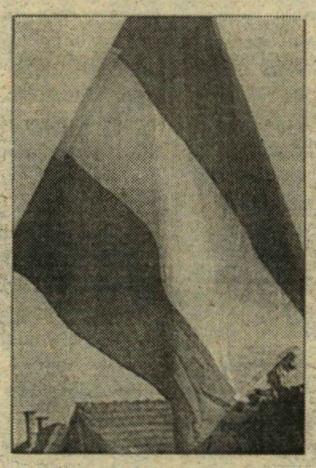

Az ominózus „zászlós-kép" a '85. október 23-i Szegedi Egyetemből

Gróf Rózát, a lap akkori főszerkesztőjét – saját elmondása szerint – először ki akarták rúgni az egyetemről, de hát ma már ettől sem indul be senki, és tényleg. Róza határozottan maradni akart, és végül nem kellett távoznia.

A Szegedi Egyetem ezután fél évig visszafogottabb volt, hiszen az MSZMP megyei titkára ellenőrizte, s az előzmények ismeretében tulajdonképpen miért is ne tette volna meg.

Néhány évvel később, 1988-ban az újság munkatársai cikksorozat közlésébe kezdtek a JATE 1956 után jogtalanul meghurcolt oktatóinak rehabilitásáért, aminek aztán a központi vezetés újfent nem örült. De hát az idők változnak. Leszóltak, hogy ha lehet, abba kéne hagyni, de akkor már nem lehetett. Ez már az egyetem belső ügyének számított, amibe ugye nem illik beleszólni. Így hát született még néhány publicisztika is a témával kapcsolatban.

Nem volt forradalmi tett, inkább a kíváncsiság kielégítését szolgálta, mert az embereket érdekelte 1956. október 23-a. Még nem lehetett tudni, de ez így volt rendjén.

Gróf Róza állítja, hogy akkoriban a megyében ez volt az egyetlen lap, ami foglalkozni mert a témával. Az értelmiség a kezébe vehette, és azt mondhatta, hogy ezek milyen beleval gyerekek, és tényleg. Azok voltak. Megtehették.

1995-ben, tíz évvel Berecz János tájékoztatója után az a helyzet, hogy 1956. október 23-a nem érdekli... Tudják! Sem a diákokat, sem az értelmiséget. Ez van, és nincs benne semmi rendkívüli. ●

BüroTech Trade Kft
Irodatechnikai és számítástechnikai szaküzlet
AKTUÁLIS AJÁNLATA: HVK MBC kártyára – 5 %
Nyomtatószalagok, írógépszalagok felújítása, fénymásoló és lézernyomtató tonerek töltése
LEG
- rövidebb határidővel
- olcsóbb árakon
- jobb minőségben
AKTUÁLIS AJÁNLATA EGYETEMISTÁKNAK:
IRATFŰZÉS INGYEN!
Cím: Kálvária sgt. 9-11. Tel: 324-155

SZEGED

Szegedi közlekedési körkép

Dzsumbuj

(Folytatás a címoldalról)

A büntetések, pótdíjak 5 milliót hoznak évente a kasszába, a jelenleg 14-16 fős ellenőrcsapat tehát inkább elrettentést jelent, mintsem komoly erőt, noha a jutalékos rendszer még mindig él. (Várnak egyetemistákat is, állítólag előnyös fizetéssel...) Apropó, egyetemisták. Kérdésünkre, hogy a társaság miért nem indít egy-két éjszakai járatot, ami legalább óránként körbejárja a várost, az igazgató azt válaszolta, hogy a sofőrök szempontjából nem biztonságos, anyagilag sem éri meg, hiszen a rongálásból eredő kár így is 10 milliós nagyságrendű évente.

Az elmúlt hetek legnagyobb visszhangot kiváltó eseménye az elsőajtós felszállás bevezetése volt. Ezt a bevételek növelése indokolta, fejtegette Nemes László, és nem az utasok idegeit akarták borzolni vele. Cáfolta a 15-20 perces késésekről, a fennakadásokról szóló híreket, és szerinte az emberek felháborodása sem olyan nagy mértékű, mint azt többen tudni vélik. A sofőrök szerinte rugalmasan fogják kezelni az ügyet, igaz, csak a jutalékból részesülnek, a bérük nem emelkedett a többletmunkával. A bérletek vásárlása terén már mutatkozott számottevő növekedés, és úgy gondolja, hogy az utasoknak az a része, akik nem értenek egyet ezzel a rendszerrel, hamarosan belátja, hogy ez így igazságos, és alkalmazkodni fognak az apróbb kellemetlenségekhez. A rendelkezés visszavonását ezért nem tervezik.

Nemes szerint minden igyekezetük ellenére sok a lemaradás a fejlesztések terén, különösen a villamospályák szorulnak rá a felújításra. No persze az lenne a legjobb, ha a 30 éves járműveket le tudnák cserélni, környezetkímélő motorokkal működnének, és zajtalanul suhannának a szintén kifogástalan minőségű utakon. Csak hát a pénz, ugyebár, illetve annak hiánya gondot okoz a rendőrségen belül is. Ehhez társul az is, hogy a Szegedi Rendőrkapitányság hatáskörébe nemcsak a szűken vett város, hanem a régi járás egész területe beletartozik. *Rácz Pál* őrnagy, a Közlekedési Alosztály vezetője szerint még érvényben van egy nagyon régi rendelet, és az abban meghatározott létszámtól nem lehet eltérni. Ez itt a közlekedésiek esetében, írd és mondd, 35 embert jelent, ebből az utcára 17-et küldhetnek ki. Van két Volkswagen Golfjuk és egy Lada 1500-asuk, még jó, hogy a nyári időszakra kaptak öt Honda motort, így elvoltak valahogy. A rendőri hivatás egyre népszerűtlenebb, nem kis részben a nevetséges fizetések miatt, amelyek csak nem akarnak emelkedni. A helyszínelők a maguk három Fordjával még viszonylag elfogadható helyzetben vannak, de náluk is duplaannyira lenne szükség embert és járműveket illetően egyaránt.

Az utóbbi évek sok változást hoztak Szeged életében, így a baleseti statisztika is mást mutat, mint azelőtt. A járműforgalom növekedésével nem nőtt az utak áteresztőképessége, bár Rácz őrnagy úgy véli, a szegedi utak elég jól vannak szabályozva. Most a Nagykörút teljes szakasza a legveszélyesebb része Szegednek, különösen amióta az új, majdnem mindenki szerint elhibázott forgalmi rend életbe lépett. Ehhez a szegedieknek egyébként nem volt sok közük, mivel a terveket egy budapesti cég készítette, tudtuk meg *Kónya Zsolttól*, a Megyei Balesetmegelőzési Bizottság illetékesétől.

A balesetmegelőzés 36 éves múltra tekint vissza, 1992-ben megszűntek az ún. közlekedésbiztonsági tanácsok, és a kormány egy rendelettel a rendőrség feladatkörébe helyezte át. Többnyire csak a személyi sérüléses balesetekről lehet pontos adatokhoz jutni, hisz az anyagi káros balesetek, amelyek az összesnek mintegy háromnegyed részét teszik ki, jórészt a biztosítónál csapódnak le, vagy a károsultak elintézik egymás közt a dolgot. A biztosító sem köteles jelenteni a rendőrségnek, miért is tenné.

Mindenesetre léteznek már óvodától kezdve kötelező jellegű megelőző vagy épp KRESZ-programok, amelyek az általános iskolákban folytatódnak. A középiskolásokat már nehéz megközelíteni, itt az érdektelenség az általános, noha az ún. diszkóbalesetek közülük szedik a legtöbb áldozatot. Az Országos Balesetmegelőzési Bizottság tagja az Országos Szórakoztatózenei Központ is, amely utasította a diszkósokat, hogy a fiatalokat a műsor alatt figyelmeztessék a veszélyekre. Ennyit lehet tenni. A profi sofőrökkel könnyebb a dolguk, évi 4-6 alkalommal kötelezően részt vesznek még a taxisok is egy, főleg a közlekedési morál javítását célzó elbeszélgetésen. Kónya Zsolt szerint ez mindenkire ráfér, noha a tömegközlekedési járművek vezetői kevés balesetet okoznak. A magyarországi közlekedési kultúra még komoly kívánalmakat hagy maga után, az emberek az anyagi, magánéletbeli problémáikat kiviszik az utakra, agresszívek, intoleránsak a másikkal szemben.

Készült egy, az 1992-94 közötti halálos baleseteket feldolgozó, meglehetősen sokkoló hatású propagandafilm is, amelyet, ahol lehet bemutatnak, nem kevés hatásfokkal. Bár sem az Önkormányzat, sem a Közúti Igazgatóság nem köteles, Kónyáék véleményét többnyire kikérik az egész megyében, mielőtt a forgalmi renden változtatnának. Azonban minden igyekezetük kevés a Belváros közlekedésének ésszerűsítésére, noha minden követ megmozgattak már. Nincs pénz parkolóházak építésére, holott ez megoldást jelentene az állandó zsúfoltságra. Kérdés, mit szólnának a Belváros lezárásához a vásárlók, ha le kellene tenni a kocsit, és begyalogolni a Citybe, vagy az ott lakók, akik meg a házukat szeretnék megközelíteni. Nem Nyugaton vagyunk, és megint a mentalitásról van szó...

Fontos lenne, és nemcsak Szegeden, hogy a várost elkerülő út megépüljön, de csak annyi biztos, hogy 1998-ra leviszik az M5-öst Kiskunfélegyházáig, de amíg a jugoszláv helyzet nem rendeződik, nincs az a cég, amely akár csak Szegedig továbbépítené. Az embargó miatt ugyanis a teher- és a személyforgalom lecsökkent, és így nem éri meg, noha a közlekedés is kevésbé sűrű azóta, és a külföldiek által okozott balesetek száma is csökkent. Minden rosszban van tehát valami jó is.

A rendőrök szerint a szegedi közlekedés általánosságban még épp elfogadható szinten áll, legalábbis hivatalból ez a véleményük, ami lefordítva nem sok jót jelent nekünk. Mindenki a legjobbat akarja persze, na de abból a bizonyos anyagból továbbra sem tud senki várat építeni. ●

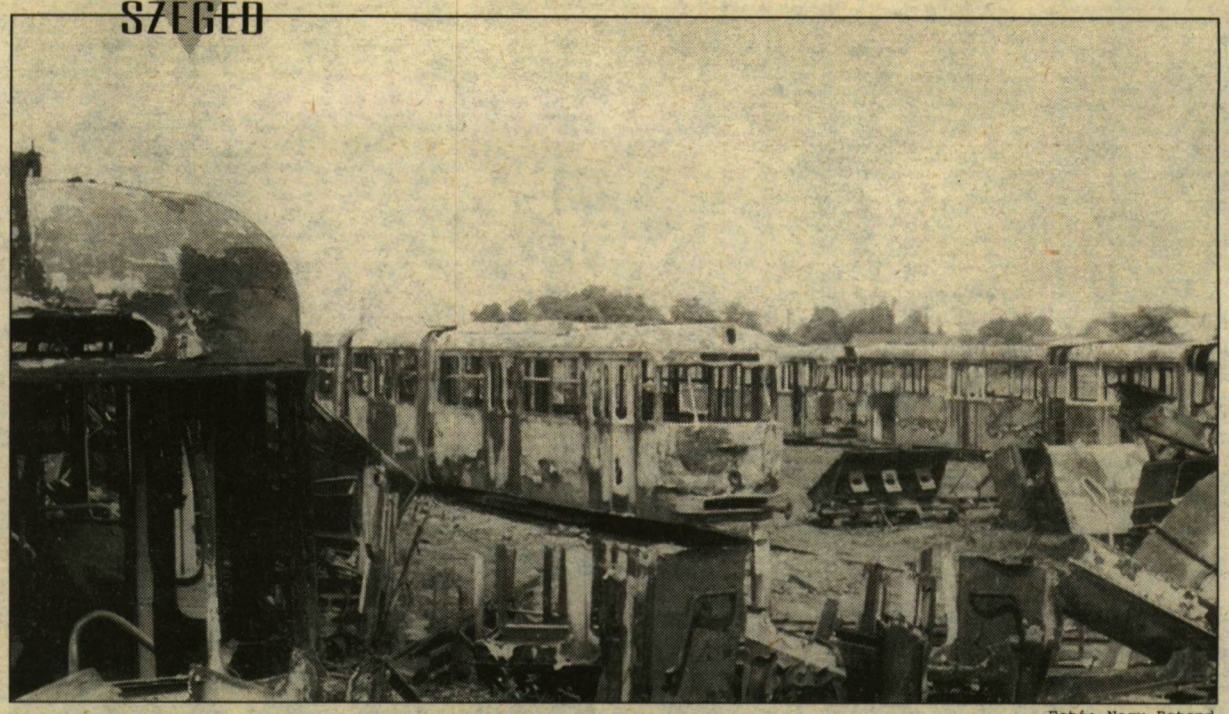

Végállomás. Itt (még) nem tartunk

Fotó: Nagy Botond

A nyomorultak

A teljes kép kialakításához szükségünk van az utca emberének véleményére is. A megkérdezettek közül a többség rossz véleménnyel van az elsőajtós rendszerről, jobbnál jobb érvekkel támasztották alá a kialakulni látszó tényt: valami nagyon nem stimmel.

Egy középkorú hölgy szerint a zsúfoltságot és a bliccelést is megszüntetné, ha több járatot indítanának a problémás időszakokban, így nem kellene „egymás levében fürödni", és a buszvezetők türelme sem fogyna el a legalább olyan türelmetlen felszállók miatt.

Egy fájós lábú idős néni egy ideje nem tud leülni a buszon, mert bonyolultabb hátratörnie magát, mint álldogálni. Ő mesélte azt is, hogy nemrég egy trolivezető odacsukta, amikor ahelyett, hogy az első ajtónál várakozó tömeg mögé sorakozott volna be, hátul próbált meg feljutni.

A kismamák sem boldogok. Egy fiatal anyuka úgy döntött, hogy nem mérgelődik, inkább gyalog jár. Algyői „sorstársa" viszont orvoshoz hordja a kisbabáját, naponta többször kerül kényelmetlen helyzetbe. Szomorúan mondta, hogy a múltkor felszállásnál egy öregúr „megkérte", hogy vagy menjen arrébb, vagy „kocsistól szedje vissza magába a gyerekét".

Az egyetemistáknak kevesebb a gondjuk, de ők sem elégedettek. Egyöntetű véleményük, hogy aki lógni akar, így is megteheti. Két lány a múltkor jót szórakozott egy csapat srác „produkcióján": mind a négyen felmutatták ugyanazt a jegyet, csattintottak egyet-egyet a lyukasztóval, majd hátravonultak.

Egy dühös úrral is beszélgettem, akinek a busza legalább tíz percet állt, mert egy hölgy fent akart jegyet venni és csak százasa volt. A sofőr nem tudott visszaadni, megkérte hát, hogy szaladjon el a közeli boltba, ha mindenképpen busszal szeretne utazni. A nő sértődötten elslattyogott, felváltatta, felszállt, felmutatta, kilyukasztotta és már indulhattak is. Ilyen egyszerű az egész?!

Egyszerű. De van még egyszerűbb megoldás is. A múlt héten esőben vártam az M32-re. A sofőr nem volt goromba, nem kellett pénzt váltanom, még csak az első ajtón se kellett felszállnom. A busz elhajtott a megálló mellett.

Csilla

Önkormányzat:

A közlekedés a helyén van

A Szegedi Közlekedési Iroda munkatársainak az a feladata, hogy a 489 km hosszú úthálózaton a lehető legösszehangoltabb közlekedési rendszert alakítsák ki. A szegedi közlekedés átfogóbb, szakmai oldalról való megismerésében *Kopasz Géza*, az Iroda csoportvezetője volt segítségünkre.

– A közlekedők visszajelzéseiből félreérthetetlenül az olvasható ki, hogy elégedetlenek a Szegeden újonnan életbe lépő forgalomirányítással. Önnek erről mi a véleménye?

– Szegeden a közlekedés általában a helyén van. Azért merem ezt így állítani, mert a tömegközlekedésben nincs lemaradás. Persze lehet a jelenlegi rendszert javítani, de csak nehéz áron. A legnagyobb problémát a Szegeden áthaladó, nemzetközi tranzitforgalom jelenti. Ennek felszámolására a várost elkerülő útvonalakra lenne szükség, ami tervbe van véve, de érdemi változás csak 2010-re várható. Szerintem ezt az időpontot nem szabad elfogadni, s magánemberként az a véleményem, hogy az elkerülő utaknak 5 éven belül meg kell épülniük, hogy Szeged belvárosát meg tudjuk óvni a túlzott gépkocsiforgalomtól.

– Mi a helyzet a felújításra szoruló utakkal, illetve villamossínekkel?

– Felújításra sajnos nincs elég pénz, csak a karbantartásra. A villamossínek az önkormányzat tulajdonában vannak, így a karbantartási munkákat is az önkormányzat irányítja. A nyomvonalak megvizsgálása már megtörtént; teljes vágánycserére lenne szükség, de csak javítási munkákra van lehetőség. A rossz állapotban lévő 3-as és 4-es vonalakon karbantartási feladataink vannak, gondolok itt a botlásveszélyek megszüntetésére és a folyópálya szintbehozására.

– Milyen idős a rendelkezésre álló gépjárműpark?

– A villamosok a 60-as, 70-es évekből valók, s bizony már eljárt felettük az idő, de nincs pénz újak vásárlására, hiszen egy-egy ilyen jármű 120 millió forintba kerül. Kaptunk 11 új trolit, és az autóbuszok környezetkímélő típusra való cseréje folyamatos.

– Mik a Közlekedési Iroda közeljövőbeli tervei?

– A kritikus csomópontok jelzőlámpával való ellátása; többek között a Kossuth Lajos sgt.-tól a József Attilla sgt.-ig minden útkereszteződésben állítunk fel rendőrlámpákat. Továbbá meg fogjuk valósítani a Bakay Nándor utca és a 3. körút kereszteződésének rendezését, valamint a Tisza Lajos krt. rekonstrukcióját.

– Nem gondolja, hogy az új jelzőlámpák még jobban lassítani fogják az amúgy sem túl gyors gépkocsi-közlekedést?

– Az tény, hogy az utazási idő ugyanazon a szakaszon nőni fog, de szükség van rá, mert egyidejűleg biztonságosabbá is fogja tenni a haladást. Egyébként a 3. körúton elvégezzük a zöld jelzések összehangolását, a forgalom gyorsítása érdekében.

– Mi a vélemenye a szegedi közlekedés morálról?

– A magyar embernek alapvetően nem jelleme az indulatosság. Személyes tapasztalataim alapján jóval több az előzékeny közlekedő, mint az erőszakos. Igaz, hogy gyakran előfordul az, hogy az autóvezetők a gyalogátkelőnél nem adják meg az elsőbbséget, de ennek ellenére a jelenlegi szegedi közlekedési kultúrát nem tartom rossznak. ●

Nádasi András

Szögedi históriák

Szeged közlekedése

A város közlekedésének történetében talán az első említésre méltó momentum az volt, amikor a megnövekedett forgalom miatt 1781-ben egy hajóhidat (pontonhíd) építettek a Tiszán. Ehhez kapcsolódott a *Vedres István* (1765-1830) által tervezett „százlábú híd", mely az újszegedi mocsaras területeket ívelte át.

A következő jelentősebb esemény a Szeged-Budapest vasútvonal elkészülte volt 1853-54-ben. Ezzel egy időben indult be a helyi közlekedés is, fiákerek formájában: a számozott bérkocsik a Nagyállomástól indultak a központ felé. Pár év múlva, 1857-ben a fiákereket felváltotta a lóvasút, egy év múlva pedig (1858-ban) elkészült a vasúti híd is, amelynek építését még Jókai is megnézte.

Nos, ezek után jött az 1879-es Nagy Árvíz, amely szinte teljesen elsöpörte Szegedet. Az újjáépítés teljesen más várost formált belőle: 1880-ban újra fölmérték és telekkönyvezték a belterületet, a várost föltöltötték és új utcarendszert hoztak létre csatornahálózattal. Újszegedet is a városhoz csatolták, s talán éppen ezért pár év múlva, 1883-ban egy teljesen új vashíd épült a Tiszán, Feketeházy János tervei szerint. Ekkortájt a lóvasút már a Nagyállomástól egészen a Rókus pályaudvarig járt, a vasútállomás ma is álló épülete csak 1902-ben készült el, *Pfaff Ferenc* tervei alapján. Az új állomásépület után új közlekedési eszköz jelent meg Szegeden: a villamos (1908). Érdekesség, hogy a villamosvonalakon akkortájt (1884-1937) még két gőzös is járt, a Pálfy és a Kállai, melyek teherszállítást végeztek a gyáraknak (a villamossíneken való teherforgalom 1971-ben szűnt meg). A villamos után 1927-ben építettek egy kisvasutat, melynek végállomása a mai Roosevelt téren volt: a madzag-vasútnak is nevezett vicinális 77 kilométer hosszan kanyargott a szegedi tanyavilágban egészen Pusztamérgesig. A tanyák között 17 megállója volt, s onnan szállította az embereket a piacra (e kisvasutat 1975-ben számolták fel).

Aztán lassan eljött a második világháború is, melynek egyik közlekedéstörténeti momentuma, hogy a visszavonuló német csapatok 1944 október 9-én felrobbantották a Feketeházy-féle hidat, amelyet egyébként a párizsi Eiffel cég kivitelezett. Négy évvel később felépült ugyan az új Tisza-híd, de az építő már más volt, mint ahogy azt a kőtábla máig hirdeti: „A fasiszta rombolás elpusztította, a népi demokrácia teremtő ereje újjáépítette, 1948. november 21.". A híd másik oldalán szintén van egy tábla: „Épült a hároméves terv második évében, a magyar mérnökök szaktudása, szorgalma és szocialista öntudatának bizonyságául". S ha már megvolt az új híd, semmi sem állíthatta meg a fejlődést: 1955-ben beindult az autóbusz-közlekedés, 1966-ban pedig elkészült a „csodálatos" autóbusz-„terminál" a Mars téren. Ekkortájt 1962-ben élte virágkorát a villamos közlekedés is, jóval nagyobb pályahosszal, mint manapság. Csak pár példa: volt villamos Kiskundorozsma felé, de még a hídon is átjött Újszegedre, hogy a ligetet megkerülve a gyermekkórháznál legyen végállomása. Aztán ezt visszefejlesztették kissé, de a helyére lépett a troli: a vidéki városok közül itt indult meg először a trolibusz-közlekedés, 1979 április 29-én. Ugyanebben az évben még volt egy nagy építkezés: átadták a fölsővárosi hidat, ezzel megteremtették a „Nagykörút félkörét". A híd hossza 374 méter, szélessége 20,9 méter, ezekkel az adatokkal akkoriban Magyarország második leghosszabb hídja volt. Még egy építkezési érdekesség: mivel a Tisza fenekén ott nagyon mély iszapréteg volt, 40 méterre(!) kellett lefúrni ahhoz, hogy a pilléreket szilárd talajra építhessék.

De 40 méter ide-oda, a híd áll. Szerencsére. Mert ha ez nem volna, akkor bizony kisebb tumultus lenne a belvárosi hídon, s az újszegedieknek egyszerűbb lenne átcsónakázni, míg a híd felújítása tart. De legalább újítják: ugyanennyire ráférne a felújítás a buszparkra is, vagy a trolivonalat is meghosszabbíthatnák, de a legaggasztóbb a villamospályák állapota: néhol úgy érzi az ember, hogy a villinger már a macskakövön megy. És úgy érzi, hogy a szegedi közlekedés fejlődése mintha egy picit megtorpant volna... ●

Barna Béla

A szerk.

A vénasszonyok igazán szép „nyarat" varázsoltak nekünk. Talán nekik is köszönhetjük, hogy olyan sokan ültünk ott a Parlament előtt. Ha esik, ha fúj, bizonyosan nevetségessé vált volna néhány magányosan dühöngő „ifjonc" a Kossuth téren. Így viszont nem nevettek rajtunk. Ehelyett tárgyaltak, és megegyeztek, mégha ezt egyesek nem is tartják megegyezésnek. Az viszont már kétségbevonhatatlan (bár a tandíjellenesek számára sovány vígasz), hogy Horn és a rektorok találkozóján valódi megegyezés született: a jövő tanévig megússzuk a kiegészítő tandíjat. Ezt állítólag maga a miniszterelnök „javasolta", mindenkit meglepve. Vajon ez is egy új taktika, s talán mégis „forró őszünk" lesz? Vagy ha nem idén, hát jövőre.

Ez a forró ősz persze semmiképpen sem lenne olyan, mint 1956-ban. Akkor el sem tudtak képzelni annál lelkesítőbb tettet, mint a forradalom. Egyedülálló cselekedet volt, a most felnövő generáció által már el sem képzelhető szituációban. De már mi sem tudjuk magunkat beleélni '56-ba, nem lelkesít bennünket az ünnep közeledte. Talán hibás ezért a múlt rendszer is. De igaza lehet Varga Károly dékánnak abban, hogy nem tudunk mit kezdeni a kivívott szabadságunkkal. Mások mondják: mitől legyen lelkes egy éppen stagnáló ország népe, ha egyelőre nem látja a jövőjét? '56-ban az embereknek határozott céljaik voltak egy határozott jövő eléréséhez. Lehetőségük azonban nem volt a célok megvalósítására. Ma a politikai lehetőségek adottak. A kérdés csak az, hogy '95 egyetemistája előtt van-e valamilyen jövőkép, vannak-e határozott célok, amelyekkel érdemes kimenni oda a Parlament elé.

MEGKÉRDEZTÜK:

Milyen az egyetemisták iváskultúrája?

Fotók: Nagy Botond

Apáthy Mariann, II. évf. magyar

Régen valóban beszélhettünk ivókultúráról, ami a magyaroknál elsősorban a bor fogyasztását jelentette. Szerintem az emberek többsége mára már áttért a sörözésre, amit azonban én nem tekintek az ivókultúra részének, mert a sör nem hagyományosan magyar ital. Tapasztalataim szerint a fiatalok sikknek tartják az ivást és a lerészegedést. Én csak néha fogyasztok alkoholt, akkor is bort.

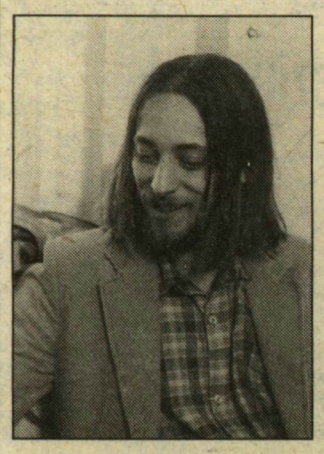

Tóth János, IV. évf. történelem

Nem beszélhetünk kultúráról, mert általában az emberek csak a lerészegedés kedvéért isznak. Szerintem a fiatalok többsége fröccsözik. Az én italfogyasztásom mellesleg változó. Míg az ismerősökkel hetente egyszer beszélgetés közben sört szoktam inni, addig a haverokkal a koleszban inkább bort veszünk. Nem mondom, néha egy-egy jó buli után igencsak felöntök a garatra.

Bacsó Ilona I. évf. magyar

A többség szerintem a buli, a társaság miatt iszik, ennek azonban semmi köze nincs holmi kultúrához. Az általam elfogyasztott italmennyiség heti egy-két pohár sör, amit beszélgetés közben barátok, ismerősök társaságában kortyolgatok.

Vélemények az október 5-i Horn-Hökosz megegyezésről

Kontra és pro

Árulás és jövő

Árulás történt október 5-én a Parlamentben. A Hökosz vezetősége elárulta azokat a célokat, amelyekért közel 30 000 ember vonult ki október 4-5-én a Kossuth térre. Gyáván megalkudott a kormánnyal, ezzel nevetségessé tette saját magát és a hallgatóságot. Olyan megegyezést írt alá, amely a kormánynak nem jelent semmiféle kötelezettséget, ellenben súlyosan érinti a hallgatóságot.

Mi történt pontosan? Szeptember utolsó napjaiban országszerte fórumokat tartottak a Hallgatói Önkormányzatok. Ilyen kijelentéseket hallhattunk: „Most, vagy soha! A tüntetés az utolsó lehetőség! Az erőből politizáló kormánnyal szemben nekünk is erőből kell fellépni." Ezek után természetes volt, hogy a kicsit is felelősen gondolkodó hallgatók (Szegeden kb. 2500-an) felutaztak Budapestre, hogy a petíció komolyságát bizonyítsák. A minimális cél hónapok óta az volt, hogy a kormány vonja vissza rendeletét addig, amíg a tandíj összege nem marad a felsőoktatásban és amíg nincsenek megfelelő hitellehetőségek tandíjfizetésre az arra rászoruló hallgatóknak. Igaz, hogy ez már kimaradt a petíció szövegéből (ki tudja, miért?), benne maradt viszont az, hogy adó-jellegű tandíjat nem fogadunk el. A petíciót átadó küldöttség két és fél óra tárgyalás után olyan megállapodást írt alá, amely nem nevezhető kompromisszumnak, csak megalkuvásnak. A Hökosz képviselői a döntő kérdésekben engedtek (pl. szentesítették a 2000 forintos ADÓ fizetését), míg ilyenekre a kormány nem kényszerült. A téren maradó hallgatók joggal skandálhatták: „Nem ezért jöttünk!" A tüntetést ott a téren már tényleg nem lehetett folytatni, mivel a Hökosz megalkuvó megállapodása lehetetlenné és nevetségessé tette az ottmaradók helyzetét.

Véleményem szerint az önmagukat és hallgatóikat komolyan vevő HÖKöknek el kell határolniuk magukat a Hökosztól. Ha szükséges, ki is kell lépniük ebből a szervezetből, hisz a megszületett megállapodás arra enged következtetni, hogy a Hökosz többé már nem képviseli teljes elszántsággal a hallgatói érdekeket. A jelenlegi vezetés leváltása sem jelent megoldást, mert a hírek szerint erősen kormányérdekeltségű csoportok készülnek átvenni a Hökosz irányítását. A Hallgatói Önkormányzatoknak fel kell venniük a kapcsolatot és jóval szorosabb együttműködést kell kialakítaniuk saját oktatóikkal, intézményük vezetésével és velük együtt kell megtenniük a szükséges – ha kell, nagyon kemény – lépéseket. Ugyanis itt már nem csak a tandíj kérdéséről (ahol a kormány megpróbált minket szembeállítani saját intézményünkkkel), hanem az egész felsőoktatás jövőjéről van szó, és így az oktatók sem térhetnek ki a döntések elől.

Kemény lépéseket emlegettem, de ezek nemcsak a kormánnyal szemben szükségesek. Önmagunkat, azaz saját intézményünket is meg kell vizsgálnunk, és a szükséges reformokat, a sokat emlegetett felsőoktatási reformot nekünk kell végrehajtanunk. Ez sok áldozatot követel a hallgatóktól is. Éppen ezért én szívesen támogatom – lehetőségeimhez mérten – az oktatási intézményemet, ha kell, anyagilag is. (Ezt a támogatást tőlem tandíjnak is nevezhetjük.) De ha eközben a kormány tovább csökkenti a felsőoktatás támogatását és az intézmények ezért kénytelenek lesznek tandíjat szedni, amit majd fűtésre és világításra kell fordítaniuk, nem fejlesztésre, és az oktatás színvonalának javítására, akkor nem vagyok hajlandó fizetni, hiszen ez már nem tandíj lenne, hanem egyszerűen csak adó, mégpedig a tanulás – nem is túl jó – lehetőségének megadóztatása.

Ha egy kicsit fennkölten hangzik is, az ország jövője a fiatalokban, vagyis bennünk van. Nem engedhetjük semmiféle Hökosznak és semmiféle kormánynak, hogy ezt a jövőt tönkretegye. Ezért a jövőért felelősek vagyunk. Ezért a jövőért mi vagyunk a felelősek.

Posta Zs. Balázs
I. évf. magyar

Álom és valóság

Megalkuvásnak, árulásnak, gyávaságnak nevezed az általam is elfogadott megállapodást. A legmesszebbmenőkig tiszteletben tartom személyes véleményedet, de vitába szálok veled.

1. Olyan megegyezést írtunk alá, mely mindkét fél számára konkrét kötelezettséget jelent.

2. A Kormány nem vonja vissza rendeletét, de hajlandó azonnal változtatni rajta, 1996. szeptemberétől a hallgatókkal közösen új rendeletet alkot.

3. A Parlament nem hajlandó az ország költségvetését felbontani a hallgatói követelések miatt, az 1996-os költségvetés tervezete már a felsőoktatás fejlesztésére kívánja felhasználni a tandíj bevételét.

4. Magyarországon nincs bank amely állami garancia nélkül hitelt nyújtana a rászoruló hallgatóknak.

5. A hallgatóknak és az Önkormányzatoknak nem elhatárolódniuk kell a HÖKOSZ-tól, hanem hatékonyan részt venni annak munkájában.

6. A jelenlegi vezetése természetesen lehet megoldás, de a HÖKOSZ politikáját a Közgyülés határozza meg, az elnökség ezt végrehajtja.

Az elmúlt 6 hónapban másról sem lehetett hallani, mint hogy a Kormány és azon belül is a Művelődési Minisztérium nem hajlandó lényeges kérdésekben megegyezni a diákok képviselőivel. Sok tárgyaláson vettem részt és sokszor tapasztaltam, hogy a tárca – presztízsokokból – akkor sem fogadta el javaslatainkat, amikor mindkét fél tudta, hogy nekünk van igazunk.

Ilyen körülmények között született meg a rendelet és így kellett nekiindulnunk a tanévnek.

Miután 3 szakmai anyagban (a saját rendelet tervezet és két szakmai kritika) lefektettük, hogyan látjuk értelmét a tandíj bevezetésének a felsőoktatásban, és ezek süket fülekre találtak a szaktárcánál, ekkor döntöttünk a tüntetések megindítása mellett.

A tüntetések előtt, szeptember 29-én a Kormány sajtónyilatkozatban fejtette ki véleményét. Ebben szerepelt, hogy nem hajlandó a rendelet újratárgyalására és a hallgatói követelések teljesítésére.

És mit értünk el a tüntetésekkel?

A kormány 1996. szeptemberéig megsemmisíti a rendelet kiegészítő tandíjra vonatkozó paragrafusát, egyben vállalja, hogy 1996. március 31-éig a hallgatók képviselőivel kidolgozza a 1996. szeptember elsejétől hatályba lépő Kormányrendeletet. Ennek alapelve, hogy a hallgatók tanulmányi eredményüktől függően differenciáltan kapjanak ösztöndíjat, vagy fizessenek tandíjat. (Tehát csak egy típusú tandíj lesz.) A tandíjra kötelezettek közül szociális alapon tandíjmentesség adható.

A Kormány vállalja, hogy az 1996-os költségvetési évben a tandíj összege nem lesz több mint 2000 Ft/hó. A tandíj összege a felsőoktatás fejlesztésére fordítódik. A Kormány 1996. áprilisában a Parlamenthez benyújtja sürgősségi ajánlással a Felsőoktatási Törvény módosítását. A Kormány támogatja a HÖKOSZ javaslatát, melynek lényege a hallgatók egyéni és kollektív jogainak biztosítása. Ezzel elérhetjük, hogy vétójogunk legyen azzal kapcsolatban, hogy mennyit fizessünk és hogy mire fordítódjék ez az összeg. A MKM és a HÖKOSZ képviselőiből közös testület áll fel, amelynek feladata a kompenzációs lehetőségek felkutatása és megteremtése.

Nem győztünk és nem vesztettünk, megállapodtunk. A tüntetéseken a tandíj alkotmányosságát nem támadtuk, mivel erről az Alkotmánybíróságnak kell döntenie.

Én vállalom a felelősséget!

Ha vállalod te is, akkor nyitott vagyok minden megoldási javaslatodra!

Skultéty Tamás
IV. földrajz

KICSI DE GONOSZ SAROK

A Gyula, a Lajos, a Gábor, meg a Vezér

Menjünk ki. Hogy megmutassuk. Kimentünk. Sokan, sokfelől. Fegyelmezett tömeg. Tréfásan keserű táblák. Cinikus dalszövegek. Gyula, Lajos, Gábor. A rossz fiúk. Tökös szónok. – Nem fizetünk. – Kiharcoljuk. – Nem hátrálunk. – Kitartunk. – Vonalas gyerekek vagyunk. – Bennünket nem lehet csak úgy. Szőnyeg alá? Hát demokrácia. Vagy mi? Koncert. Tea, zsíroskenyér, nápolyi. Éjszaka, hálózsák, kártya, duma, vita. – Fizetni fogunk! – Á, beszélsz hülyéket! – Politikai játszma. – Mit képzelsz? A mi vezérünk lelkiismeretes, nem árul el. – A Lajos kifundálta. Megcsinálja. – Majd most berezel. A tömegtől. – De Gyula nem hátrál. Végigviszi. – Gyula becsületes politikus. Paradoxon. Vita reggelig. Tömeg ébred. Fekete nagy Merdzsók. Fontosak érkeznek: a Gyula, a Lajos, és a Gábor munkába. Vezérünk be. A Nagy Házba. Tárgyalás. Kint a tömeg. Hosszú várakozás. Komoly dolog. Nem szabad elkapkodni! A Gyula, a Lajos és a Gábor már a sarokban. Vezérünk győzedelmeskedik. Nem csalódunk. Várunk. Jön a Vezérünk, a Gyula, a Lajos és a Gábor bent maradt. Gyanús. Tökös szónok közli: egyezség van. Üdvrivalgás. Taps. – Fizetünk. Csendes anyázás. A Vezér érvel. Politikai kompromisszum. Bravó! A tömeg oszlik. A mag neheztel. Mindegy. Már aláírtuk. Kimentünk. Megmutattuk.

A történet valós eseményeken alapul. A neveket és az eseményeket szándékosan nem változtattuk meg. Ha valaki mégis magára, vagy bárkire ráismer, azt ne tekintse véletlennek.

Pap

Ajánlat

Film

A lény
Ne feküdj le UFÓ-val!

Lézerfényű szemek meresztgetése, gerincek kitépkedése s fogaknak csikorgatása. „Itt valami rossz történt" – állapítja meg nem túl bölcsen a külön e célra kirendelt feketebőrű látnok egy látványosan kizsigerelt hulla fölött. És valóban.

Sil, aki félig szexbomba, félig UFÓ, gyilkol. És párzani készül, hogy benépesítse ragadozó utódaival a Földet. Szerencsére addig válogat az alkalmatos emberhímek között, amíg sikerül az őt üldöző akciócsoport lángszórói közé szülnie. S lőn happy end. Persze Ben Kingsley és néhány társa odaveszett, de ez igazán nem csal könnyet a szemünkbe. A film a maga műfajában (nem hatásvadász, de kellőképpen technikaszagú sci-fi-horror-marhaság) a legjobb akaratattal is középrohadtnak mondható. Sajnos – vagy szerencsére? – egy percig sem lehet komolyan venni. Tanulsága csak egy van: mielőtt lefekszel valakivel, ellenőrizd, hogy nincsenek-e tüskék a hátán.

Duhay

Videó

Crying Game-Síró Játék
„Már megint itt van a szerelem"

Az alapsztori egészen hétköznapi, mondhatni tipikus. Ha pár szóban akarnám elmesélni, akkor valahogy így nézne ki:

Az IRA egyik fontos emberét a hatóságok kivonják a forgalomból. Nna, az ír katonai szervezetnek sem kell több, hajtottak már végre terrorakciót ennél kevesebbért is. A szervezet gyorsan túszul ejt egy Belfastban csellengő afro-amerikai katonát. Az alku világos: a katona élete a fontos személyiség szabadságáért. A film első nagy egysége a gyászos kimenetelű túsztartást tárja elénk. Gyászos, mivel a négernek meg kell halnia, függetlenül attól, hogy az őrző és őrzött között lassan elmélyülő barátság alakul ki. Az IRA ugye sohasem tréfál, ezt mindenki tudja.

Az áldozatnak egyetlen kérése volt: az önkéntes IRA-tag keresse fel az ő nagy szerelmét és mondja el neki a halálhírt. Törés. Második nagy egység: a terrorista és a lány megismerkednek, szerelem szövődik köztük, durr egy kis egyoldalú „ágyjelenet", ahogy az már lenni szokott. Tipikus. Akkor mégis mi az, amitől ez a film több, mint egy egyszerű tucatfilm. Ami miatt nem folyhat át rajtunk csak úgy egyszerűen, minden hatás nélkül? A válasz a film alapgondolatából fejlődik ki: senki sem tagadhatja meg önmagát, kerüljön bármilyen helyzetbe is. Így a túsz és a fogvatartó között barátság szövődhet, mivel a terrorista nem az a hírekből megismert véresszájú fanatikus. A lány valójában csak belül lány, kívül azonban valami egészen más... Ebben a filmben senki sem az, akinek az első pillanatban látszik.

Magyi

Skót ősz

A skót filmhét fennmaradó filmjei közül „A közeli szoba" című alkotásban (r.:David Hayman, 1995) Adrian Dunbar Charlie Colquhoun szerepében nyomoz saját, bár még sohasem látott lánya, Tommy Sterling után. Mint kiderül, Tommy-t többen is keresik, de azt, hogy miért, Charlie-nak kell kitalálni, és neki kell a lányt elsőként megtalálni. A nyomozás során Charlie a prostitúció, a gyermekpornográfia és a korrupció problémáival szembesül.

Az utolsó film, a „Trilogia" (A gyermekkorom,1972; Az én népem, 1973; Hazafelé, 1977; r.: Bill Douglas) helyszíne a nagyvárosból egy szegény halászfaluba tevődik át, ahol egy nyolc éves kisfiú odüsszeiáját kísérhetik figyelemmel a nézők. Az elszórt dialógusok, a helyenként befigyelő narratív betétek, a dokumentarista stílus a fájdalmat, a nyomort, a kegyetlenséget hangsúlyozzák anélkül, hogy az alkotás szentimentális vagy melodramatikus lenne.

A filmeket a Belvárosi Mozi Kamaratermében vetíti október 17-én és 18-án este 8 órától.

Könyv

Az új Közel-Kelet
Simon Peresz

Az izraeli külügyminiszter könyve a közel-keleti békefolyamatról, a Munkapárt vezette kormány külpolitikájáról, és saját, néha kimondottan utópisztikus jövőképéről. Olvasmányos stílusa, és – különösen a tárgyalásokról szóló részek – dokumentumértéke miatt érdemes kézbe venni. Egyébként pedig profi propagandamunka a Rabin-kormány mellett, a Likud-pártiak utálni fogják. Viszont példa értékű lehet Kovács Lászlónak a Közép-Európa jövője avagy Miért szükségesek az alapszerződések c. esetleges bestselleréhez.

J.F.

Múlt és Jövő Könyvek, 1995 575 Ft, $15

Észrevételek
Ludwig Wittgenstein

Kimondottan időmilliomos és az átlagolvasók nagy jótevője az az ember, aki átnyálazta Wittgenstein összes munkáját, és kigyűjtötte a bennük található aforizmákat, bon mot-kat vagy épp hosszabb, ám annál érdekesebb részleteket. 1914 és 1951 között filozófiáról, vallásról, nyelvről, művészetekről elmélkedvén vetette papírra őket a XX. század legfrappánsabban fogalmazó filozófusa. Azok is kiválóan mazsolázhatnak belőle, akik nem ismerik a könyveit, de azon kevesek is, akik igen.

J.F.

Atlantisz kiadó, 1995 495 Ft

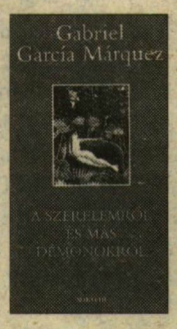

Szerelemről és más démonokról
Gabriel G. Márquez

Volt egy nap, amikor a riporteri tanoncidejét töltő Márqueznek semmi témája nem akadt. Aztán jött a hír, hogy aznap bontják le a hajdani Santa Clara kolostor kriptáit. Odament, hátha talál valami érdekeset a „ szellemek birodalmában ". És talált. Huszonkét méter tizenegy centiméter hosszú, gyönyörű hajzuhatagot az egyik sírboltban. Volt valami emléke a nagymamájától, aki mesélt neki egy kislányról, akinek olyan hosszú haja volt, hogy úgy húzta maga után a földön, mint egy menyasszonyi fátylat, és aki egy veszett kutya harapásába halt bele. Így hát némi fantáziával fűszerezve megszületett az újságcikk délutánra és később ez a regény is, ami sajátosan márquezi, kicsit démonikus, kicsit igaz, kicsit legendás, kicsit meseszerű és nagyon szórakoztató.

K.R.

Kiadó: Magvető, 1995 Ára: 660 Ft

Meghalok én is?
Polz Alaine

Polz Alaine közel harminc évig dolgozott gyógyíthatatlan betegségben szenvedő gyermekek körében pszichológusként. Az ezen idő alatt szerzett klinikai tapasztalatait összegzi „Meghalok én is?" című könyvében.

A kérdésre a válasz látszólag egyértelmű és mindenki által ismert; a halálhoz való viszonyulásunk többé-kevésbé reális. Mégis: a saját halálunkkal kapcsolatos dolgokról nem veszünk tudomást. A nyugat-európai kultúrákra jellemző, hogy a halált az emberek igyekeznek eltávolítani maguktól. Éppen ezért az e témáról való olvasás is kellemetlenül érintheti legtöbbünket, hiszen olyan kérdéseket vet fel, amelyekkel inkább nem foglalkozunk.

Polz Alaine könyve amellett, hogy a halálos beteg gyermekekkel foglalkozó szülőknek, pedagógusoknak, orvosoknak nyújt segítséget, önmagunk problémáit is segít felismerni a halállal kapcsolatban.

-néma-

Osiris Kiadó, 1995 380 Ft

A könyveket a Gondolat könyvesbolt bocsátotta rendelkezésünkre. Kárász u. 16.

Rendezvény

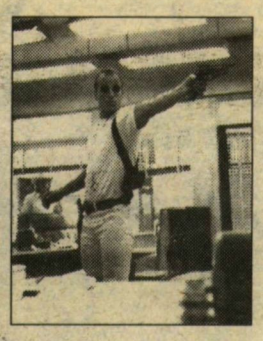

Sztornó Klub a JATE Klubban
A manipuláló média

A Sztornó Klub rendezésében októberben a média került a boncolóasztalra. A filmvetítéssel egybekötött beszélgetésbe csütörtökönként kapcsolódhatunk be.

Számunkra oly kedves és fontos világképünk, összes nézetünk a hozzánk eljutott információk eredménye. Joggal lehetünk felháborodottak, ha úgy érezzük, az objektívnek kikáltott hír hamis, vagy hogy annak nyilvánosságra hozatala egyéni érdekeket szolgált. A média a kapuőr szerepét látja el, annak szubjektív megítélésén múlik, hogy milyen értesülést enged át és juttat el a nagyközönséghez.

Oliver Stone megrázó, groteszk játéka, a *Született gyilkosok* szolgáltatta a vitaalapot az egymást figyelmeztetni akaró, magát személyiségében fenyegetettnek érző hallgatóság számára.

A film amerikaiaknak, amerikaiakról szól. Könnyen fogyasztható, készen tálalt gondolatokkal, a közízlést kiszolgáló médiáról és a magát prostituáló riporterről. Az Oscar-díjas alkotás talán nem olyan mélyenszántó, igaz és mellbevágó, mint amilyen cinikus és művészieskedő. A film lefesti egy profitot termelő nagyipar és egy tömeggyilkos egymásra találását. Megismerhetjük az eszközöket és módszereket, hogyan lehet egy bűnözőt ezek által ünnepelt hőssé tenni. A film példázata, hogy a karrierista újságíró saját kamerájának a szeme láttára élő adásban válik rendszerének áldozatává. Az embernek olyan érzése van, mintha valami nagyon riasztót akarnánk kimondani. Szerencse, hogy napjaink magyarországi médiája a Libress-reklámban és a Zsákbamacskában éri el tetőpontját.

Dombrádi Krisztián

Tóth Árpád és a húsvét
Kávéházi elégia

Tóth Árpád nem úgy él az emberekben, mint a játékos, gyermektréfákat fabrikáló pajkos költő. Szürke fotókról félszeg mosolyokra, szemüveg mögé bújtatott érzékiségre emlékezünk, valahányszor műveit halljuk, olvassuk – a századelő kávéházainak kopott kalapos poétája. A Bartók Béla Művelődési Központban október 11-én a bemutatott „Kávéházi elégia" című műsor Tóth Árpád kevésbé ismert, könnyedebb műveit (pl.Torpedó bácsi meséi) öleli fel, kiegészítve néhány komolyabb hangvételű írással. A Torpedó bácsi meséi gyermekeknek készült az „unalmas" húsvét napjaira, bár ennek ellenére tele van éles kor- és társadalombírálattal, amit viszont csak a kor felnőtt embere érthetett meg. A komikum és komolyabb hangvételű művek közti mondanivaló súlyos különbségét monoton, előre kiszámítható szerkesztésben ilyen mértékben nem volt szerencsés kiélezni. Így az előadás inkább nyújtott vizuális élményt: a színészek jól kidolgozott táncos etüdjei, karakterben gazdag gesztusai már-már háttérbe szorították a műveket. A kávéház jelleget öltő színpadkép, a némafilmekből ismert zongorajáték teremtette kávéházi hangulat néha összeroskadt, kimerült, bár a helyenként jó színészi játéknak köszönhetően ezen szakaszokat az előadás ha lassan is, de kiheverte.

bébé

Profik az újszülöttek...

„Mit kap a gazdag nyugati turista? Dobozos sört. Mit kap az átlagos turista? Sört. És mit kap a magyar turista?" „Dobozt!" – kiabálták be a közönség soraiból többen is az IH-ban, jelezve, hogy csak az újszülött az, akinek minden vicc új. A fellépő Tahi Tóth László javára legyen írva, hogy a kínos helyzetet látva nyomban megjegyezte: „Látom, itt elöl csupa magyarok ülnek!"

Történt mindez október 12-én az Ifjúsági Házban, ahol Balázs Péter és Tahi Tóth László majdnem egy órán át szórakoztatta a közönséget. Igazság szerint nem zavart volna, hogy majdnem minden szám ismerős, ha maguk a művészek nem unják olyan látványosan saját magukat. Pedig profikhoz méltóan megtettek minden tőlük telhetőt, idéztek Peterdit és Nagy Bandót, monologizáltak, nevettek, ha nevetni, és táncoltak, ha táncolni kellett. És a végén rutinosan, széles mosollyal jelentették ki: „ha Önök csak fele olyan jól érezték magukat, mint mi, akkor már nem jöttünk hiába."

Igen, még hittem is volna nekik... ha a szegedi színpad közepén Tahi Tóth nem pont előtte néz a karórájára.

KáDé

LEHET ESŐ, LEHET HÓ 'ZANYÁDBA! NEM KÉNE! HA NINCS JOBB! EZ MÁ' INKÁBB! 'ZANYJÁT!

7 hét filmje

Here Gere

Az első lovag

Mozi

Fotó: Cinema

Haljak meg, ha tudom követni Jerry Zucker gondolkodásmódját. Már *A szabadság ösvényein* című filmjénél sem igazán tudtam kitalálni, miről szól. Valami derengett, hogy önfeláldozás, meg túllépés önmagunkon stb. Talán *Az első lovag* is valami ilyesmire akart fókuszálni. De mindez csak találgatás, 138 perc elteltével.

A cselekmény tulajdonképpen egyszerű. Guinevra feleségül készül menni Arthur királyhoz. Útban Camelotba azonban megtámadják, Lancelot megmenti, nem is egyszer, szó szerint tűzön-vízen, árkon-bokron keresztül. Szerelembe esnek egymással, de egymáséi már nem lehetnek, mert Guinevra Arthurt választja, akit szintén szeret. (Enyhe gerontofil egzotikum.) Aztán Arthur meghal, itt a vége, fuss el véle. De izgi.

Egyébként már a szereplőválasztás sejtethette, hogy hiába a nagy nevek, ezzel a filmmel valami nem stimmel. Julia Ormond Guinevraként még hagyján. Legyen az ő baja, hogy nyugodtan felírhatja a skatulyája tetejére, hogy körömrágós femme fatale. Már a „Szenvedélyek viharában" című filmben is eljátszotta, hogy összeugraszt néhány pasit, mert inkább a becsületet választja a szíve helyett. (De ott legalább bőcsülettel főbe lőtte magát.) Tipródása folytán hullanak a hímek, mint az őszi legyek.

Sean Connery is hagyján. Nyilván kellett egy sármos öregfiú, mert ha egy sármos fiatal fiú játszotta volna Arthurt, akkor Guinevra nem esett volna szerelembe Lancelottal, és akkor oda lenne az a gyengus sztoriszálacska, amit a film velejének szántak. De még vele sem kerek a zsömle, mert épeszű Guinevra – gerontofília vagy sem – inkább ugrana Sean Connery nyakába ezerszer, minthogy egyszer is *Richard Gere* közelébe menjen.

Ugyanis ez utóbbi úriember Lancelot szerepében enyhén szólva nevetséges. Nem tudom, ki hogy van vele, lehet, hogy operatőri hiba, de ebben a filmben Gere engem leginkább arra a Gillette reklámra emlékeztet, amitől jobbérzésű nők sugárban hánynak. („Helyt állni minden nap, nem könnyű feladat..." összekötve a „Férfiasan tökéletes" oximoronnal.) Kinézetre olyan, mintha Harrison Fordot keresztezték volna egy meztelen csigával, a kard meg úgy áll a kezében, mint egy csokor árvácska. De minek a csiga? No már most, ha Richard Gere úgyis Harrison Ford csibészes vigyorával és szemtelem kacsintásaival kísérletezgetett, nem lett volna egyszerűbb a mestert meghívni a szerepre? (Bár, ha nem hülye vagy nincs rászorulva, úgyis visszautasítja.) Guinevra neurózisai egyből megszűntek volna. Csakhogy ez esetben is, mint feljebb említettem, oda lenne az a gyengus sztoriszálacska, amit a film velejének szántak.

És ez a velő igencsak ízetlen. Azon kívül, hogy szerelmes birkák módjára meredeznek egymásra, sok nem történik. Szenvedélyes búcsúcsókjukra – amikor az egész nézőtér vállvetve szurkolt, hogy történjen már valami – rányit Arthur, befigyel az in flagranti, felségárulás. Talán ha az Elemi ösztönfeelinget („Kefélünk, mint a nyulak, élünk, mint hal a vízben, szarunk a világra...") próbálták volna skizoiddá tenni némi bűntudattal, még nézhető is lett volna a film, ami Arthur király halálával hipp-hopp véget ér. Na jó, tudom, hogy a lovagkorban leginkább a plátói szerelem volt divatban. Engem viszont, XX. századi mozinézőt, ez rohadtul nem érdekel. De talán még így is lehetett volna jó filmet csinálni. *A Jedi visszatér*-ből sem hiányoltam soha a forró jeleneteket.

● VITÉZNŐ

Fókusz

Az első lovag, USA, 1995
Rendezte: Jerry Zucker
Szereplők: Richard Gere, Julia Ormond, Sean Connery
Korzó, okt. 18-ig

7 hét darab

Tessék mondani, ez a Szegedi Nemzeti Színház?

Hippolyt, a lakáj

HAJDU ANNA JÚLIA

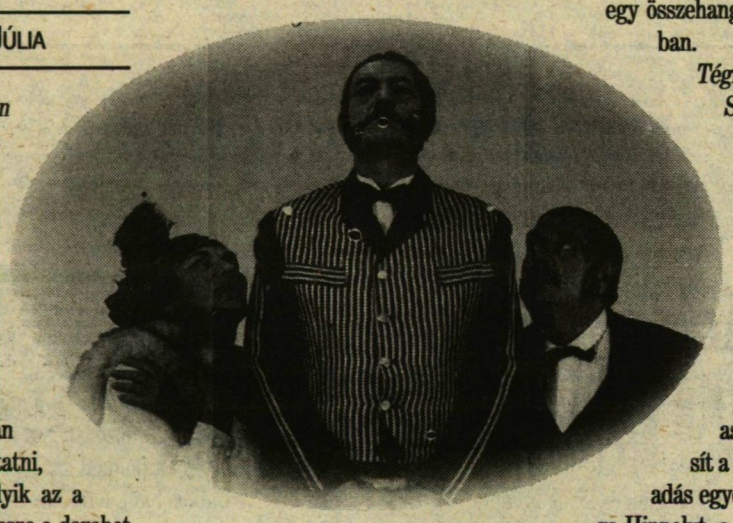

Nóti Károly, Zágon István és *Eisemann Mihály* vígjátékának legtöbben a filmváltozatát ismerjük, és némi fenntartással várunk egy esetleges színpadi előadást. Mert mit akarhat *Kabos Gyula, Csortos Gyula* és *Gombaszögi Ella* után bárki is? Javítani, változtatni, utánozni, újat hozni? Melyik az a néző, aki nem hasonlítja össze a darabot a filmmel?

A budapesti Játékszínben úgy oldották meg a dolgot, hogy vállalták: más karakterekkel, másképp játsszák el. *Szacsvay László* kicsit sem Kabos Gyula, *Benedek Miklós* véletlenül sem hasonlít Csortosra és *Molnár Piroska* nemigen emlékeztet Gombaszögi Ellára... az előadás jó volt, de nem lett kirobbanó siker, és a nézőben mély nyomokat csak Benedek Miklós lakáj-fellépése hagyott.

És most itt a szegedi bemutató. Merték. Az eredmény: csudát a két hét darabja. Valószínűleg az évad darabja lesz. És mégis: IGEN! Ez A Hippolyt! Vörösre, sőt lilára tapsolt tenyerek, gurgulázó nevetés a nézőtéren. Tessék mondani, ez a Szegedi Nemzeti Színház? A lépcsőkön is ülnek, a falak mentén végig állnak.

A színpadon egy régen várt igazi vígjáték, zseniális színészek, frenetikus alakítások. Nem a címszereplő, nem az ifjú szerelmesek viszontagságai, nem a történet fordulatai szögezik a székhez a nézőt, hanem az, hogy szinte mindenki kihozza szerepéből a maximumot, amit csak lehet. *Seregi Zoltán* rendezése pontosan, finoman játszik a közönség eszével, szívével és idegeivel.

Király Levente ellenállhatatlan, csendes humorral hömpölyög végig a színpadon, itt-ott egy-két könnycseppet hagy maga után, mármint a nézők szemében, akik – elnézést a kifejezésért – csukladoznak a röhögéstől.

Hőgye Zsuzsának egyik lába itt, a másik ott – rendszerint valószínűtlen, szemtengely-zsibbasztó szögben. Hamisítatlan, vérbeli komika, vitathatatlanul ő az előadás közép- és fénypontja.

Janik László időnként elgaloppozik közöttük, szórakoztató, mint mindig, de kivételesen ő csak méltó harmadhegedűs egy összehangolt zenekarban.

Téglás Judit és *Szemán Béla* úgy „bőgetik a tehént", mint azelőtt senki más, de a közönség is rákontrázik (mellettem egy tiszteletreméltó asszonyság szó szerint visít a gyönyörűségtől). Az előadás egyetlen gyenge pontja maga Hippolyt, a lakáj. *Sinka Károly* alapos, de kissé lapos ebben a szerepben, határozott egyénisége ezúttal kevés. Épp csak a nyomasztó előkelőség, a megtanulhatatlan, belülről fakadó úri tartás hiányzik, ami a lakáj alakját olyan legendásan méltóságteljessé teszi. A hang itt-ott – nála és másoknál is – megbicsaklik, bár ezt jótékonyan (?) leplezi a hangosítás hiánya, amitől a „felsőbb régiókba" az örökzöld slágerek kicsit hézagosan jutnak el. Még jó, hogy ismerjük őket. Ha a színészek pont egy oktávval feljebb énekelnének, és mi éppen egy emelettel lejjebb ülnénk, még hallanánk is mindent.

Mindez azonban nem kisebbíti a rendező és a társulat érdemeit. Dörög a taps, repednek a falak. Csak a bemutató varázsa lenne? Nem hiszem. Erős késztetést érzek arra, hogy másodszor is megnézzem az előadást. Erre a darabra bármikor, akár holnap beülnék. Telitalálat. ●

7 hét könyve

„A semmiből vissza ne rántsatok..."

„A Dunánál". Tanulmányok József Attiláról

GAJDÓ ÁGNES

„...rendezni végre közös dolgainkat" – írta József Attila 1936-ban A Dunánál című versében. Bizony, sem a költemény, sem ez a kiragadott sor nem avult el az évek hosszú során.

A Petőfi Irodalmi Múzeum által megjelentetett tanulmánykötetben (szerkesztette *Tasi József*) több nézőpontból szemlélhetjük a tragikus sorsú költő művészetét. Az írásokból „a neurászténiás forradalmár", „a képtelen", a filozófus, a modern, a szenvedélyesen szerelmes József Attila alakja bontakozik ki. Életét „tükörcserepekben" látjuk, amikor *Beney Zsuzsa, Bori Imre, Botka Ferenc, Tverdota György, Szabolcsi Miklós, Nagy Pál* tanulmányait olvassuk.

Szigeti Lajos Sándor a menekülés- és teremtésmítoszt vizsgálja a költő lírájában (részletesen foglalkozik a tengermotívummal), *N. Horváth Béla* József Attila és a népi írók, *Tasi József* a költő és a Bartha Miklós Társaság kapcsolatát elemzi. *Tamás Attila* Az „Úr"-tól az „Űr"-ig címmel közöl tanulmányt József Attila világlátásáról, *Fenyő D. György* írása hasznos segítség a „középiskolás fokon" tanulóknak és tanítóknak (Hogyan tanítsuk József Attilát 1994-ben?).

A kötet zárófejezetében *Balla Zsófia, Esterházy Péter, Faludy György, Gömöri György, Gyurkovics Tibor, Petri György, Tornai József* vall „a mindenség summáslegényéről". „...József Attila saját agyából kényszerült építeni bábeli tornyot, lelkéből költészeti poklot, vérereiből vasúti síneket, melyekre odavetheti magát" – fogalmaz *Gyurkovics Tibor.*

Fókusz

A Dunánál. Tanulmányok József Attiláról
Kiadó: Petőfi Irodalmi Múzeum Bp. 1995
Ára: 400 Ft

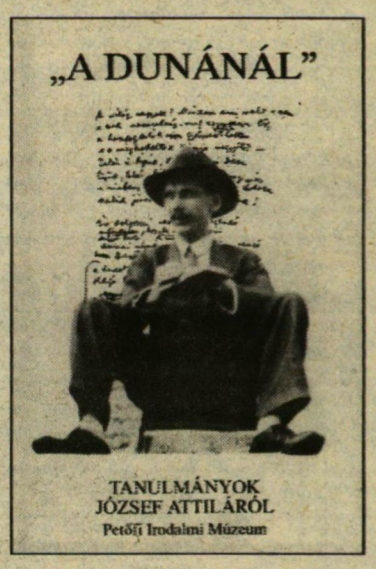

Az irodalomtörténészek, írók, költők fejtegetéseit tanulmányozva az Ember jelenik meg előttünk. Az az ember, aki ugyanolyan volt, mint mi: gyűlölt és szeretett, haragudott és megbékélt, remélt és mindent elvetett; és mégis teljesen más.

„Erős karokkal fogjatok le szépen;
Ha majd egész valóm mal kacsintok –
ne mutassatok öklöt, úgyse látom.

A semmiből vissza ne rántsatok." „Nem rántottuk vissza. Nem tudtuk visszarántani. Már csak a halhatatlansága." ●

MEGNYÍLT!
Szeged, Oskola u. 10.
Tel.: 329-085
(Az Alabárdossal szemben.)

Hawaii

SZOLÁRIUM ÉS KOZMETIKA

Nyitva tartás:
H-P: 8.00-19.00
Szo.: 8.00-12.00

Áraink:
10 alkalom: 2200 Ft
5 alkalom: 1300 Ft

Teljesen új turbószoláriumok!!!
Diákoknak 5% kedvezmény!
Klimatizált, a legesztétikusabb környezetben profi gépek!

AUTÓS BT
Újszegedi Autósiskola

Személygépkocsi-vezető tanfolyamot indít folyamatosan.

Hallgatói kártyára 15% kedvezmény.

Előadások az esti órákban.
Előadás helye: Főfasori Általános Iskola.
Jelentkezés: a Szegedi Egyetem Szerkesztőségében Palásti Ferencnél, tel.: 312-311.

Kocsány–László: Die wurtklassen des Deutschen
Keveiné: Bibliográfia
A közigazgatás helye az alkotmányos rendszerben
Szabó Miklós: A múmiák öröksége
Vilcsek Béla: Az irodalomtudomány „provokációja"

FIGYELEM! OKTÓBER 15-TŐL 50% KEDVEZMÉNY EGYES KÖNYVEKRE ÉS JEGYZETEKRE!
BUCH KFT KÖNYV- ÉS JEGYZETBOLT
DUGONICS TÉR 12.

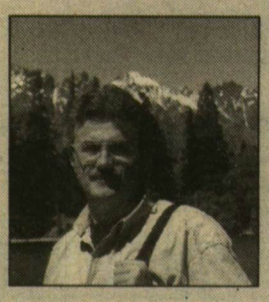

Napló

Dr. Novák Zoltán, gyermekgyógyász

Október 2. Hétfő. Mint már annyiszor életemben, megint nem tudtam nemet mondani – nyilalt belém rögtön ébredés után. Hogy jövök én ahhoz, hogy profik után naplót írok felkérésre, hisz önszántamból sem tettem, még gyerekkoromban sem. Naplóhoz legközelebb akkor jutottam, mikor megboldogult egyetemista koromban a híres Pál Isti-féle egyetemi színpad oszlopos tagja, mondhatnám talán, hogy vezető színésze voltam, és együttesünk bemutatta a Petőfi Rockot. Ezt sokan Magyarország első rockoperájának tekintik és döntően Petőfi naplójára épült. Szép idők voltak, kár, hogy vége.

Október 3. Kedd: Minden kedden megdöbbenek, látva a rendelő előtt várakozó tömeget, hogy lehet ennyi allergiás, asthmás gyerek egy ilyen viszonylag kis városban. Nem tudom megmagyarázni, hogy miért, de ennek ellenére ma nagyon élveztem a rendelést, s vidámságom lassan környezetemre is átragadt. Egyébként rendszeresen hasonulok az időjáráshoz, és jó közérzetem is valószínűleg a tavaszias napsütésnek volt köszönhető.

Október 4. Szerda: Elnézve édesapámat a vizsgálószékben, aki zokszó nélkül tűrte a kiszolgáltatott pozitúrát és kellemetlen beavatkozásokat, ismét megállapítottam, hogy hozzá hasonló szellemi és fizikai frissességben szeretném megérni az Ő életkorát. Tantermi előadásom elmaradt a diákok tandíjellenes tiltakozása miatt. Remélem kitartanak! Meglepő eredménnyel, felmentéssel ért véget Amerikában az O.J. Simpson elleni évszázad perének kikiáltott színjáték. Úgy látszik, a törvényhozók féltek a '92-es Los Angeles-i fekete lázadás – melyet a helyszínen „élvezhettem" végig – megismétlődésétől.

Október 5. Csütörtök: Nézem a Híradóban a tüntetésről tudósító képeket. Néhány politikus neve, tiltakozás, fiatalok, tömeg, Kossuth tér, október – félelmeket ébresztenek bennem. Remélem, ezek nem azért nem lövetnek, mert már a lőszert is eladták – állami exporttámogatással persze, mint a búzát. Magánrendelőm előtt várakozók száma megnyugtat, hogy elmúlt évi hivatalos világkörüli csavargásaim ellenére betegeim még nem lettek hűtlenek hozzám.

Október 6. Péntek: Kifejezetten csalódást érzek a tiltakozó megmozdulások eredménye, a fiatalok miatt. Azt hittem, hogy vezetőik még romlatlanok, tisztességesek és tudják azt is, hogy mit jelent a kompromisszum. Semmiképpen nem a hatalom által diktáltak egyoldalú elfogadását. Egy illúzióval kevesebb és jövőnk iránti félelemmel több. Egy ideje újra gyakran ülök a zongorához régi romantikus számokat játszani és az is eszembe jutott, hogy jó lenne megint verseket mondani, mint régen. Nem tudom, miért, de rengetegszer jut eszembe két kis öreg, mosolygós kínai bölcs szobra, amiket még San Franciscoban láttam. Talán a diáktiltakozás és annak emlékezetes kínai, Tienanmen téri leverése miatt.

Október 7-8. Szombat, vasárnap: Kedves „idős hölgyek", ha továbbra is ilyen gyönyörű nyárias időt varázsolnak nekünk, akkor a szebbik nem iránti olthatatlan csodálatom életkori határait húsz-harminc közöttről hajlandó vagyok jelentősen megemelni. Kellemes baráti összejövetelen nézett video saját ezévi útjainkat juttatta eszembe és nekiláttunk az amerikai, ausztráliai és új-zélandi képek rendezéséhez. Kellene egy élménybeszámolót tartani.

Október 9. Hétfő: Érdekes, sokan nem szeretik a hétfőt. Nekem mindig valami új kezdetét, kihívást, valami iránti várakozást jelent. A mai napon több szakmai előadásra kaptam felkérést különböző városokba, a TV körzeti stúdiója portréfilmet akar forgatni rólam. Kinek lehet ez érdekes? Ismét zajlik a „szakértő" kormányban a huzavona, s végre megnyerte valaki a félmilliárd forintot a lottón. Az újságíró-etikáról és a nyertes személyének kiszivárogtatásáról azért nem beszélek bővebben, mert az Objektív(?) egyszer már leszerepelt vezetőjével kapcsolatosan semmi nem ér váratlanul.

Október 10. Kedd: Hallgatom a társadalombiztosító és egészségbiztosító pénztár (csupa kis betűvel, mint Nemecsek Ernő) prominens képviselőit nyilatkozni. Egy kérdést nem tesz fel nekik soha senki. Miért nem vehet részt több biztosító társaság az egészségbiztosításban Magyarországon, hogy választhassunk az igazán szolgáltatók között, s elzavarhassuk azokat, akik csak saját kacsalábon forgó székházukra költenek, mikor fecskendőre már alig jut. Mint szinte minden évben, az idén is szerencsém van a hallgatókkal, megint remek csoportjaim vannak, élvezem az oktatásukat és a gyakorlatokat velük.

Október 11. Szerda: Nehezen szántam rá magam, hogy „naplóba" írjam néhány nap történéseit, gondolataimat, aztán bevallom, még élveztem is. De megnyugtat mindenkit, hogy ennek ellenére nem fogja hasonló irományokkal többször zaklatni az újság olvasóit:

Novák Zoltán

Ha itt CD-t vásárolsz, a diákigazolványod most 10% kedvezményt ér!

Videotéka, CD
6726, Szeged, Vedres u. 13.
Tel.: 435-105

Videotéka
6723, Szeged, Murányi u. 6.
Tel.: 488-626

COPY SHOP

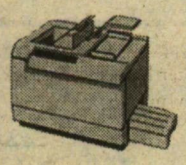

Fénymásolás diákoknak
A4 — 6 Ft
A3 — 12 Ft

irodaszerek, füzetek, tollak, papíráruk kereskedelme
Cím: Gogol u. 6. Tel.: 322-439

Fénymásolás, másológépek szervízelése, kereskedelme
Cím: Római krt. 13-15, Tel.: 328-161

KULTÚRA

Mándy Iván
1918-1995

„Mit akarhat egy író? Bármilyen meglepő: írni. A tehetsége törvényei szerint."

Ami vagy van, vagy nincs a nyomorultnak – folytatná a maga ironikus modorában Mándy Iván, aki most elment közülünk.

Már gyermekkorunkban velünk volt. Ifjúsági regényei, a *Csutak-történetek* kedves emlékeink közé tartoznak. A mai ifjú nemzedéknek, ha Robin Hood nevét hallja, Kevin Costner jut eszébe – nekünk még az ő könyve.

Nem tudom, van-e író, aki nála jobban kötődött Pesthez. Minden porcikájában, minden mondatában pesti volt, novellái, regényei szinte kivétel nélkül a főváros füstös presszóiba, kocsmáiba, lepusztult utcáiba vagy épp futballpályáira kalauzoltak minket. Az ő igazi világa valahol a Józsefvárosban, a Tisza Kálmán tér, a Gyár utca környékén volt. „Nekem ez Magyarország, ez a haza" – írta egyszer. Mestere volt annak a titoknak, hogyan lehet egy apró részletet kiemelni, átvezetni a belső valóság világába, majd nagyon jellemzően lírai, szubjektív formában az olvasó elé tárni. Mindig az ember

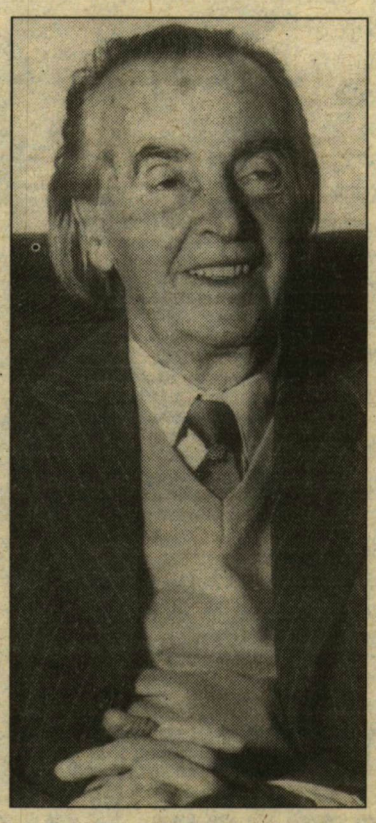

érdekelte. „Milyen a reggele? Milyen az első gondolata? Fáj-e a gyomra? Van-e székrekedése?" Sohasem a politika, amely sokáig az irodalom peremkerületeire szorította, de lehet, hogy ő itt érezte jobban magát.

„Vállaltam a gyáva ember szerepét a hősök országában."

Nem akart sztár lenni, és a nemzet sorskérdései helyett is inkább banálisnak tűnő dolgokkal törődött. A hétköznapokkal, amelyekben képes volt meglátni az Embert. Presszósnők, csavargók, focidrukkerek, külvárosi vagányok voltak a „hősei", csupa-csupa átlagember, átlagéletük átlagproblémáival, amelyből irodalmat csak nagyon kevesen tudtak kikeverni. Tán Gelléri, Krúdy, meg Hemingway – őket szerette a legjobban.

Már életében sok követője akadt, a fiatalabb írónemzedékek szemében a Mándy-novella – mondhatni – műfajt teremtett.

Ma már ő sem több, mint néhány könyv a könyvespolcunkon, de ha valaki száz év múlva meg akarja tudni, milyen volt az 1945 utáni városlakó élete Magyarországon, őt fogja leemelni onnan.

Azt hiszem, ennél többet író nem kívánhat.

POSSIBILITIES

TANÁCS VIKTÓRIA

Az *English Language Theatre In Hungarian University Education Project* (angol nyelvű színház a magyar felsőoktatásban projekt) keretében, a *The British Council* támogatásával mutatta be

– itt kénytelen vagyok megállni és levegőt venni –

a *Coleg Cerdd A Drama Cymru / Welsh College of Music and Drama* (Walesi Zene-és Színművészeti Főiskola) társulata *Howard Barker Possibilities* (lehetőségek) című darabját.

Azok, akiket nem riasztott el a sok ánglius title (meg a magamfajta sznobok, akiknek SIR Anthony Hopkins meg Jordán Tamás fővédnöksége keltette fel a figyelmét), szóval mind a sokan összegyűltünk és megnéztük a drámát, amely az erőszakot járta körül. Illetve nem csak körüljárta, hanem jól bele is lépett. Fröccsent a vér, reccsent a csont, forgott a világ. Velünk is, de velük is ott a színpadon. Az egymást váltó jelenetek szépen (szépen...?) végigcsörtettek a történelmen, a bibliai időktől napjainkig. Az epizódok könyörtelenül a fejünkbe tuszkolták a mondanivalót: mindig is voltak (és lesznek) elnyomók és elnyomottak meg erőszakosok és megerőszakoltak. Választ, megoldást nem kínált, nem is kínálhatott; az agresszivitást az emberi természet alapvető jellemvonásaként fogta fel.

A közhelyszerű témát jócskán megdobta a sajátos, kísérletező előadásmód. Csak éppen nem találta el. Valahol félúton a szenvtelen (épp ezért megrázó) elmondás és a dühödt emberi elélés között a darab lepottyant. De szerencsére nem törött el: a színészi játék kimunkáltsága, részletezettsége már önmagában is élményt jelentett.

A díszletek és a jelmezek megtervezésénél a modern színházban oly divatos minimum-elvet tekintették irányadónak (már csak a praktikum kedvéért is: az egyes jelenetek különböző helyszínei gyorsan követték egymást). Három szimbolikus mélységű színt használtak, többre nem is volt szükség; a darab paradigmája nem is engedett volna többet. A fehér az áldozatot, a halandó embert jelezte, a fekete a halált és a gyászt, a vörös pedig – ki hitte volna...– a szenvedést és a szenvedélyt. Hatásosan alkalmazták ezt a hármasságot a világításban is: a fekete háttér és a „normális" fehér fény éles kontrasztját a véres jeleneteknél vörös lámpa használatával oldották fel. Félelmetes módon bár a kontúrok puhábbak, szétfolyóak lettek, az egész színpadkép mégis sokkal ijesztőbb volt így.

Külön említést érdemelnek a hangeffektusok: bátran, ötletesen (és ráadásul a mozgásokkal szinkronban) kezelték őket. Az egyik jelenetben például szőnyegszövők dolgoztak; munkaeszközeik ritmikus hangja ütőhangszeres együttest idézett.

Fotó: Nagy Botond

Végül – de nem utolsósorban – hadd említsem meg a közönséget, melynek igen magas hányadát képezték angol szakosok. Pedig egy ilyen előadás középszintű nyelvismerettel is élvezhető; egyszerre kellemes és hasznos, művészi élmény és nyelvgyakorlás stb. Tehát nosza! Mindig vannak possibilities... ●

Előfizetési szelvény

☐ Igen, előfizetek a Szegedi Egyetem 1995–96. tanév első félévében még megjelenő számaira (3). Előfizetés: belföldi postautalványon 60 Ft+postaköltség. (A kitöltött szelvényt az utalvány másolatával kérjük a szerkesztőségbe beküldeni.)

Név: .....
Cím: .....
Tel.: .....

Cím: Szegedi Egyetem szerkesztősége, Szeged, Egyetem u. 2–6. 6722 Tel./Fax:06/62/312–311

Nyers

A Buta zenékről Nyersen

A szegedi Nyers zenekar tagjai nem harcos rock'n'roll figurák. Nem deviáns viselkedésükkel akarnak meggyőzni bennünket arról, hogy ők zenészek. Egyszerűen felsétálnak a színpadra, nyakukba akasztják hangszereiket és zenélnek. Lehet szeretni vagy utálni produkciójukat, de képtelenség közömbösnek lenni iránta. Ezek a srácok profik, tudnak zenélni, jók a színpadon, és teljesen egyedi dolgot csinálnak. A zenekar tagjaival az idén megjelent debütáló albumuk kapcsán beszélgettem.

Fotó: Nyers

Nyers: Czutor Zoltán, Valent Zsolt, Miklós Tibor, Kovács Ferenc

– A lemez májusban jelent meg, „Elmúltak a buta zenék" címmel. Úgy néz ki, hogy most fog beindulni a reklámozása. Ahhoz képest, hogy rock-zenekar vagyunk, és nullforintos az eddigi reklámköltség, mondhatjuk azt, hogy jól fogy. Reméljük, ha beindul a reklám, akkor el tudunk adni 8000 darabot, ami a következő lemez megjelenésének feltétele.

– Feltűnően sok számot tartalmaz az anyag.

– Pedig lehetett volna több is. Azért csak ennyi, mert ki kellett válogatni az egy stílusúakat. Nagyon sok számunk volt, és csak azok az anyagok kerültek fel az albumra, amelyek beleférték az általunk és a kiadó által kialakított profilba. A mi egész műsorunk ennél sokkal eklektikusabb volt.

– Most tartotok a december végéig tartó turné negyedénél. Mik a tapasztalataitok?

– Teljesen szélsőséges. Ami bejön, az nagyon bejön, ami meg nem, ott bezárják vagy lebontják a helyet. Inkább portyázásnak nevezném, nem turnézásnak. Turnézásnak azt lehet nevezni, ami rendes szerződésekkel, normális feltételek mellett zajlik, és mindenki tartja magát a kötelezettségeihez. Ezeknek a kluboknak – ahol általában játszunk – nagy része lakóházak közelében van. A zaj miatt évente egy párszor bezáratják őket a környékbeliek. A klub egy idő után ismét kinyit, először csak halkan megy a zene, majd egyre hangosodik, és akkor egyszer csak a lakók újra bezáratják. Így megy ez éveken át. Ilyen feltételek mellett nagyon nehéz előre megszervezni a koncerteket.

– Meghatározható az, hogy hol van jó buli?

– Egy kicsit összefügg azzal, hogy a környékbeli média mennyire nyomja a zenekart, általában nem szereplünk túl sokat. Ezenkívül fontos az, hogy az adott környéken vannak-e a zenekarnak szimpatizánsai, esetleg ismerősei. Ahol ezek a feltételek teljesülnek, ott általában jó buli szokott lenni. Volt már olyan is, hogy soha nem jártunk a helyszín környékén sem, nem ismerhettek bennünket, csak az országos sajtóból, mégis meglepően sokan eljöttek.

– Mi a helyzet Budapesttel?

– Pest teljesen más stratégiát követel, mint a vidéki városok. Most már abszolút nyilvánvalóvá vált számunkra, hogy Pesten olyan nagy felhajtást kell csinálni a zenekar körül, ami vidéken már ciki. Pesten nem lehetsz túlzottan közvetlen, spontán.

– Szerintetek mivel magyarázható az, hogy most ennyire beindultak a vidéki zenekarok?

– Talán azért, mert Pesten minden számít, csak a lényeg nem. Sokszor teljesen mindegy, hogy milyen zenét játszol. Ha mondjuk vadállat vagy, és Harley-n jársz, agyon vagy tetoválva, és megjelenik a *Pszt*-ben, hogy kettévágtál láncfűrésszel öt nőt, meg, hogy megittál három liter whisky-t akkor te király lehetsz, akármennyire ügyetlen, gyökér vagy. A zenekarod akkor is menni fog. Vidéken ezt már valahogy nem eszik meg.

– Ezekért a kijelentéseitekért a szakmabeliek megharagudtak rátok?

– Már a lemezünk címe is botrányt kavart. A szakma bizonyos része igyekszik ezt úgy beállítani, mintha mi a közönséget, a rockereket fikáznánk. Közben pontosan arról van szó, hogy ezekre az igénytelen, hiteltelen zenekarokra céloztunk.

– Mennyire képes ma egy zenekar megállni a saját lábán anyagilag?

– Az egészségtelen, ha egy produkció szponzorok nélkül nem működik. Nekünk nagyon nagy szó, hogy össze tudtuk hozni ezt a turnét, azonban ebből még nem tudunk megélni. Ha csak ezt csinálnánk, éhen halnánk. Kettőnknek családja van. Nagyon fárasztó, hogy ezerfelé kell figyelnünk, viszont ha ezt nem tesszük meg, nem mennek jól a dolgok. A szakmában nagyon sok a link ember. Sok szervező rosszul, pontatlanul dolgozik.

– Milyen a viszonyotok a sajtóval?

– Nagyon jó, nem is ismerek olyan zenekart, akit ennyire pozitívan fogadtak. Volt egy-két súrlódás, például a rádióban egy hölgy negyven perces műsorban elemezgette, hogy a Horrornéger című számunk mennyire rasszista, pedig csak egyszer kellett volna végighallgatnia a dalt, és akkor rájön, hogy a rasszizmus áll a legtávolabb tőlünk.

– Mikor láthatunk benneteket Szegeden?

– Pontosan még nem tudjuk, de ebben az évben még mindenképp szeretnénk itt játszani. ●

Pap

Szegedi Jazz Napok '95

BANNER GÉZA

Fotó: Laukó Zoltán

Czutor Ignác, Caffé-Café

Ismét hosszabbra sikerült egy nappal az a dzsessz-ünnep, amely elődeihez hasonlóan meglehetősen széles választékot kínált a műfaj kedvelőinek. Az első napon szegedi együttesek mutatkoztak be (*Caffé-Café, DAMIS, Délalföldi szaxofon együttes*), bizonyítván: e szűkebb régió tartogat még meglepetéseket, új, bíztató tehetségeket. A második napon kisebb dzsessztörténet fültanúi lehettünk, hiszen *Dániel Annah és együttese* (mely a magyar dzsessz kiváló képviselőiből állt) a blues, a boogie-woogie és a soul örökzöld világát idézte fel hangulatos és magas színvonalú előadásában. *Bill Prince* és *Michael Di Liddo* párosa igazán nem hazudtolta meg önmagát, hiszen valódi amerikai, kissé múltidéző, előkelő jazz-klub világot teremtettek játékukkal, visszafogott, finoman felépített, kitűnően összehangolt, szintén „evergreen" repertoárjuk révén. Őket követték a szűkmarkúságot sutba dobó skótok, akik mind időben, mind pedig az előadottak minőségében aligha hagytak kívánnivalót maguk után, hiszen az *A. A. B. Trió* különleges hangszerelési technikája – tenor, szaxofon, dobok, basszusgitár – szinte az első pillanattól kezdve magával ragadta a közönséget. Profi hangzás, biztos szakmai alap és mégis sajátos, egyéni megoldások jellemezték az *A. A. B. Trió* műsorát. Az est zárásaképpen a francia Post Image XX. századi fúziós kavalkádját volt szerencsénk meghallgatni: maradjunk annyiban, hogy érdekes volt. Virtuóz, néha harsány, jókedvű és mégis kissé távoli. A harmadik nap a folklór-jazz jegyében telt, kiváló együttesek közreműködésével (*Tin-Tin Quartet, M&P South Quartet, Black Voices, Lajkó Félix and The Royal Shadows*). Zenészek és világrészek találkoztak egymással és a hálás közönséggel, tökéletes összhangban. A negyedik napon délelőtt német vendégek szórakoztatták a „korán" kelő közönséget (*The Lande Jugend Orchesters Hessen*), majd a big band-hangversenyt követően újabb izgalmas, kellemes meglepetéseket nyújtó est elé nézhettünk, hiszen megtisztelte a fesztivált az *ESP Group*, a *Skandinavian Jazz Quartet*, a *Jürgen Wuchner Band*, valamint az *Abercrombie Organ Trio*. És itt álljunk meg egy-két szó erejéig, hiszen az amerikai trió néma csendre ítélte közönségét, hihetetlen egységes, szuperlatívuszi magasságokat idéző játékával. A Hammond orgona oly egyedi hangzásvilága pedig valóban lenyűgözően hatott a szakmai vagy laikus közönségre egyaránt, hiszen a gitár és dobok nyújtotta kíséretbe hol észrevétlenül olvadt be, hol pedig éles, ám korántsem bántó módon hangsúlyozta szolisztikus szerepét.

A Szegedi Jazz Napok utolsó estjén az igényes szóló, illetve kamaramuzsika elkötelezettjeinek kedvezett a szerencse. *Binder Károly*, mint eddig Szegeden mindig, most is nagy sikerű koncerttel öregbítette jól megérdemelt hírnevét. Annak idején, 1986-ban azzal a Kontinentspiel című művével nyerte el a Magyar Rádió nagydíját, amelyből Szegeden is bemutatott jó néhány részletet. Debussy, Sztravinszkij és Bartók világa elevenedett meg előttünk, nem véletlenül, hiszen Binder zenéje, zenészi és előadóművészi tevékenysége szűk határmesgyén halad a XX. század zenéje, a kortárs improvizatív zene és a dzsessz között. A nagy elődök és ihlető források pedig sajátos módon ötvöződnek binderessé, azaz biztos sikerré.

***Keith Tippett* és *Andy Sheppard* duója zárta aztán a fesztivál idei koncertsorozatát. A két, teljesen eltérő generációt és zenei atmoszférát képviselő brit zenei világrész szokatlan, néhol egzotikus, néhol már-már a végtelenségig free-styleban lebegő hangzást teremtett a kissé már fáradt, oly különböző zenei élményekkel telített közönség soraiban.**

Hol volt, hol nem volt, volt Szegeden öt nap, amikor Európa és Amerika, Balkán és Skandinávia egy húron pendült, a szó legszorosabb értelmében. A zene hangjai estéről estére lassan bekerültek mindennapjaink vérkeringésébe, hogy aztán, amikor az utolsó koncertet követően egy esztendőre ismét kialudtak a reflektorok, elnémultak a hangszórók, rádöbbenjünk: szükségünk van a felhőtlen kikapcsolódásra, minőségi lazításra, hisz a már említett szürke mindennapok kisebb-nagyobb akadályai ellen apró, de annál hatásosabb gyógyírt jelenthet a zene. *Bessie Smith* valaha így vélekedett erről: „Ha szomorú vagy és úgy érzed, magadra maradtál, akkor énekelj blues-t".

Találkozunk, találkozzunk jövőre is az IH-ban, a '96-os Jazz Napokon! ●

Hang egyszer

Dr. Molnár Imre, az ÁJTK dékánja

Fotó: Nagy Botond

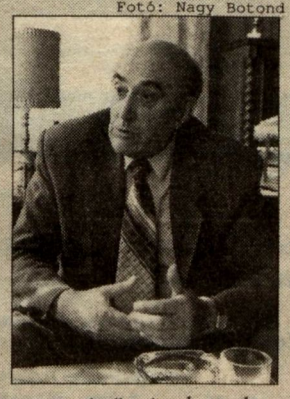

– Milyen zenét szeret hallgatni szabadidejében?

– E tekintetben konzervatív vagyok, ugyanis a régi világ zenéjét kedvelem. Azon belül is inkább az operát és operettet, sőt a magyar nótát. De most már kénytelen voltam lemondani az operabérletet, mert a hirtelen közbejött fejlemények miatt az utolsó darabokat már egyáltalán nem tudtam megnézni.

– Ön szerint mit jelent a zene az idősebbek és a fiatalok számára?

– Az idősebb nemzedék lelki megnyugvást keres és talál a zenében... ugyanakkor jókedvre deríti. A fiataloknál csak ez a második elem játszik szerepet. Ami személyemet nagyon eltávolítja a mai divatos rockzenétől, az a hangerő. A felcsavart hangerőszabályozók nem engedik, hogy az élmény kialakuljon a hallgatóban.

– Milyen stílust kedvelt Ön gimnazista korában?

– A jazzt. Több muzsikát találtam benne, mint a rockban. Kezdetben nem szerettem a Beatlest, de pl. a Mr. Postman című számukat sokszor meghallgatva, megkedveltem őket. A Boney M zenéjét ellenben egyből megszerettem.

– Hogyan jellemezné Szeged zenei életét?

– Jó kezekben van. A plakátok mindig hirdetik a koncerteket, tehát él a zene Szegeden. ●

P.G. Csoport

„Félélet félállat
félelem félálom
főbérlő félember
embertelen rendszer"

Kíváncsian vártam az október 10-i P.G. Csoport-koncertet a szegedi Ifjúsági Házban. A *Félélet* c. albumot a fellépés előtt kb. egy hónappal kaptam meg, és a zenét hallgatva hihetetlennek tűnt számomra, hogy egy igazán magyar, minden ízében őszinteséget árasztó, a való világot bemutató igényes zenekar tömegbázisa mennyire keskeny. Ugyanis a múltkori szegedi lemezbemutató koncertjükön a szemtanúk állítása szerint a közönség létszáma nemigen haladta meg a 20 főt. Talán a propagandában van a hiba. A szerdai koncerten sem kellett félnünk attól, hogy összetapossuk egymás lábát, hogy nem férünk oda a ruhatárhoz, vagy toporognunk kell a WC előtt, mivel kb. 50-en voltunk az IH-ban. Viszont így egy nagyon kellemes, családias hangulatú koncertben lehetett részünk. Ezt csak tovább erősítette, hogy pl. az énekes egy ízben leugrott a színpadról, és rövid ideig a „tömeggel" együtt denszelt, vagy leheveredett az emelvényen és a szó szoros értelmében nekünk énekelt. Egyszóval mindaz megvolt, amitől a csoport és a közönség között megszűnhetett mindenféle szakadék.

A fellépést hirdető plakátokon a következő volt olvasható: Marlboro music, Rock-in 95. A *P.G. Csoport* ugyanis azzal büszkélkedhet, hogy az idei Marlboro rock fesztiválon az előkelő első helyet szerezte meg.

Az együttes két tagjával, *Fazekas László*val és *Jantyik Csabá*val a koncert után beszélgettünk.

– Mi változott azzal, hogy megnyertétek ezt a fesztivált?

– Nagyon fontos dolognak tartom, hogy ezáltal kaptunk egy elismert márkától publikálási lehetőséget. Ez a turné tulajdonképpen egy koncertezéssel egybekötött árubemutató. De a P.G. Csoport a Marlboroval nem azonosul, csupán felhasználja. Mivel ez egy nemzetközi fesztivál, sor kerülhetett arra, hogy a P.G. Csoport Svájcban is szerepelhessen (augusztus 18-23). Ezen a rendezvényen jelen volt pl. Bob Geldolf és a Pearl Jam is. A győztessel is megismerkedtünk és megegyeztünk, hogy jövőre eljönnek Magyarországra és velünk együtt fognak turnézni. A Marlboro ezen felül még abban segít, hogy ad összesen 1 millió Ft-ot, mégpedig úgy, hogy a felét a turné előtt, a felét pedig utána. Ebből a pénzből pedig finanszírozni tudjuk a hangszerelés korszerűsítését. Ez majd érződik is az új albumunkon, ami feltehetően '96 január-február tájékán jelenik meg.

– És ezen kívül még mi változik a korábbi albumokhoz képest?

– A szövegek mindenképpen változnak. Zsolti azt mondta, most már jóval közérthetőbbek lesznek, nem kell sokat gondolkodni, hogy mi mit jelent, mivel mit akarunk kifejezni.

– A döntőre visszatérve mennyire lepett meg benneteket a végeredmény? Várható volt a győzelemtek?

– Nem, ez abszolút váratlanul ért minket, ugyanis a döntő alatt, mielőtt játszottunk, készítettek egy riportot, amit élőben le is adtak. Ez a riport az esélyeket, a várható végeredményt firtatta. Mindenki a *Trident*et hozta ki elsőnek, minket meg a második helyre soroltak. Ennek tudatában aztán atomnyugodtan lenyomtuk a számunkat és vártuk, hogy másodikak vagy harmadikak leszünk-e. Annyira biztos volt a második helyezésünk, hogy másnap reggel felhívtak telefonon és megkérdezték, hogy milyen érzés 150 000 Ft-tal ülni a zsebünkben? Ez az összeg a második helyezett jutalma volt. Sőt, az eredményhirdetés alatt is, miközben bemondták, hogy a *Trident* került a második helyre, valaki épp azt fejtegette, hogyan tudnánk a 150 000 Ft-ot legegyszerűbben felvenni.

– Nem tervezitek korábbi korongok újbóli kiadását?

– Éppen ma reggel kezdték el az *Alföldi zene* c. album újranyomását és 200 db készül belőle. Teljesen olyan lesz, mint a korábbi: ugyanaz a borító is és nincs újrakeverve. Ez abból indult ki, hogy találtunk lemezborítókat, melyek valahogy elkeveredtek és úgy gondoltuk, mivel ez az első albumunk, kiadhatnánk újra. Már kaptunk ajánlatot arra is, hogy ha sorszámozzuk a lemezeket, akkor az elsőért 5000 Ft-ot fizetnének.

– Nem gondoltatok még egy klip készítésére?

– De igen, november 29-én kerül át a Top tévéhez a Marlboro fesztiválon készült képsorok újravágott változata. A leadás sűrűsége pedig a tévénézőktől függ, mivel be lehet telefonálni, hogy melyik klipet játsszák le. ●

Bunfi, Bagi Zoli, Magyi

Teniszerelem

Országos Egyetemi és Főiskolai Teniszbajnokság

BARTA BALÁZS

A tenisz szép. Újszeged szintén. Minden együtt van ahhoz, hogy az ember jól érezze magát. Így gondolták azon kevesek (!) is, akik kilátogattak október 6-a és 8-a között a JATE szervezte Országos Egyetemi és Főiskolai Teniszbajnokságra. Ilyen még nem volt, az ország szinte valamennyi részéről az egyetemek profiljától függetlenül érkeztek hallgatók, hogy összemérhessék tudásukat hálón innen, hálón túl. A tenisz talán az egyetlen labdajáték, mely az elmúlt években nemhogy vesztett népszerűségéből, hanem a legdinamikusabban fejlődő sportággá nőtte ki magát. E térnyerést biztosan előmozdítja az is, hogy nemzeti válogatottunk eddig még nem látott sikert ért el a Davis Kupában, megalapozva ezzel a sportág itthoni jövőjét.

A bajnokság magas színvonalát jellemzi az is, hogy a játékosok nagy részét az országos ranglista legjobb száz versenyzője között tartják számon. A verseny a játékosok rangjához azzal is hozzájárul, hogy a helyezések pontértékét beszámítják az országos helyezési listába. A pályák jó állapota és a közel kétszáz mérkőzés zökkenőmentes lebonyolítása mind a szervezők munkáját dicséri. A versenyzők összesen hét számban küzdhettek meg egymással, és szinte mindegyikben eddig még nemigen látott létszám gyűlt össze. A férfi egyes mezőnye pl. duplája volt a korábbiaknak, így a szervezőbizottság elnöke, *Bánhegyi Géza* kénytelen volt két táblázatot összeragasztani, ugyanis máig nem készült még ilyen nagy létszámnak megfelelő példány.

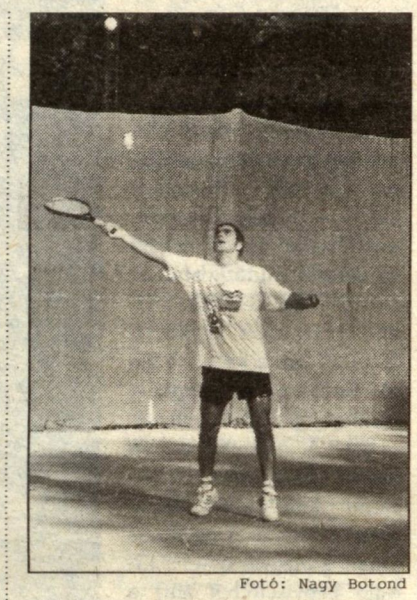

Fotó: Nagy Botond

A hazai pálya előnyének és természetesen a sok edzésmunkának köszönhetően a szegedi hallgatók jól szerepeltek. Az első évfolyamos *ifj. Thékes István* szereplése is mindenképpen tiszteletet parancsol, mert a verseny fénypontjaként beharangozott férfi egyes döntőjében csak nagy csatában maradt alul *Szűcs Lóránd*dal szemben, aki viszont a májusban megrendezett bajnokság második helyezettje volt. Ifj. Thékes szereplése egyébként csak azoknak jelenthetett meglepetést, akik nem hittek abban, hogy a tehetséges játékos debütálóként ilyen „messzire" jut. Csapatban *Francia Balázs* és *Szentkereszti Ákos* oldalán szintén második lett, így joggal érdemelte ki a „Szeged legjobb játékosa" címet, ami Protity Sándor különdíját is magába foglalta. A lányok is hasonló sikerrel szerepeltek, a SZOTE csapata második lett a csapatversenyben, míg a vegyespárosban szintén második helyezést ért el a szegedi gárda. A papírformának megfelelően a TF-ről érkező hallgatók szerezték meg a legtöbb előkelő helyezést, ami érthető is, tekintve felkészülési lehetőségeiket.

A háromnapos monstre küzdelemsorozatot igen kevesen látták, pedig az idő szép volt, a salak vörös, és a lányok szoknyája a szokásosnál is rövidebb. ●

Az Országos Egyetemi és Főiskolai Teniszbajnokság végeredményei:

Férfi egyes:	*1. Szűcs Lóránd*	*TF*
	2. Ifj. Thékes István	*JATE*
	3. Szigeti Gábor	*ÁOTE*
	Hajnal István	*SZÉF*
Női egyes:	*1. Mészáros Fanny*	*ELTE*
	2. Benkő Mónika	*TF*
	3. Szeiler Emese	*ELTE*
	Pestuka Szilvia	*EKTF*
Férfi csapat:	*1. TF-tanári szak-(Szűcs Lóránd, Phunyi Gábor)*	
	2. JATE (Ifj.Thékes István, Francia Balázs, Szentkereszti Ákos)	
	3. KÖZGÁZ - TF-manager szak-	
Női csapat:	*1. ELTE (Mészáros Fanny, Szeiler Emese)*	
	2. SZOTE (Vas Noémi, Veszelovszky Rita)	
	3. TFSE - JPTE	
Férfi páros:	*1. Phunyi Gábor - Szűcs Lóránd*	*TF*
	2. Hankó Bálint - Sziklai Zsolt	*KCSSF*
	3. Szabó István - Mihály István	*JGYTF*
	Faludi Levente - Páncsics Dusán	*TF*
Női páros:	*1. Szeiler Emese - Mészáros Fanny*	*ELTE*
	2. Harmath Ágnes - Gaál Nóra	*JPTE*
	3. Sebestyén Katalin - Benkő Mónika	*TF*
	Domokos Judit - Petheő Csilla	*TF*
Vegyes páros:	*1. Benkő Mónika - Phunyi Gábor*	*TF*
	2. Várhelyi Zsófia JGYTF - Hajnal István SZÉF	
	3. Domokos Judit - Szűcs Lóránd	*TF*

Az egyes döntők eredményei:

Férfi döntő:	Ifj.Thékes - Szűcs	1/6	7/6	3/6
Női döntő:	Mészáros - Benkő	7/6	6/3	
Női csapat:	ELTE - SZOTE	2:0		
Férfi csapat:	TF-tanári- — JATE	2:0		
Női páros:	ELTE - JPTE	6/2	6/2	
Férfi páros:	TF - KCSSF	6/2	6/2	
Vegyes páros:	TF - JGYTF/SZÉF	6/4	6/2	

Brutalitás az Ady téren

BÁDER TAMÁS

– Megöllek! Szétverem a fejed! Egyszer úgyis megtalállak!

Ez a kis epizód nem egy éjszakai mulatóhelyen, de még csak nem is a Parlamentben hangzott el – ami ugye nem is lenne olyan meglepő –, hanem október 9-én este az Ady téri sportpályán a *P'nice-Szürreál* E ligás kispályás focimeccsen.

Néhány nézője is volt a mérkőzésnek. *K. Gy.* és *K. A.* B ligás játékosok, akik úgy döntöttek, hogy szabadidejükben megtekintik az összecsapást, nem is sejtették, milyen „élményben" lesz részük:

K.Gy.: A P'nice csapata, amikor vezetésre állt, elkezdte az ellenfél lábát rugdosni. Rengeteg szabálytalanságot követtek el, de persze egyiket sem akarták elismerni. Mikor az ellenfél egyik igencsak alacsony játékosa egy csellel elhúzott a labdával, kétszer akkora ellenfele odarohant és „Nehogy már ez a kis... szívasson minket!" – felkiáltással úgy odalépett, hogy szegénykém métereket repült a levegőben.

Egy mérkőzésen nagyon hamar kiderül, ha valaki az erejére, és nem a tudására hagyatkozva akar fölénybe kerülni. Itt egyértelmű helyzettel kerültek szembe, hiszen a P'nice játékosai összevissza rugdosták a Szürreált, ami K. Gy. szerint ebben a bajnokságban, ahol mindenki „szerelemből futballozik", egyszerűen elfogadhatatlan. Az persze az ő meccseiken is előfordul, hogy odamondogatnak egymásnak, de ezt intelligens ember fel sem veszi.

K. A.: Itt egyfolytában ment a szöveg, az anyázás. Egy idő után az idegesség mindenkire átragadt, de „Szürreáléknak" hamar rá kellett jönniük, hogy az odavetett szó kergetőzéssé fajulhat. A mérkőzés lökdösődésbe és csaknem verekedésbe torkollott.

K. Gy.: A legrosszabb az, hogy egyetemi bajnokságról van szó. Ha ezt valaki látja, nem hinné el nekem. Én falusi csapatban játszottam, de még ott is csak a nagyon kirívó esetekben volt ilyen.

– Mit lehet tenni, ha egy ilyen játékot játszó csapattal kerültök össze?

K. Gy.: Ha közben derül ki, akkor lehet, hogy mi is fölvesszük a kesztyűt, mert persze tudok én is fogásokat. Az más kérdés, hogy a JATE bajnokságban nem akarok ilyen eszközökkel élni.

K. A.: Szerintem a ligákban kéne összefogni a csapatoknak, és kérni a vezetőséget, hogy az ilyenek ne játszhassanak. Ez ugyanis már nemcsak a játék örömét rontja el, hanem a testi épséget is veszélyezteti, hiszen az embernek akár el is törhet a lába.

Hasonló véleményen van *Bélteki Pál* JATE testnevelő tanár, a focibajnokság vezetője:

– Ha rendszeresen lesznek ilyen megnyilvánulások emberek vagy csapatok részéről, akkor ki kell zárni őket. Először persze mindenkinek a saját háza táján kell rendet tenni, de ha magával a csapattal van baj, akkor ez a feladat ránk hárul.

Elmondja, hogy utoljára öt évvel ezelőtt volt hasonló panasz. Akkor egy bölcsész csapat nem bánt elég finoman ellenfeleivel; de a legutóbbi éjszakai kupán is voltak, akik „ölték egymást" a pályán. A JATE focibajnokságra általában mégsem ez jellemző, szinte csak a csapatok néhány százalékánál él ez a problém (persze ez a veszély a ligák körmérkőzé seinél hatványozódik).

– Még néhány panasz érkezik, és levonjuk a konzekvenciákat – folytatja Bélteki. A következő P'nice meccsre mindenképpen ki fogok látogatni.

– És ha akkor a felügyelet hatására más játékot nyújtanak?

– Ez esetben nem lehet mit csinálni. Sokáig akkor sem folytathatják.

A mérkőzést egyébként a *Szürreál* nyerte 4:1-re. ●

JATE SC kézilabda

Elindult a bajnokság a kézilabdásoknak is. A JATE férfi együttese a megyei I. osztályban szerepel. Mivel a tavalyi év igen sikeres volt a csapat számára (bronzérem a bajnokságban, az Universitas kupa helyi sorozatának megnyerése), idén is joggal várható a jó szereplés. *Szabó József* edző, a Testnevelés Tanszék vezetője ebben a szezonban azonban nem az eredményt tartja a legfontosabbnak, hanem hogy sikerüljön összehozni egy ütőképes gárdát, mely a következő bajnokságban akár a dobogó legfelső fokára is felállhat. Ehhez azonban még igen sok körülménynek meg kell változnia – tudtuk meg a trénertől.

Eddigi eredmények:

SZOTE SC - JATE SC
23 - 23 (9-13)

Góllövők: Garamhegyi (10), Kovács R. (6), Hüse, Klausz, Orosz (2-2), Garzó (1)

Mindig preztízscsata a két egyetem csapatának találkozója. A kis számú közönség tehát joggal bízhatott egy izgalmakban gazdag, érdekes meccsben. A mérkőzés elején fej-fej mellett haladtak a küzdő felek, a félidő végére azonban a JATE játékosainak sikerült többgólos előnyt szerezniük. Ezt a fórt sajnos nem tudták megőrizni a második játékrészben, főleg a sok eladott labda miatt. A vége aztán döntetlen. Ennek az eredménynek inkább a SZOTE örülhetett.

JATE SC - HKE II.
21 - 30 (14-13)

Góllövők: Garamhegyi (8), Szabó Zs. (4), Hüse (4), Kovács R. (2), Klausz, Garzó, Juhász (1-1)

Két olyan tényező is volt a mérkőzés előtt, melyek nem jósoltak túl sok jót a JATE számára. Az egyik, hogy a Hódmezővásárhely nyerte tavaly a bajnokságot, s a mostani csapatban is játszanak olyan emberek, akik meghatározói voltak a favorit együttesnek. A másik pedig, hogy a mérkőzést a parlament előtti virrasztást követő napon játszották. Mindezek ellenére szoros csatában ugyan, de a JATE nyerte az első félidőt. A másodikban azonban megbosszulta magát a virrasztók fáradtsága. A rutinos ellenfél végül kilencgólos győzelmet aratott.

Két mérkőzés, a négy megszerezhető pontból mindössze egy. Figyelemre méltó tény az, hogy mind a kétszer a második játékrészben ment el a meccs. Talán hiányzik a kondíció, talán a koncentráció, de elsősorban a csapatot lelkesítő szurkolók hada...

További mérkőzések:

okt. 19. JATE– TORNÁDÓ
19.45h Deák Gimnázium
nov. 2. ALGYŐ – JATE
19.45h Deák Gimnázium
nov. 9. JATE – RÖSZKE
19.45h Deák Gimnázium
nov. 16. JATE–H. NARANCS
19.45h Deák Gimnázium
nov. 23. GÁBOR D. – JATE
19.45h Deák Gimnázium

- josé - ●

JATÉ-s élsportolók figyelem !!!
„JÓ TANULÓ, JÓ SPORTOLÓ"
pályázati felhívás
Beadási határidő: okt. 31.
Részletes információk a Testnevelés Tanszéken és a HÖK irodán kaphatók.

Röplabda NB II

Újra győzött a Lasszó JATE SC

Lasszó JATE SC-Kunhegyes ESC
3-2
(15-4; 15-9; 12-15; 12-15; 15-11)

Szegeden a Ságvári Általános Iskola tornatermében mérkőzött meg egymással a szegedi csapat és a *Kunhegyes ESC.* A jól induló mérkőzésen az első két játszmát magabiztosan nyerte a Lasszó JATE csapata. Az ezt követő két játszmában a hazaiak megtorpanását kihasználva a Kunhegyes egyenlített. A döntő szettben a szegedi csapat igazolta a kisszámú, de lelkes közönség várakozását, és rendíthetetlen magabiztossággal hozta a győzelmet. A csapat tagjai: *Szűcs Roland, Csermely Zoltán, Hegedűs István, Varga Tamás, Piros Dénes, Bimbó Róbert, Borka Tamás, Csonka Tamás, Hegedűs Tamás,* edző: *Kovács András.*

Támogatók: Lasszó farmerbolt (Mikszáth K. u.), Sportbarlang (Boldogasszony sgt.), Szegedi Egyetem.

ORIGINAL
LEVI'S
STORE
6720 Szeged, Somogyi u. 20.
Tel.: 06/62/321-999

PROGRAM

kedd 17. október

JATE KLUB
17 órakor Szerepjáték Klub: SHANDIN LOVAGJAI. 21 órakor a Gépfolklór együttes koncertje
KAMARASZÍNHÁZ
19 órakor Hippolyt, a lakáj – Bajor 1. bérlet
BARTÓK BÉLA MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
10 órakor és 16.30-kor Jógatanfolyam. Vezeti: Prohászkáné Longer Gizella. 18 órakor Budalakk Titán Sakk Egyesület. 19 órakor Bartók Kórus. Vezeti: Rozgonyi Éva
IFJÚSÁGI HÁZ
Természetbúvár klub: A hínár, mint rovarevő növény. Dr. Szalma Elemér előadása.
IMPALA HÁZ
19 órakor Tai Chi tanfolyam indul. Vezeti: Yu Ze Min
KORZÓ MOZI
10 órakor, 15.30-kor, 17.45-kor és 20 órakor Az első lovag
BELVÁROSI
15 órakor, 17.15-kor és 19.30-kor Az utolsó esély
TÉKA
16, 18, 20 órakor A lény
KAMARA
17.45-kor Férfiak mélyrepülésben, 20 órakor a Skót Filmhét keretében: A közeli szoba

szerda 18. október

JATE KLUB
21 órakor Zártkörű jogi kari buli. Játszik a Drink Panthers együttes. (Belépés csak JATE hallgatóknak.)
KAMARASZÍNHÁZ
19 órakor Hippolyt, a lakáj – Bajor 2. bérlet
BARTÓK BÉLA MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
16 órakor SZÓ-KINCS-TÁRsulat. Vezeti: Markovits Bori színművésznő. 16 órakor Flamenco tánciskola. Vezeti: Borsos Anikó és Borsos Nándor. 17 órakor Madarász klub. Vezeti: Dr. Molnár Gyula.
JUHÁSZ GYULA MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
21 órakor Ionesco: Különóra. A Szimpla Színpad előadása.
KORZÓ MOZI
10 órakor, 15.30-kor, 17.45-kor és 20 órakor Az első lovag
BELVÁROSI
15 órakor, 17.15-kor és 19.30-kor Az utolsó esély
TÉKA
16, 18, 20 órakor A lény
KAMARA
17.45-kor Férfiak mélyrepülésben, 20 órakor a Skót Filmhét keretében Trilogia (zárónap)

csütörtök 19. október

JATE KLUB
7 órakor SZTORNÓ KLUB – kortárs kultúra [illegible]rthetően. Filmvetítés: Veled is megtörténhet [illegible] „Bites Dog). Műhely: Kovács Ákos halála – [illegible]gyok a jel? Mimetika: az információ [illegible] SCHWA – légy résen! 21 órakor [illegible]UDENT EST – nosztalgiabuli újdonságokkal. [illegible]ázigazda: Poór Zsolt.
KAMARASZÍNHÁZ
11 és 17 órakor Koldus és királyfi (Minden jegy [illegible]lt!)
[illegible]RTÓK BÉLA MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
[illegible]0-kor Flamenco tánciskola. Vezeti: Borsos [illegible] és Borsos Nándor. 18 órakor Ifjú [illegible]barátok Kórusa. Vezeti: Erdős János. 18 [illegible]or „A párkapcsolatok problémái: szeretet, [illegible]litás." Előadó: Biegelbauer Pál.
[illegible]LA HÁZ
[illegible]órakor Karátson Gábor előadása (téma: [illegible]akob Böhme, William Blake, Ji King)
KORZÓ MOZI
15.30-kor, 17.45-kor és 20 órakor Waterworld
BELVÁROSI
15 órakor, 17.15-kor Az utolsó esély, 19.30-kor Keserű méz
TÉKA
16, 18, 20 órakor Passion Fish
KAMARA
100 éves a Gaumont

péntek 20. október

JATE KLUB
Zártkörű rendezvény.
NEMZETI SZÍNHÁZ
Turandot – Bemutató. Premier bérlet.
KAMARASZÍNHÁZ
19 órakor Svejk – Bérletszünet.
RÓKUSI ORGONAESTÉK
A Dómban 19.30-kor Ursula Philippi orgonaestje.
BARTÓK BÉLA MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
16 órakor Flamenco tánciskola. Vezeti: Borsos Anikó és Borsos Nándor. 18 órakor Budalakk Titán Sakk Egyesület. 19 órakor Bartók Kórus. Vezeti: Rozgonyi Éva.
IFJÚSÁGI HÁZ
19 órakor a Lammas Jazz Trió koncertje
KORZÓ MOZI
15.30-kor, 17.45-kor és 20 órakor Waterworld
BELVÁROSI
15 órakor, 17.15-kor Az utolsó esély, 19.30-kor Keserű méz
TÉKA
16, 18, 20 órakor Passion Fish
KAMARA
100 éves a Gaumont

szombat 21. október

JATE KLUB
21 órakor MI-CSODA BULI. Házigazda: Mátrai Róbert.
NEMZETI SZÍNHÁZ
15 órakor Bál a Savoyban – Bérletszünet.
KAMARASZÍNHÁZ
19 órakor Svejk (Minden jegy elkelt!)
BARTÓK BÉLA MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
8 órakor Társastánc tanfolyam. Vezeti: Dr. Viszt Józsefné.
JUHÁSZ GYULA MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
19 órakor Rock klub – Golden Gate, Útközband Show.
KORZÓ MOZI
15.30-kor, 17.45-kor és 20 órakor Waterworld
BELVÁROSI
15 órakor, 17.15-kor Az utolsó esély, 19.30-kor Keserű méz
TÉKA
16, 18, 20 órakor Passion Fish
KAMARA
100 éves a Gaumont

vasárnap 22. október

JATE KLUB
17 órakor BOOGIE WOOGIE TÁNCKLUB. Vezeti: Kalapos József. 19 és 21 órakor VIDEOMOZI – Jiri Menzel: Szigorúan ellenőrzött vonatok
KORZÓ MOZI
15.30-kor, 17.45-kor és 20 órakor Waterworld
BELVÁROSI
15 órakor, 17.15-kor Az utolsó esély, 19.30-kor Keserű méz
TÉKA
16, 18, 20 órakor Passion Fish
KAMARA
100 éves a Gaumont

hétfő 23. október

JATE KLUB
Zárva
KORZÓ MOZI
10 órakor, 15.30-kor, 17.45-kor és 20 órakor Waterworld
BELVÁROSI
15 órakor, 17.15-kor Az utolsó esély, 19.30-kor Keserű méz
TÉKA
16, 18, 20 órakor Passion Fish
KAMARA
100 éves a Gaumont

kedd 24. október

JATE KLUB
19 és 21 órakor VIDEOMOZI – Jiri Menzel: Hóvirágünnep.
NEMZETI SZÍNHÁZ
19.30-kor Filharmónia-koncert.
KAMARASZÍNHÁZ
19 órakor Bevíz úr hazamegy, ha...– Bérletszünet.
BARTÓK BÉLA MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
10 órakor és 16.30-kor Jógatanfolyam. Vezeti: Prohászkáné Longer Gizella. 18 órakor Budalakk Titán Sakk Egyesület. 19 órakor Bartók Kórus. Vezeti: Rozgonyi Éva.
KORZÓ MOZI
10 órakor, 15.30-kor, 17. 45-kor és 20 órakor Waterworld
BELVÁROSI
15 órakor, 17.15-kor Az utolsó esély, 19.30-kor Keserű méz
TÉKA
16, 18, 20 órakor Passion Fish
KAMARA
100 éves a Gaumont

szerda 25. október

JATE KLUB
19 és 21 órakor VIDEOMOZI – Jiri Menzel: Vége a régi időknek.
NEMZETI SZÍNHÁZ
19 órakor Turandot – Universitas 1-2. bérlet.
KAMARASZÍNHÁZ
18 órakor Svejk – Tömörkény 1. bérlet
RÓKUSI ORGONAESTÉK
19 órakor Schola Calviniana (Debrecen). Művészeti vezető: Karasszon Dezső.
BARTÓK BÉLA MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
16 órakor Flamenco tánciskola. Vezeti: Borsos Anikó és Borsos Nándor. 16 órakor SZÓ-KINCS-TÁRsulat. Vezeti: Markovits Bori színművésznő. 17 órakor Madarász klub. Vezeti: Dr. Molnár Gyula.
JUHÁSZ GYULA MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
18 és 21 órakor Ionesco: Különóra – A Szimpla Színpad előadása.
KORZÓ MOZI
10 órakor, 15.30-kor, 17.45-kor és 20 órakor Waterworld
BELVÁROSI
15 órakor, 17.15-kor Az utolsó esély, 19.30-kor Keserű méz
TÉKA
16, 18, 20 órakor Passion Fish
KAMARA
100 éves a Gaumont

csütörtök 26. október

JATE KLUB
17 órakor SZTORNÓ KLUB: Kortárs kultúra érthetően. Válogatás a Fekete Doboz archívumából – Rendszerváltás. Előadás (felvételről): Bobby érted is meghalt. (Réz András). 21 órakor: STUDENT EST – Nosztalgiabuli újdonságokkal. Házigazda: Poór Zsolt.
NEMZETI SZÍNHÁZ
19 órakor Turandot – Molnár 1-2. bérlet.
KAMARASZÍNHÁZ
18 órakor Svejk – Tömörkény 2. bérlet.
BARTÓK BÉLA MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
17.30-kor Flamenco tánciskola. Vezeti: Borsos Anikó és Borsos Nándor. 18 órakor „A párkapcsolatok problémái". Biegelbauer Pál előadása. Kertbarátkör. Vezeti: Dr. Szabó Lászlóné. 18 órakor Ifjú Zenebarátok Kórusa. Vezeti: Erdős János.
BÁLINT SÁNDOR MŰVELŐDÉSI HÁZ
16 órakor „A szögedi nemzet". Bálint Sándor néprajzi alkotása a szegedi nagytájról. Kiss Ernő előadása. Közreműködik a Tápai Népi Együttes.
IFJÚSÁGI HÁZ
19 órakor a Shooglenifty együttes koncertje
KORZÓ MOZI
15.30-kor és 17.45-kor Waterworld, 20 órakor Játssz a túlélésért
BELVÁROSI
15 órakor és 17.15-kor Játssz a túlélésért, 19 órakor A rettenthetetlen
TÉKA
16, 18, 20 órakor A brooklyni testvér
KAMARA
17.45-kor és 20 órakor Rablóhal

péntek 27. október

JATE KLUB
19 és 21 órakor VIDEOMOZI – Monty Python: Gyaloggalopp.
NEMZETI SZÍNHÁZ
19 órakor If, tavaszi áldozat – balett. Bérletszünet.
KAMARASZÍNHÁZ
19 órakor Hippolyt, a lakáj – Páger 1. bérlet.
KORZÓ MOZI
15.30-kor és 17.45-kor Waterworld, 20 órakor Játssz a túlélésért
BELVÁROSI
15 órakor és 17.15-kor Játssz a túlélésért, 19 órakor A rettenthetetlen
TÉKA
16, 18, 20 órakor A brooklyni testvér
KAMARA
17.45-kor és 20 órakor Rablóhal

szombat 28. október

JATE KLUB
21 órakor MI-CSODA BULI. Házigazda: Mátrai Róbert.
NEMZETI SZÍNHÁZ
19 órakor Turandot – Mecénás bérlet.
KAMARASZÍNHÁZ
Hippolyt, a lakáj – Páger 2. bérlet.
BARTÓK BÉLA MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
8 órakor Társastánc tanfolyam. Vezeti: Dr. Viszt Józsefné.
JUHÁSZ GYULA MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
19 órakor Abigél (Gyula), Időrablók.
TANTUSZ MŰVELŐDÉSI HÁZ
19 órakor „ Travaux 12" Színház (FR): IL FAUT T'AIMER POUR T'ÉCRIRE CE SOIR – „Csak ha szeretlek, tudok írni neked" – Gustave Flaubert Louise Colet-hoz írt levelei nyomán.
KORZÓ MOZI
15.30-kor és 17.45-kor Waterworld, 20 órakor Játssz a túlélésért
BELVÁROSI
15 órakor és 17.15-kor Játssz a túlélésért, 19 órakor A rettenthetetlen
TÉKA
16, 18, 20 órakor A brooklyni testvér
KAMARA
17.45-kor és 20 órakor Rablóhal

vasárnap 29. október

JATE KLUB
17 órakor BOOGIE WOOGIE TÁNCKLUB. Vezeti: Kalapos József. 19 és 21 órakor VIDEOMOZI – Monty Python: Brian élete. BARTÓK BÉLA MŰVELŐDÉSI KÖZPONT Délelőtt sakkverseny.
KORZÓ MOZI
15.30-kor és 17.45-kor Játssz a túlélésért, 19 órakor A rettenthetetlen
TÉKA
16, 18, 20 órakor A brooklyni testvér
KAMARA
17.45-kor és 20 órakor Rablóhal

hétfő 30. október

JATE KLUB
19 órakor Fiesta Tropical – latin táncház. Vezeti: Martha Alvarado. 19 és 21 órakor VIDEOMOZI – Monty Python: Erik a viking. 21 órakor VOLVOX együttes jazzkoncertje a Klub Kávézóban.
BÁLINT SÁNDOR MŰVELŐDÉSI HÁZ
Hang-Csend-Játék Időországban. 16.30-kor „A dalnak lenge szárnyán" – négy évszázad énekművészete. Közreműködnek: fiatal szegedi operaénekesek.
BARTÓK BÉLA MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
16 órakor SZÓ-KINCS-TÁRsulat. Vezeti: Markovits Bori színművésznő. 17.30-kor Flamenco tánciskola. Vezeti: Borsos Anikó és Borsos Nándor. 18 órakor Ifjú Zenebarátok Kórusa. Vezeti: Erdős János.
KÖZÉLETI KÁVÉHÁZ
18 órakor Az első hydro-light termék a világon. Házigazda: Bozó Bea újságíró.
KORZÓ MOZI
10 órakor, 15.30-kor és 17.45-kor Waterworld, 20 órakor Játssz a túlélésért, 19 órakor A rettenthetetlen
TÉKA
16, 18, 20 órakor A brooklyni testvér
KAMARA
17.45-kor és 20 órakor Rablóhal

kedd 31. október

JATE KLUB
17 órakor Szerepjáték klub: SHANDIN LOVAGJAI. 19 órakor Táncház. Házigazda a JATE Bálint Sándor Táncegyüttes. Muzsikálnak: Králik Gusztáv és Barátai. Táncot tanít: Lajkó Levente.
NEMZETI SZÍNHÁZ
DÉMÁSZ Gála
KAMARASZÍNHÁZ
19 órakor Bevíz úr hazamegy, ha... – Bérletszünet.
BARTÓK BÉLA MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
10 órakor és 16.30-kor Jógatanfolyam. Vezeti: Prohászkáné Longer Gizella. 18 órakor Budalakk Titán Sakk Egyesület. 19 órakor Bartók Kórus. Vezeti: Rozgonyi Éva.
KÖZÉLETI KÁVÉHÁZ
(A JATE Aulában) Hitel-est. Vendégek: Csoóri Sándor költő, Tőkéczki László történész, Nagy Gáspár költő. Házigazda: Vörös László irodalomtörténész
KORZÓ MOZI
10 órakor, 15.30-kor és 17.45-kor Waterworld, 20 órakor Játssz a túlélésért
BELVÁROSI
15 órakor, 17.15-kor Játssz a túlélésért, 19 órakor A rettenthetetlen
TÉKA
16, 18, 20 órakor A brooklyni testvér
KAMARA
17.45-kor és 20 órakor Rablóhal

szerda november 1.

KORZÓ MOZI
10 órakor, 15.30-kor és 17.45-kor Waterworld, 20 órakor Játssz a túlélésért, 19 órakor A rettenthetetlen
TÉKA
16, 18, 20 órakor A brooklyni testvér
KAMARA
17.45-kor és 20 órakor Rablóhal

csütörtök november 2.

KAMARASZÍNHÁZ
18 órakor Hyppolit, a lakáj – Móra 1. bérlet
KORZÓ MOZI
15.30-kor, 17.45-kor és 20 órakor Apolló 13.
BELVÁROSI
15.30-kor, 19 órakor A rettenthetetlen
TÉKA
16, 18, 20 órakor Aludj csak, én álmodom
KAMARA
17.45-kor, 20 órakor Oly távol, mégis közel (A műsorváltoztatás jogát fenntartják.)

péntek november 3.

NEMZETI SZÍNHÁZ
19 órakor If, tavaszi áldozat
KAMARASZÍNHÁZ
17 órakor Koldus és királyfi
KORZÓ MOZI
15.30-kor, 17.45-kor és 20 órakor Apolló 13.
BELVÁROSI
15.30-kor, 19 órakor A rettenthetetlen
TÉKA
16, 18, 20 órakor Aludj csak, én álmodom
KAMARA
17.45-kor, 20 órakor Oly távol, mégis közel (A műsorváltoztatás jogát fenntartják.)

szombat november 4.

KAMARASZÍNHÁZ
15 órakor Hyppolit, a lakáj – Jávor 1. bérlet.
KORZÓ MOZI
15.30-kor, 17.45-kor, 20 órakor Apolló 13.
BELVÁROSI
15.30-kor, 19 órakor A rettenthetetlen
TÉKA
16, 18, 20 órakor Aludj csak, én álmodom
KAMARA
17.45-kor, 20 órakor Oly távol, mégis közel (A műsorváltoztatás jogát fenntartják.)

vasárnap november 5.

KORZÓ MOZI
15.30-kor, 17.45-kor, 20 órakor Apolló 13.
BELVÁROSI
15.30-kor, 19 órakor A rettenthetetlen
TÉKA
16, 18, 20 órakor Aludj csak, én álmodom
KAMARA
17.45-kor, 20 órakor Oly távol, mégis közel (A műsorváltozás jogát fenntartják.)

hétfő november 6.

KORZÓ MOZI
10 órakor, 15.30-kor, 17.45-kor, 20 órakor Apolló 13.
BELVÁROSI
15.30-kor, 19 órakor A rettenthetetlen
TÉKA
16, 18, 20 órakor Aludj csak, én álmodom
KAMARA
17.45-kor, 20 órakor Európa (A műsorváltozás jogát fenntartják)

állandó Kiállítások

MÓRA FERENC MÚZEUM (Roosevelt tér 1–3)
Erdélyi Mihály (1894–1972) és Vass Vera (1908–1958) szegedi festőművészek emlékkiállítása október 29-ig
KÉPTÁR (Horváth M. u. 6.)
Megyeházi Galéria okt. 27-ig
Kisléghi Nagy Ádám festőművész kiállítása
FEKETE-HÁZ (Somogyi u. 13.)
A DÉMÁSZ 100 éve
Hilander védőszentjei
KASS GALÉRIA (Vár u. 7.)
A Kass múltja, jelene, jövője
BARTÓK BÉLA MŰVELŐDÉSI KÖZPONT (Vörösmarty u. 3.)
Október 22-ig Díszhalkiállítás
A Szegedi Grafikai Művésztelep kiállítása nov. 3-ig

VOLÁN TAXI 488-488 SZEGED

Volán taxi

Díjtalan kiszállás
Törzsutasoknak
20%-os kedvezmény
Elfogadjuk a Hallgatói klubkártyát!
Kérd a 3-as tarifát!

Szépirodalmi, művészeti, ifjúsági és gyermekkönyvek, szótárak, lexikonok nagy választékával várjuk könyvdiszkontunkban.
„S & S" Kft. Szeged, Mikszáth K. u. 12.
Hétfőtől-péntekig: 9-18, szombaton: 9-13 óráig.
Tel.: 316-497
Árengedmény 10%
Oktatási és közművelődési intézményeknek további 5% kedvezmény.

CD Top Ten
az Imulzus CD-bolt 2 heti eladása alapján. (Vedres u. 10.)

1. *Republic:* Tüzet viszek
2. *Tekknő:* Discotor
3. *Soho Party:* Szállj!
4. *Maxi Dance Sensation 19.*
5. *Bon Jovi:* These Days
6. *Michael Bolton:* Greatest Hits
7. *TLC:* Waterwalls
8. *Janet Jackson:* Best of
9. *Michael Jackson Greatest Hits*
10. *Corona:* The rhythm of the night

TOP music
Zászló u. 4.
Tel.: 322-653
A legújabb CD-k nagy választékban.
Az Ady-tértől 50 m-re.
A HVK-ra 10% kedvezmény minden CD-ből!

Mr. and Miss University

Ki az ideális diák '95-ben?

Október 7-én, a budapesti Zeneakadémia kistermében rendezték meg a Mr. and Miss University Beauty Pageant (Nemzetközi Ideális Diák Választás) magyarországi döntőjét. Furcsa döntő volt ez: nem előzte meg elő- és középdöntő, és a résztvevők száma még így is csak 12 fő volt. Így a zsűrinek *(Herberger Mónika*, a CARP diákszervezet vezetője; *Földes Imre* zenetörténet-tanár; *Kumarin Maja*, Croatian Beauty Pageant Committee; *Peter Zöhrer*, Nemzetközi Kulturális Alap; *Elisabeth Cook*, Nők Világbéke Szövetsége) közülük kellett kiválasztania azt a fiút és lányt, akik az idén a tokiói döntőn országunkat képviselik.

A műsor, a verseny színvonalas volt, a résztvevők tartalmas produkciókkal léptek színpadra. Önmagukról, a világról, Magyarországról beszéltek, majd bebizonyították tehetségüket valamilyen műfajban (ének, zene, tánc, festészet, költészet). Nem szépségverseny volt ez, hanem a belső szépség versenye. Az emberi értékek és a szeretet állt a középpontban, az egész olyan volt, mint egy kisebbfajta csoda.

Kár, hogy a csoda kisebbfajta. Kár, hogy hiányzik az eszmék mellé az akarat. Kár, hogy ha azt mondják: „CARP", a válasz a legtöbb esetben: „Az mi?"

Tájékoztatásul: a CARP *(Collegiate Association for the Research of the Principle)* a világ számos országában működő mozgalom. Célja az, hogy az egyetemi és főiskolai ifjúság számára segítséget nyújtson az igaz értékek megtalálásában, és hozzájáruljon egy békésebb világ vezető értelmiségének felneveléséhez. A CARP a tudomány, a kultúra, a vallás, a művészet és a sport területén is tevékenykedik. Szeretné elősegíteni a diákélet aktívabbá tételét, az energiák felszabadítását. (A CARP Szegeden a 328-213-as telefonszámon érhető el. Jelenleg kb. 20 tagja van ebben a városban.) A szervezet egyik rendezvénye az Ideális Diák Választás. Magyarország három éve vesz részt ebben a világméretű vetélkedőben, de a hírverés nemhogy a Miss Magyarország-választás vagy a Ki mit tud szintjét, de még a Ki miben tudós-ét sem éri el. A szeretet – ez közhely – csodákra képes, de így mindez a kevesek játéka. A rendezvény körülbelül annyit ér el, mint, a „Szeressük egymást, gyerekek" című sláger.

Pedig akik ott voltak, életre szóló élményt kaptak. Szegedet *Mórocz Katalin* (JATE), *Kollár Lilla* (SZOTE) és *Kiss Mónika* (JGYTF) képviselte. Őket kérdeztük: „Mi az, hogy ideális diák?"

Kati: „Fontos, hogy a tanár ne akarjon ideális diák-skatulyába szorítani mindenkit. Az egyéniséget kell megtalálni, azt a részt, ami belül jó. Ha ezt erősítik az emberben, akkor válhat ideális diákká. Így abban tud kibontakozni, ami neki való, és másoknak is jobban tud segíteni."

Lilla: „Ideális diák nem létezik. Az ideális diák nem jó diák. Reggel hatkor fölkel, szépen mindent sorban csinál, ahogy a nagykönyvben meg van írva, az órákon figyel, jelentkezik, megcsinálja a leckét... Fontosabb, hogy mindenki felé szeretettel forduljon. De ezt semmilyen iskolában nem tanítják."

Móni: „Nem azt tartom ideális diáknak, aki sokat tud, mert talán elég, ha tudja, hol kell keresni azt, amit szeretne megtudni. Én inkább a nyitottságot, a megértést tartom elsődlegesnek. Az emberi értékek fontosabbak, mint hogy mi van a történelemkönyvben."

A győztesek: *Sándor László* és *Sándor Zita* a Zeneakadémiáról. A szegediek nem nyertek. Vagy mégis?

Kati: „Úgy indultam el, hogy azt hittem, itt mindenki egymás ellen verseng. Abszolút nem számítottam arra, hogy mindenki a másiknak drukkol."

Lilla: „ Becsületesen bevallom, a kulisszák mögött eltört a mécses. Mindenkiből, akivel itt találkoztam, szeretet sugárzott. Új, nagyszerű emberekkel tudtam megismerkedni, és ez rengeteg belső többletet adott."

Móni: „Találtam egy olyan társaságot, ahol végre csak önmagukért szeretik egymást az emberek. Csak azzal, hogy itt voltam, már nyertem. Sokat fejlődtem, és ezt szeretném majd a gyerekeknek átadni, ha tanítani fogok." ● **Duhay**

UFO-konferencia Szegeden

Még tíz évünk van?

Fotó: UFO Magazin

Földünk állapota válságos, bolygónk a katasztrófa felé rohan – az UFO-k létezésén túl ez volt a Szegeden két hete megrendezett Országos UFO Konferencia legfőbb témája. Bár egy UFO-konferencia eléggé „szakmai" természetű rendezvény, de még itt is felbukkanhat egy-két olyan gondolat, amit egy fanatikus UFO-tagadónak is ajánlatos közelebbről megvizsgálnia. „Romlik a Föld, mert rontjuk" – ez a kijelentés a magyar UFO-irodalom úttörőjének, *Nemere Istvám*nak szaladt ki a száján. Bár az előadói gárda foglalkozását és szakterületét tekintve elég heterogén volt, többségük egyetértett abban, hogy a Földet egy hatalmas méretű katasztrófa fenyegeti, amelynek legfőbb okozója és vesztese az ember. A konkrét okokban – csakúgy, mint a konkrét időpontban – már nem volt ilyen tökéletes az összhang. Volt, aki az erőforrások kimerülésében vagy a népességrobbanásban, más az ózonlyuk tágulásában vagy egyéb más környezeti ártalomban vélte felismerni a ránk váró apokalipszist. A világvége időpontja 2005 és 2030 között ingadozik, októl (és szakértőtől) függően. A témák közül természetesen nem hiányoztak maguk az UFO-k sem. Hallhattunk az idegen civilizációk járműveiről, képviselőiről, és – feltételezett – céljairól az emberiséggel, bemutatták az elhíresült „roswell-i film" egy részét is, amelyben egy – állítólagos –ufonautát boncolnak az amerikai légierő orvosai, 1947-ben . ● **Pokorny Szilárd**

JATE-buli, október 11.

Zárt körben

Csak úgy, minden apropó nélkül: jöjjetek, JATÉ-sok, élvezzétek egymás társaságát! De vigyázzatok, nehogy aztán másnap péntekre pakoljatok az iskolatáskába, abban a hiszemben, hogy valami szokványos csütörtök estén vettetek részt. Ez a szerda most teljesen más. Próbáljátok meg átélni, ez az igazi JATE-érzés, hogy saját fajtátok verejtéke csöpög a plafonról. Meg hogy garantált, hogy nem holmi szabadságos kiskatona, vagy városi középiskolás löki ki a kezetekből a sört, önt le vörösborral, fújja a szemetekbe a füstöt, nyomja el rajtatok a csikket, áll rá a lábatokra, majd kezd el molesztálni: biztosak lehettek benne, hogy egyetemista társatok. Itt vannak a barátok, az ellenségek, az ex- és reménybeli partnerek, évfolyam- és lakótársak. Itt kell, hogy legyenek azok is, akiket feltétlenül meg kell találnotok, mert tartoznak egy felessel, és lehet, hogy itt kószálnak azok is, akik elől menekültök fél éve elvesztett szigorlati tételek miatt.

kéthét Buliga

Halljátok? Ma szinte másképp szól a *Petróleumlámpa – Hair – István a király – Grease – Pataki Attila – Queen – LGT – Born To Be Wild – Should I Stay Or Should I Go – P. Mobil* – stb., stb. összeállítás is. Hogy már unjátok annyi év után? Hálátlanok! Örülhetnétek, hogy van valami állandó, valami viszonyítási pont, fogódzó létetek ingoványában: a JATE Klub örökzöld zenei programja, melyen oly sok generáció nőtt már fel. ● **Balogh Lídia**

Szegedi konyha

A gyevi csárda

Gyevit a térképen hiába keresed, mert a helyén ma már csak Algyő található. Mint ismeretes: miután Mátyás megleckéztette Gyevi hírhedt bíráját, vidám idők következtek a falu népére, de az idő sodrában közben nemcsak a bíró, hanem a Gyevi név is kiment a köztudatból, s már odáig jutottunk, hogy egy rév és a kis csárda bőségtálján kívül semmi sem emlékeztet a gyevi szép időkre.

A régi hangulat egy helyen mégis megfogható és él ma is: az Algyői Halászcsárdában! Egy időben vidám egyetemisták húszfős csoportja látogatott oda minden héten vacsorára, hogy tanulásban elsorvadt tagjait az algyői halászlével felmelegítse, a heti koplalást egy napra feledtesse. Ebben a hallében – ahogy errefelé mondják – benne van a régi idők filozófiája, a nagyot evés öröme. A magamfajta nagyétkű ínyenc ember ugyanis, ha éhes, nem szeret a halcsonttal vesződni, nyelvéből, torkából minduntalan azokat kihúzogatni, ezzel megfosztva magát az evés élvezetétől. Ott ezt a szakács tudja, a halat filézve, csonttalanítva készíti, ezért eszem én ott mindig halászlevet bevezetésként! Az étel sava-borsa az erőspaprika, amit nem kötelező ugyan beletenni, de mindig hozzák mellé, nyáron frissen vágott zöldet, télen a Kreml csillagjainál vörösebbet, szárítva. Mivel a vacsorának még nincs vége, ajánlanék kettőt. A hallé után mindjárt ehetünk halpaprikást túróscsuszával, amit környékbeli különlegességként tartanak számon, és méltán lehetnek rá büszkék, mert még az ínyenceknek is öröme telik benne. A hal és csusza ilyetén szervírozása helyi öregek elbeszélése szerint még a Monarchia-beli gabonaszállító bárkák és azokkal búzát cserélő halászok idejére vezethető vissza. Így kapott a horgász tésztát, a bárkás pedig húst, a végeredmény szegedi halpaprikás túróscsuszával.

Ha ez is elfogyott, és van még valakinek étvágya, mindenképpen hozasson szegedi sült halat! Filézett spagettitányér-nagyságú pontyszeletről van szó, amit bevagdosva, fokhagymával bőszítve tálalnak vegyeskörettel, némi savanyúsággal. Aki mást eszik, előbb-utóbb megkívánja, illata ellenállhatatlan. Tény, hogy a kiszolgálás is emberi és lelkes, az ételre nem kell sokat várni, fizetésnél nem csapnak be, legközelebb visszavárnak. Nagyobb társaságnak megoldható a telefon, amin előre bebiztosíthatják magukat estére, így nem fordulhat elő, hogy nem lesz csusza a paprikáshoz, amin Dankó Pista barátom a múltkoriban nagyon begerjedt.

De, hogy itt sem tökéletes minden, arra néhány apróság figyelmeztet: első a művirág, műnövény az asztalon. Teljesen tűrhetetlen! Ha csak ez van, inkább ne legyen semmi! Egy marék réti fű is szebb az ilyesminél. Mit szólnátok, lányok, ha valakitől egy szál művirágot kapnátok a randevún?! Az élő virág a szépség és az élet szimbóluma, tartalma az, hogy természetes és hangulatot keltő. Fontos nézni, mi van az asztalon, ez még a legjobb vendéglőket is minősíti. A magamfajta ember azt is kritizálja, hogy miért van előre megterítve az asztal, amikor lehet, hogy aznap senki le sem ült oda. Szándékosan hagytam utoljára a bort! Ez valahogyan mindig is Délmagyarország gyöngesége volt. Ha éppen a bor fajtája iránt érdeklődöm, a válasz ugyanaz Tápétól Tiszaszigetig: fehér és vörös. Az ízük, minőségük is felejthetetlen, ugyanis rossz, és – már ne haragudjanak, kedves kocsmáros urak – a bor nemcsak arra való, hogy kannaszámra vedeljük. Élvezetet ad, mint ahogy a jó étel is. Derék algyői kocsmárosunk ezt úgy hidalta át, hogy folyó bort egyáltalán nem is mér, csak üvegeset. Ügyes húzás, mert így legalább ő is látja, hogy a bor vörös vagy fehér, édes vagy száraz, esetleg honnan származik.

Mindazonáltal az utóbbi apróságokat leszámítva – a helyi viszonyokat ismerve – az algyői halászcsárda tűrhető áraival is méltán lehet a helyiek kedvence. ● **Rezeda Kázmér**

Megközelíthető: a Szent-György térről az M32-es busszal, ami félóránként jár menetrend szerint oda-vissza.

Lepje meg Kedvesét, Szeretteit az
ANITA VIRÁG-AJÁNDÉK ÜZLETBŐL
– vágott és cserepes virág
– menyasszonyi csokrok, kocsidíszek
– sírcsokrok, koszorúk
1000 Ft feletti vásárlás esetén kérésre házhoz szállítás.
DM klubkártya 10% árengedmény.
– kerámiák
– illatszerek
Nyitvatartás: H-P 7-18, Szo 8-13, V 8-12
Cím: Szeged, Debreceni u. 14., tel.: 325-662